Poprzednie 3 wydania zalecone dwukrotnie: reskryptami P. Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie, PP. Wojewodów w Krakowie i Lwowie, P. Prezesa Izby Skarb. w Krakowie itd.

DR. BRONISŁAW FELLER
ADWOKAT W KRAKOWIE

USTAWA STEMPLOWA

Nowy jednolity tekst,
ogłoszony dnia 27 sierpnia 1935 roku
z komentarzem:

dy wiedzieć winien
nowej ustawie stemplowej.

nie IV. zmienione.

RAKÓW 1936.
Wydawnictwa Ustawy Stemplowej.

WIELKOPOLSKA BIBLIOTEKA CYFROWA
U.J.
XI-1936-003

WPS–5.449

XI-1936-003

Dr. BRONISŁAW FELLER
ADWOKAT W KRAKOWIE

USTAWA STEMPLOWA

Nowy jednolity tekst, ogłoszony 27 sierpnia 1935 r. z komentarzem:

Co każdy wiedzieć winien o nowej ustawie stemplowej.

Wydanie IV. zmienione.

ADWOKAT
Aleksander [illegible]
— w Zak[illegible]

KRAKÓW 1936.
Nakładem Wydawnictwa Ustawy Stemplowej.

WYDZIAŁOWA BIBLIOTEKA PRAWNICZA
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
NR INWENTARZA
40521
SYGNATURA
XI-1936-003

Wszelkie prawa autorskie, w szczególności układu tabelarycznego zastrzeżone.

Drukarnia Pospieszna w Krakowie.

PRZEDMOWA DO III WYDANIA.

Dwa wydania wyczerpane w krótkim przeciągu czasu (4-ch miesięcy) są najlepszym dowodem użyteczności niniejszej książki. Nader życzliwe przyjęcie przez prasę codzienną i fachową, oraz reskrypta zalecające JWPana Wojewody w Krakowie, JWPana Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie, oraz JWPana Prezesa Izby Skarbowej w Krakowie, były dla mnie bodźcem do ponownej pracy i uzupełnienia III wydania po dzień dzisiejszy. Przedewszystkiem zamieściłem w tekście sprostowanie Ministerstwa Skarbu (ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 65 z 30 lipca 1932 we formie obwieszczenia Min. Skarbu), przyczem art. 93 zamieściłem w tekście ustawy już w nowem brzmieniu. Zamieściłem również nader ważny dla Polskich Kolei Państwowych przepis art. 5-go Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 25-go września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81 z 30 września 1932, poz. 714).

Obszerny skorowidz będzie ułatwieniem nie tylko dla prawników, ale i dla szerokiej publiczności mającej do czynienia z opłatami stemplowemi.

Kraków, dnia 28 października 1932 r.

Adw. Dr. Bronisław Feller.

PRZEDMOWA DO IV. WYDANIA.

Po wyczerpaniu III-go wydania ułożyłem tekst, uwzględniający wszelkie zmiany ustawy stemplowej, ogłoszone w części II, III. i IV. mego opracowania Ustawy stemplowej, uzupełniłem skorowidz wszystkiemi zmianami i czekałem na ogłoszenie nowego jednolitego tekstu, co nastąpiło 27 sierpnia 1935, a to celem kontroli mej pracy. Mając cały materjał gotowy wraz z zmienionym komentarzem, mogłem oddać pracę do druku. Zamieściłem oczywiście tekst urzędowy. Ponieważ cz. II. III. i IV. Ustawy stemplowej w mem opracowaniu nie uległy żadnej zmianie, przeto całość składająca się z 4-ch części jest k o m p l e t e m Ustawy stemplowej ze wszystkiemi rozporządzeniami wykonawczemi, najnowszem orzecznictwem, okólnikami Ministerstw itd. w e d l e n a j n o w s z e g o s t a n u.

Kraków, dnia 16 września 1935.

Adw. Dr. B r o n i s ł a w F e l l e r.

CO KAŻDY WINIEN WIEDZIEĆ O NOWEJ USTAWIE STEMPLOWEJ

W życiu praktycznem nietylko prawnicy, tj. adwokaci, notarjusze i sędziowie, oczywista, że w pierwszym rzędzie skarbowcy, lecz także kupcy, handlowcy, urzędnicy prywatni itd. winni znać pewne zasady nowej ustawy stemplowej, której nowy jednolity tekst ogłoszono 27 sierpnia 1935.

Najpierw krótka historja samej ustawy. Ustawa z dnia 1 lipca 1926 o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) ulegała ciągłym zmianom. Zmiany te były następujące:

1) Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 stycznia 1927, 2) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927, 3) art. 31 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast, 4) art. 4, 8 i 11 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 o należnościach za sporządzenie protestu, 5) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 w sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowy, 6) art. 22 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 w sprawie zmiany ustroju pieniężnego, 7) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 w spra-

wie opłaty stemplowej od pism, stwierdzających kupno nieruchomości przez instytucje, upoważnione do parcelacji, 8) art. 34 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 o sądach pracy, 9) art. 1 ustawy z dnia 17 marca 1931 w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 o opłatach stemplowych, 10) ustawa z dnia 17 marca 1932 o kosztach sądowych na obszarze Sądów Apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz Sądu Okręgowego w Cieszynie, 11) ustawa z dnia 18 marca 1932 w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych. Wkońcu Minister Skarbu obwieszczeniem z dnia 25 kwietnia 1932 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o opłatach stemplowych ogłosił w Dzienniku Ustaw Nr. 41 z dnia 18 maja 1932 poz. 413 jednolity tekst ustawy. Ten tekst jednolity zamieściłem w III. wydaniu w r. 1932. Nastąpiły dalsze zmiany: 12) Przepisy wprowadzające kodeks karny i prawo o wykroczeniach z dnia 11 lipca 1932, 13) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej" i „Ministerstwo Opieki Społecznej", 14) art. LXXVII przepisów wprowadzających prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem, 15) art. 8 i 15 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli, 16) art. XXXV i XLVII Przepisów wprowadzających kodeks zobowiązań z dnia 27 października 1933 r., 17) art. 123, 146 i 148 Prawa o notarjacie z dnia 27 października 1933 r., 18) art. 1 pkt. 25 ustawy z dnia 10 marca 1934 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej,

19) ustawa z dnia 13 marca 1934 r. o zmianie niektórych przepisów o majątkach rodowych w województwach wschodnich, 20) art. 212 (§ 7) ordynacji podatkowej z dnia 15 marca 1934, 21) art. LXVII Przepisów wprowadzających kodeks handlowy z dnia 27 czerwca 1934, 22) art. IV. Przepisów wprowadzających prawo upadłościowe z dnia 24 października 1934 r., 23) Przepisy o kosztach sądowych z dnia 24 października 1934 r., 24) art. 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej, 25) obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 lutego 1935 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r., 26) art. 9 ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych, 27) art. 4 ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd i 28) ustawa z dnia 18 marca 1935 r. w sprawie zmiany przepisów o opłatach stemplowych.

Zmian zatem ustawy stemplowej było 28 (dwadzieścia ośm)!

W życiu codziennem zdarza się często, że strony zawierają umowę pomiędzy sobą we formie listu, co jest bezprawiem skarbowem. I tak np. właściciel realności zawiera umowę z lokatorem we formie listu, kupiec z drugim kupcem we formie listu, a to celowo w myśli zaoszczędzenia sobie opłaty skarbowej. Otóż ten sposób zawierania umowy na szkodę Skar-

bu Państwa jest zakazany, a ustawa wyraźnie stwierdza, że każde pismo, którego treść jest umową, podlega opłacie skarbowej, obojętne, czy to jest podpisane przez obie strony, czy tylko przez jedną stronę, jeżeli zostało tylko wręczone stronie drugiej, lub przedstawione sądowi, lub sporządzone, albo uwierzytelnione sądownie, czy notarjalnie. Jeżeli pismo jedno stwierdza kilka czynności prawnych, to pismo takie podlega opłacie skarbowej od każdej czynności zosobna. Skoro jednakże czynności prawne między temi samemi osobami, stwierdzone tem samem pismem, pozostają w tak ścisłym z sobą związku, że jedna z tych czynności, która jest uboczną, nie mogłaby istnieć sama przez się bez drugiej, która jest główną, to opłatę skarbową uiszcza się tylko według czynności głównej. I tak do czynności ubocznych należą: ustalenie sposobu spłacenia ceny sprzedaży, potwierdzenie odbioru ceny, ustanowienie kary umownej, postanowienia o zabezpieczeniu hipotecznem i t. d.

Co do sposobu obliczenia opłaty, to opłatę stemplową oblicza się stosownie do rodzaju czynności prawnej, którą stwierdza pismo. Mylne oznaczenie pisma, lub oznaczenie niezgodne z treścią jest bez znaczenia. Podatnik winien podać wartość rzeczy celem ustalenia podstawy wymiaru.

Opłaty stemplowej, wynoszącej mniej niż 10 groszy nie pobiera się. Groszową końcówkę opłaty, przewyższającej 10 gr. a niepodzielonej przez 10, zaokrągla się wzwyż do kwoty podzielnej.

Wolne od opłaty stemplowej są pisma, stwierdzające umowę, obustronnie obowiązującą:

fundacje, zakłady i zrzeszenia, prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego albo działalność naukowa, oświatowa, dobroczynna, lub mająca na celu prowadzenie szpitali, lub nieobliczonych na zysk przychodni. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych może przyznać uwolnienie fundacjom, zakładom i zrzeszeniom tego rodzaju, mającym siedzibę zagranicą. Kontrahent, zawierający umowę z osobą uwolnioną od opłaty, winien uiścić p o ł o w ę opłaty, o ile sam nie jest zwolniony od opłaty.

Uiścić opłatę stemplową może sam podatnik (bez wymiaru urzędowego), lub po wymiarze urzędowym. Organami urzędowemi, właściwemi do wymierzania opłat stemplowych, są: notarjusze, organa sądowe, urzędy skarbowe i inne urzędy państwowe. Opłatę stemplową uiszcza się przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, lub przez wpłacenie gotówką do kasy urzędu skarbowego lub do rąk organu uprawnionego do poboru opłat (specjalnego poborcy).

Opłatę od pisma, sporządzonego w Polsce, należy uiścić w c i ą g u t r z e c h t y g o d n i od daty sporządzenia pisma, a posiadacz pisma, lub urzędownie uwierzytelnionego odpisu, albo tłumaczenia, który jest prawonabywcą osoby, zawierającej umowę ma uiścić opłatę, przez poprzednich posiadaczy nieuiszczoną, w c i ą g u t r z e c h t y g o d n i od dnia otrzymania pisma (odpisu, tłumaczenia).

W s p ó ł u d z i a ł n o t a r j u s z ó w przy opłatach stemplowych odbywa się w ten sposób, że opła-

tę stemplową wymierzoną przez notarjusza należy uiścić do jego rąk gotówką. Notarjusz uzależnia dokonanie czynności urzędowej od uiszczenia opłaty. Jeżeli opłatę uiszczono nieprawidłowo, lub termin uiszczenia opłaty już minął, ma notarjusz wymierzyć podwyżkę stemplową i przed dokonaniem czynności urzędowej wezwać strony, by podwyżkę do jego rąk uiściły. Gdyby strony tego nie uczyniły, to notarjusz na żądanie stron dokona czynności urzędowej, jednakowoż winien zawiadomić urząd skarbowy o nieuiszczeniu wymierzonej podwyżki. Na akcie zaświadcza notarjusz uiszczenie opłaty wraz z ewentualną podwyżką, ich sumę i sposób obliczenia lub powód niepobrania opłaty.

W s p ó ł u d z i a ł S ą d u odbywa się przez wymiar opłat stemplowych, dokonywany za pośrednictwem kancelaryj sądowych. Opłatę, wymierzoną przez kancelarję sądową uiszcza się w kasie sądowej, a kancelarja zaświadcza uiszczenie opłaty na akcie sądowym.

W s p ó ł u d z i a ł i n n y c h u r z ę d ó w p a ń s t w o w y c h odbywa się przez wymiar władzy za pośrednictwem odnośnego urzędu i to albo w znaczkach stemplowych, w gotówce lub przez użycie papieru stemplowego.

U r z ą d s k a r b o w y wymierza opłatę: 1) przy przedstawieniu mu pisma celem urzędowego skasowania znaczków stemplowych lub przy uiszczaniu opłaty gotówką, 2) przy otrzymaniu od kancelarji sądowej wyciągu z pisma sporządzonego w Sądzie, czy w wypadku ustalenia drogą nadzoru, że opłaty nieuisz-

czono mimo upływu terminu płatności lub uiszczono mniej, niż się należy.

P r z e d a w n i e n i e następuje z upływem l a t p i ę c i u, przyczem termin pięcioletni liczy się od dnia, w którym opłata winna być uiszczoną.

Celem w y k o n a n i a n a d z o r u mają prawo i obowiązek władze skarbowe badać: 1) akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowych, związków samorządowych, 2) pisma i księgi podatników, obowiązanych do płacenia podatku przemysłowego, lub zwolnionych ustawowo od tego podatku. Izba Skarbowa bada akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowych, jak również Banku Polskiego.

Orzecznictwo karne przy naruszeniu przepisów o opłatach stemplowych omawiają przepisy art. 39 do 45. O r z e c z n i c t w o n a l e ż y d o S ą d ó w O k r ę g o w y c h.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego zamieściłem w części II., w części III. i części IV. mej Ustawy stemplowej. *)

Najnowsze orzecznictwo, tezy Najwyższego Trybunały Administracyjnego, dotąd nigdzie nieogłoszone, a które orzeczono po ukazaniu się mej części IV., zamieściłem na końcu niniejszej książki.

Nienależnie uiszczone kwoty tytułem opłaty stemplowej, a bez wymiaru urzędowego, zostaną zwrócone na wniosek, złożony urzędowi skarbowemu. Wniosek

*) P. Dr. Bronisław Feller — Ustawa stemplowa cz. II.
Dr. Bronisław Feller — Ustawa stemplowa cz. III.
Dr. Bronisław Feller — Ustawa stemplowa cz. IV.

ten należy przedstawić w ciągu 1 r o k u od daty zapłacenia.

O d w o ł a n i e w przypadkach wymiaru opłaty stemplowej lub podwyżki stemplowej przez organ urzędowy należy wnieść w ciągu 1 m i e s i ą c a od daty dokonania wymiaru, a w razie otrzymania nakazu płatniczego od dnia doręczenia nakazu. Również od każdej decyzji, wydanej przez władzę skarbową I instancji można wnieść w ciągu 1 m i e s i ą c a odwołanie, przyczem termin miesięczny liczy się od dnia doręczenia decyzji. Odwołanie należy wnieść na ręce tego urzędu, lub organu, który wymierzył opłatę lub podwyżkę, lub wydał decyzję. Odwołanie rozstrzyga izba skarbowa, jeżeli zaś w I instancji wydała decyzję izba skarbowa, rozstrzyga Minister Skarbu. Wedle art. 47 w przypadkach zasługujących na uwzględnienie, Minister Skarbu może, mimo uchybienia terminu, zezwolić na rozpoznanie odwołania; może przekazać to uprawnienie izbom skarbowym.

D o r ę c z e n i a nakazów płatniczych i innych dezycyj skarbowych uskutecznia się przez pocztę, lub przez inne organa urzędowe, państwowe lub komunalne. Odbiór potwierdza podatnik, lub domownik, zarządzający majątkiem albo przedsiębiorstwem podatnika. Skoro odmówiono przyjęcia, to pismo należy zostawić na miejscu doręczenia i uczynić o tem adnotację na potwierdzeniu odbioru, co zastąpi doręczenie.

Celem ułatwienia zorjentowania się w przepisach zawiłych i porozrzucanych odnośnie do opłat stemplowych, zestawiłem i opracowałem cały materjał ustawodawczy w 22 grupach:

1. Pisma tyczące się przejścia własności rzeczy nieruchomych: 1) stwierdzające umowę o nabycie, 2) stwierdzające sprzedaż drogą licytacji, 3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego nieruchomość dłużnika przechodzi na własność wierzyciela, lub nadlicytanta, 4) wyroki, zastępujące umowę o przejście własności, 5) wyroki sądów polubownych, skutkujące przejście własności, 6) akty wywłaszczenia ze względów publicznych oraz inne orzeczenia władz administracyjnych, przenoszące własność, lub stanowiące tytuł prawny takiego przeniesienia, 7) pisma, stwierdzające wykonanie prawa odkupu, odsprzedaży lub pierwokupu, podlegają opłacie — 4%.

Wolne od opłaty stemplowej są pisma: 1) stanowiące tytuł przejścia własności, który podlega podatkowi od spadków i darowizn, lub jest od nich zwolniony, 2) tyczące się nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub przez Państwowy Bank Rolny na zasadzie przepisów o reformie rolnej, 3) mające na celu regulację struktury gospodarstw rolnych, jeżeli podlegają zatwierdzeniu przez władze ziemskie, 4) tyczące się przejścia własności nieruchomości, mającego na celu regulację wód płynących lub ochronę od powodzi; 5) tyczące się nabycia przez gminę nieruchomości, niezbędnych do wykonania planu regulacji ulic, zatwierdzonego przez właściwą władzę, albo do budowy szkół i domów ludowych.

Podstawą wymiaru opłaty procentowej — to wartość rzeczy nieruchomej.

Pismo stwierdzające sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części nieruchomości, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny — osobie mającej udział w tejże nieruchomości z tych samych tytułów, oraz pismo stwierdzające oddanie na własność nieruchomości celem spłacenia długu pieniężnego z tytułu zapisu lub z tytułu obowiązku przyjętego w akcie darowizny przez obdarowanego podlega opłacie — 0,5%.

Pisma, stanowiące tytuł przejścia własności przy parcelacji, lub przeprowadzonej na zasadzie przepisów o reformie rolnej, oraz pisma stwierdzające sprzedaż karłowatego gospodarstwa celem uzupełnienia innego karłowatego gospodarstwa — podlega opłacie — 1%.

Przelew prawa, nabytego przez zaofiarowanie najwyższej ceny na licytacji, sporządzony w ciągu 3 tygodni po licytacji, oraz pismo, stwierdzające kupno nieruchomości przez instytucję upoważnioną do parcelacji, zawarte pod warunkami, które określi rozporządzenie, podlegają opłacie — 0,2%.

Pisma, tyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie — 5 zł.

II. Pisma, tyczące się praw do ciał kopalnych, a to stwierdzające umowę: 1) o ustanowienie lub przelew prawa wydobywania ciał kopalnych, 2) o ustalenie wysokości odszkodowania należnego właścicielowi gruntu — podlegają opłacie — 2%.

Pisma, stwierdzające umowę o przelew prawa do liczbowo lub procentowo oznaczonej części wydoby-

tych ciał kopalnych albo do ich pieniężnej równowartości (do olbory, procentów brutto i t. d.) podlegają opłacie — 1%.

Pisma, tyczące się praw do ciał kopalnych, położonych zagranicą, podlegają opłacie — 5 zł.

III. Sprzedaż i zamiana rzeczy ruchomych, oraz przelew (cesja) wierzytelności i innych praw.

Pisma stwierdzające; 1) umowę sprzedaży lub zamiany rzeczy ruchomych, nie wyłączając dostawy oraz przelewu (cesji) wierzytelności i innych praw, 2) sprzedaż rzeczy ruchomych drogą licytacji, 3) w toku postępowania egzekucyjnego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, przechodzi na własność wierzyciela lub zostaje sprzedaną z wolnej ręki, drogą nadlicytacji, lub sprzedaż na podstawie art. 510, 547 i 670 kodeksu handlowego, 4) oddanie rzeczy ruchomych na własność celem spłacenia długu, jako też zrzeczenie się prawa do rzeczy ruchomych w zamian za sumę pieniężną lub inną rzecz ruchomą — podlegają opłacie — 1%.

Pisma, stwierdzające umowę o sprzedaż rzeczy ruchomych, z wyjątkiem lasu na wyrąb, którą bądź sprzedawca, bądź kupujący zawiera w zakresie swego przedsiębiorstwa podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo od tego podatku zwolnionego, podlegają opłacie — 0,2%.

Pisma, stwierdzające umowę o sprzedaż niewydzielonej (idealnej części) rzeczy ruchomej, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny — osobie, mającej udział w tejże rzeczy

z tych samych tytułów, podlegają opłacie — 0,5%.

Karty umowy, sporządzone przez maklera przysięgłego, a tyczące się tranzakcji giełdowych, zawartych na giełdzie towarowej, podlegają opłacie 50 gr. Minister Skarbu może zwolnić od tej opłaty.

Wolne od opłaty stemplowej są pisma, stwierdzające: 1) sprzedaż za ogólną sumę nieprzewyższającą 20 zł., 2) sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, 3) sprzedaż monet zagranicznych, jako też złota i srebra w sztabach, 4) umowę sprzedaży, jeżeli pismo takie jest zaopatrzone w podpis tylko jednej strony i przytem nie jest ani sporządzone, ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie, 5) przelew wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności, 6) orzeczenia, o ile mają za przedmiot gotówkę, wkońcu indosy na wekslach, przekazach, czekach, na obligach na zlecenie, na dokumentach przewozowych, na składowym dowodzie posiadania oraz indos drugi i następne na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie).

Podstawą wymiaru jest wartość rzeczy ruchomej, lub wartość świadczenia tylko jednej strony. lub nominalna kwota wierzytelności.

Opłatę od sprzedaży ruchomości drogą licytacji, dokonanej przez komornika lub przez urząd administracyjny, wymierza komornik względnie urząd administracyjny, który licytacji dokonał.

Rachunki i inne pisma, stwierdzające wykonanie umowy, przy sumie należności, przewyższającej 20 zł. — podlegają opłacie 1%.

Pisma, stwierdzające całkowite lub częściowe wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaż rzeczy

ruchomej, jeżeli wymienia należność za rzecz sprzedaną i jeżeli bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku — z wyjątkiem przypadków kupna lasu na wyrąb, podlegają opłacie — 0,2%.

Wolne od opłaty stemplowej są rachunki aptekarzy, umieszczone na receptach, lub na odpisach recept, załączonych do lekarstw.

IV. Obrót papierów wartościowych. Opłacie stemplowej podlegają: 1) umowy o sprzedaż papierów wartościowych lub o ich zamianę na inne papiery wartościowe, nie wyłączając umów o dostawę takich papierów, 2) pisma, wymienione w punktach 2 i 3 art. 66, o ile tyczą się papierów wartościowych, a to: a) o ile chodzi o akcję, kuksy lub inne papiery wartościowe o niestałem oprocentowaniu — 0,2%, b) o ile chodzi o papiery wartościowe o stałem oprocentowaniu — 0,5%.

Jeżeli obaj kontrahenci wykonywają czynności bankowe, to stopa w przypadkach, przewidzianych pod b) wynosi — 0,1%.

W przypadku, przewidzianym pod a) wynosi opłata — 0,5%, w przypadku przewidzianym pod b) wynosi opłata 0,1%, jeżeli umowa zawarta za pośrednictwem maklera przysięgłego nie jest tranzakcją giełdową, jak również, gdy kontrahenci, z których żaden nie wykonywa czynności bankierskich, zawarli umowę bez pośrednictwa maklera przysięgłego.

Wolne od opłaty stemplowej są:

1) obrót obligów Państwa Polskiego, listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, tymczasowych zobowiązań tego banku do dostarczenia listów zastawnych oraz obrót wylosowanych papierów wartościowych i płatnych kuponów od papierów wartościowych, 2) sprzedaż zagranicznych środków płatniczych lub ich zamiana, 3) zamiana papierów wartościowych na inne odcinki papierów tego samego rodzaju, o tej samej wartości nominalnej, 4) zamiana świadectwa tymczasowego na dowód ostateczny, 5) zamiana papierów wartościowych wskutek ich konwersji, 6) wymiana akcji, 7) kupno przez instytucję kredytową własnych listów zastawnych lub innych obligacyj własnych, wypłaconych tytułem pożyczki, jeżeli następuje bezpośrednio po ich wydaniu dłużnikowi, 8) spłata pożyczki, otrzymanej od instytucji kredytowej w jej własnych obligacjach (listach zastawnych i t. d.) obligacjami tego samego rodzaju, 9) zamiana listów Państwowej Renty Ziemskiej na listy zastawne.

V. Pisma, tyczące się praw rzeczowych na rzeczy cudzej. Pisma, stwierdzające umowę o ustanowienie, względnie o przeniesienie: 1) służebności gruntowej, 2) prawa użytkowania, prawa używania lub mieszkania albo służebności ograniczonej, 4) ciężaru rzeczowego — podlegają opłacie — 0,1%.

Pisma, wyżej wymienione, tyczące się nieruchomości położonych zagranicą, podlegają opłacie — 5 zł.

Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie za-

stawu lub hipoteki tytułem kaucji, podlega zasadniczo opłacie od sumy kaucji — 0,1%.

Pisma, stwierdzające ustanowienie kaucji: 1) na zabezpieczenie kredytu wekslowego, 2) służbowej, 3) na zabezpieczenie prawidłowego wykonania obowiązków opiekuna lub kuratora, 4) kaucji, zapobiegającej uchyleniu się obwinionego od śledztwa i kary, 5) kaucji na zabezpieczenie należności ubocznej (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.) przy wierzytelności wynikającej z pisma, podlegającego opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono, 6) kaucji na zabezpieczenie wierzytelnośc,i mogących wyniknąć z otwartego kredytu — jeżeli uiszczono opłatę, podlegają opłacie — 5 zł.

Pisma, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie hipoteki albo zastawu nieruchomego podlegają opłacie — 0,5%.

W przypadku, jeżeli wierzytelność stwierdzono już poprzednio pismem, podlegającem opłacie, którą uiszczono, opłata wynosi — 5 zł.

Pisma, stwierdzające umowę, na mocy której osoba trzecia ustanawia zastaw, lub hipotekę dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonych pismem, podlegającem opłacie, którą uiszczono, należy opłacić — 0,1%.

VI. Dzierżawa i najem rzeczy.

Pisma stwierdzające: umowę o dzierżawę lub najem rzeczy, przedłużenie takiej umowy albo przelew (cesję) praw dzierżawcy lub biorącego w najem — podlegają opłacie — 1%.

Jeżeli chodzi o dzierżawę lub najem nieruchomo-

ści, położonych zagranicą, to opłata wynosi 5 zł. Umowa o najem skrzynki depozytowej (safes) lub o przedłużenie najmu — bez względu na to czy została zawarta pisemnie czy ustnie — podlega opłacie — 10%.

Wolne od opłaty stemplowej są: 1) umowy o dzierżawę, przewidziane w art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast, 2) z zastrzeżeniem wzajemności państwa obcego co do najmu pomieszczeń przeznaczonych do urzędowania przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych, 3) uwolnieni od opłat są szefowie i funkcjonarjusze przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, oraz szefowie zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, co do najmu pomieszczeń, według treści umowy na mieszkania wyżej wymienionych osób, członków ich rodzin i służby osobistej.

VII. Pisma, tyczące się umów o świadczenie usług.

Pisma, stwierdzające umowę o świadczenie usług, z wyjątkiem dokumentów przewozowych, oraz pism, stwierdzających umowę o przechowanie lub depozyt nieprawidłowy:

a) jeżeli choćby jeden z kontrahentów zawarł umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo od tego podatku zwolnionego, podlegają opłacie od umówionego wynagrodzenia — 0,2%,

b) w innych przypadkach — podlegają opłacie — 1%.

Bilet lub inny dokument, uprawniający do

jazdy statkiem morskim, wystawiony przez przedsiębiorcę okrętowego, mającego siedzibę w Polsce lub tu działającego przez swe przedstawicielstwo albo przez pełnomocnika lub komisarza, a wręczony bądź w Polsce, bądź za granicą osobie w Polsce zamieszkałej — podlega opłacie od sumy wynagrodzenia — 2%.

List przewozowy lub inny tego rodzaju dokument sporządzony przez wysyłającego, a wręczony przewoźnikowi (przedsiębiorcy przewozowemu) — o ile chodzi o przesyłki kolejowe conajmniej półwagonowe — podlega opłacie — 1 zł., o ile chodzi o wszelkie inne przesyłki tak kolejowe, jak i niekolejowe — opłata wynosi 10 gr. od każdego arkusza.

Wolne od opłaty stemplowej są pisma stwierdzające:

1) umowę między służbodawcą a pracownikiem, 2) umowę z majstrem o przyjęcie ucznia, 3) umowę między komisantem a komitentem o sprzedaż, kupno lub zamianę papierów wartościowych, 4) umowę w sprawie ponoszenia kosztów leczenia w szpitalu, 5) umowę, jeżeli pismo jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest sporządzone ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie, 6) wykonanie umów, wymienionych wyżej w punktach 1—3, 7) rachunki szpitali, nie będących przedsiębiorstwami zarobkowemi w przedmiocie kosztów leczenia.

VIII. Pisma, stwierdzające umowę o przechowanie:

a) od nominalnej wartości papierów wartościowych — 0,2%,

b) od innych rzeczy ruchomych — 1 zł.,

c) pisma, wystawione przez Bank Polski oraz przez kolejowe przechowalnie bagażu, są w o l n e o d o p ł a t y.

IX. U b e z p i e c z e n i a i u m o w y o r e n t ę d o ż y w o t n i ą:

a) wpłaty, przyjęte przez zakłady ubezpieczeń z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, podlegają opłacie od rocznej sumy wpłat — 2%.

b) wypłaty, dokonane przez te zakłady i z tegoż tytułu, podlegają opłacie od rocznej sumy wypłat — 1%.

c) pisma, stwierdzające umowę ubezpieczenia, zawartą z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, nie mającym zezwolenia na działalność w Polsce, jeżeli tyczy się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, albo jeżeli ubezpieczający ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce — podlegają opłacie od sumy ubezpieczenia — 2%,

d) pismo, stwierdzające umowę ubezpieczenia, zawartą podlega opłacie od wartości tej rzeczy, którą otrzymuje osoba, zobowiązująca się do płacenia renty — 2%.

W o l n e — o d o p ł a t y s t e m p l o w e j są: wpłaty i wypłaty, jeżeli są dokonywane z tytułu: 1) ubezpieczenia przymusowego lub nawet dobrowolnego zawartego z instytucją ubezpieczeń przymusowych powołaną do życia przez ustawę. Podlegają jednak opłacie wpłaty i wypłaty z zakresu wszelkich czy to przymusowych czy dobrowolnych ubezpieczeń (od ognia, gradu, ubezpieczeń transportowych i t. d.) za-

wieranych z zakładami ubezpieczeń przymusowych od ognia, oraz w zakresie ubezpieczeń, przewidzianych w §§ 843, 1029 i 1198 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19-go lipca 1911, 2) takiego ubezpieczenia dobrowolnego, które zwalnia od ubezpieczenia przymusowego, 3) umowy między pracodawcą a pracownikiem, zapewniającej pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą, 4) umowy między pracodawcą lub pracownikiem a osobą trzecią, która zapewnia pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocę, jeżeli umowa taka stanowi wykonanie obowiązku, przewidzianego w kontrakcie służbowym, 5) ubezpieczenia w zarejestrowanej „kasie zapomogowej", w „kasie majsterskiej", albo w kasie zapomogowej, zorganizowanej przez cech lub związek cechu, 6) reasekuracji, 7) ubezpieczenia zawartego poza granicami Polski przez zagraniczny oddział Polskiego Zakładu Ubezpieczeń, 8) ubezpieczenia obligacji Państwa Polskiego od strat na kursie i od wylosowania.

X. Spółki i inne zrzeszenia:

a) pisma, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, mającej siedzibę w Polsce, podlegają opłacie — 2%,

b) uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego spółek tego rodzaju, podlegają opłacie — 2%,

c) wpłaty na udziały, dokonane przez członków spółdzielni, podlegają opłacie — 2%,

d) pisma, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki nie wymienionej poprzednio lub o powiększenie

kapitału zakładowego takiej spółki, podlegają opłacie — 2%.

Podstawą wymiaru jest kapitał zakładowy (przy zawiązaniu spółki, względnie wartość nowych akcyj, lub ogólna suma wpłat dokonanych w ciągu roku obrachunkowego.

Pisma, stwierdzające umowę o wniesienie nieruchomości, znajdujących się w Polsce tytułem wkładu rzeczowego do spółki, podlegają opłacie od wartości nieruchomości — 2%.

W razie wniesienia tytułem wkładu rzeczowego prawa wydobywania ciał kopalnych w Polsce — od wartości wniesionego prawa, opłata wynosi — 1%.

W razie wniesienia prawa do części ciał kopalnych, w Polsce wydobywanych, opłata od wartości wniesionego prawa wynosi 0,5%

Papiery obiegowe, stanowiące dowód uczestnictwa w spółce akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej (akcje, świadectwa tymczasowe i t. p.) wypuszczone zagranicą, a przeniesione do Polski, podlegają opłacie od wartości nominalnej — 2%.

Wolne od opłaty stemplowej są: 1) Wpłaty na udziały w tych spółdzielniach, które według swych statutów mogą zawierać umowy, wchodzące w zakres ich podstawowej działalności tylko ze swymi członkami albo nawet nie z członkami, jeżeli nadpłaty i zwroty przypadające na osoby, nie będące członkami, są przelewane w całości do funduszu zasobowego lub do innych funduszów, nie podlegających podziałowi między członków. 2) Pisma, stwierdzające umowę o przedłużenie pierwotnego terminu trwania spółki, o ile przy zawiązaniu i powiększeniu

kapitału zakładowego uiszczono przepisaną opłatę stemplową. 3) Pisma, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki, jeżeli przedmiotem spółki jest tylko praca osobista spólników, nie sporządzone ani nie uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie. 4) Pisma, stwierdzające powiększenie kapitału spółki drogą fuzji, odnośnie do spółdzielni. 5) Przystąpienie do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych.

XI. PEŁNOMOCNICTWA. Zasadnicza opłata wynosi 5 zł.

a) Pełnomocnictwa, upoważniające do zastępstwa w sprawie, należącej w pierwszej instancji do Sądu grodzkiego lub sędziego pokoju, albo do Sądu przemysłowego lub kupieckiego, do Sądu pracy, lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, jak również do odbioru sumy pieniężnej przewyższającej 500 zł., podlegają opłacie — 1 zł.

b) Pełnomocnictwa upoważniające wyłącznie do zastępstwa przed Sądami Okręgowemi i Wyższemi lub innemi urzędami publicznemi, podlegają opłacie — 3 zł.

Odpisy pełnomocnictw, składane w postępowaniu pod a), podlegają opłacie — 1 zł.

Wolne od opłaty stemplowej są pełnomocnictwa: 1) udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja), 2) upoważniające do działania w sprawie sądowo-karnej lub w postępowaniu, przewidzianem w przepisach karnych administracyjnych lub karnych skarbowych, 3) udzielone przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski lub przez osoby wymienione w art. 16 ustawy o opła-

tach stemplowych, 4) upoważniające do uczestnictwa w walnem zebraniu akcjonarjuszów Banku Polskiego, upoważniające do zastępstwa przed komisjami polubownemi i rozjemczemi dla załatwiania zatargów zbiorowych i indywidualnych pomiędzy pracodawcami a pracownikami, 6) udzielane pracowniczemu związkowi zawodowemu lub jego funkcjonarjuszom, albo przez taki związek, a upoważniające do zastępywania członków związku, 7) odpisy pełnomocnictw, składane sądowi, o ile są przeznaczone dla uczestniczących w sprawie osób, 8) pełnomocnictwa oraz odpisy pełnomocnictw, składane w postępowaniu należącem w pierwszej instancji do Sądów grodzkich, lub do sędziów pokoju, albo sądów pracy lub kupieckich, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przewyższa 100 złotych, 9) uprawniające do zastępstwa w postępowaniu sądowem, jeżeli mocodawcy służy w tem postępowaniu prawo ubogich, 10) upoważnienie do odbioru sumy pieniężnej nie przewyższającej 500 złotych, lub do odbioru rzeczy ruchomej innego rodzaju, bez względu na jej wartość, jak również — bez względu na kwotę — upoważnienie do odbioru sum wypłacanych z tytułu stosunku służbowego, albo wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności, 11) pocztowe, 12) wystawiane w postępowaniu, tyczącem się ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych — przez ubezpieczonych lub członków ich rodzin.

Obligi: podlegają opłacie stemplowej od sumy zobowiązania — 0,5%.

Obligi, stwierdzające udzielenie pożyczki pod zastaw towarów osobie, wykonywającej sprzedaż towarów tegoż rodzaju i z tego powodu podlegającej

podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionej od tego podatku, oraz pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej lub od instytucji drobnego kredytu, podlegają opłacie 0,3%.

Pierwszy indos na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie) podlega opłacie w wysokości 0,1% od kwoty pieniężnej, na której zabezpieczenie ustanawia się na towarze prawo zastawu.

Pisma, stwierdzające udzielenie poręczenia (poręke), podlegają opłacie 5 zł.

Pisma, stwierdzające przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie przez przedsiębiorstwa, trudniące się czynnościami bankowemi, oraz wyciąg z rachunku bieżącego (konto-korentowego), stwierdzający saldo debetowe, względnie kredytowe, wydany przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankowemi, oraz takiż wyciąg, wydany przez przemysłowca lub kupca innemu przemysłowcowi, lub kupcowi, podlega opłacie — 20 gr. od arkusza.

Wolne od opłaty stemplowej są: 1) poręka wekslowa i poręka na czeku, 2) poręka przy pożyczce, udzielonej przez spółdzielnię członkowi, 3) poręka przez zobowiązanie, stwierdzone obligiem, który ustawa niniejsza zwalnia od opłaty stemplowej, 4) pisma, stwierdzające przyjęcie kwoty, nie przewyższającej 100 zł., 5) bez względu na wysokość kwoty pisma, wystawione przez: Pocztową Kasę Oszczędności, Bank Polski, Centralną Kasę Spółek Rolniczych, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego, 6) obligacje oraz innego rodzaju obligi Skarbu Rzeczypospo-

litej, polskich państwowych zakładów i przedsiębiorstw, będących odrębnemi osobami prawnemi, związków komunalnych i innych związków przymusowych, Banku Polskiego, oraz fundacji zakładów i zrzeszeń, wymienionych w art. 16, 7) obligacje, wydane tytułem pożyczki osobom, wymienionym pod 6) przez instytucję emitującą, 8) obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczki w listach zastawnych lub obligacjach fundowanych, od instytucji emitującej te listy i obligacje, 9) obligacje oraz innego rodzaju obligi, tyczące się pomocy kredytowej, przewidzianej w ustawach: o scalaniu gruntu, o państwowym funduszu kredytu na meljoracje rolne, o wykonaniu reformy rolnej, o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego, o rozbudowie miast, o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych, 10) listy zastawne Państwowego Banku Rolnego, 11) obligi studentów, stwierdzające otrzymanie pożyczki, przewidzianej w art. 6 ust. z dnia 30 października 1922 r., 12) kupony, załączone do papierów wartościowych.

XII. W e k s l e: podlegają opłacie:

a) przy sumie wekslowej do 50 zł. — 20 gr.,

b) od każdych pełnych lub zaczętych 100 zł. sumy wekslowej, przewyższającej 50 zł. — 30 gr.

Wolne są od opłaty: a) weksel płatny zagranicą, jeżeli trasat lub wystawca wekslu własnego ma mieszkanie lub siedzibę zagranicą, b) weksel trasowany, wystawiony zagranicą, jeżeli wystawca ma mieszkanie lub siedzibę zagranicą, a trasat wykonywa w Polsce czynności bankowe. Weksle, wymienione pod a),

podlegają jednak opłacie, gdy w Polsce nastąpiła zapłata całkowita lub częściowa lub gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z wekslu. Miejsca, wymienionego obok nazwiska trasata lub wystawcy, jeżeli on w tem miejscu nie mieszka (nie ma siedziby) nie uważa się za miejsce zamieszkania (siedzibę).

XIII. Przekazy, czeki i zlecenia wypłaty: podlegają opłacie od przekazanej sumy, względnie wartości papierów lub innych rzeczy zamiennych — 0,3%, jeżeli przekaz jest przenośny z pomocą indosu, lub został pisemnie przyjęty przez osobę, której przekaz wykonać zlecono, lub jest płatny okazicielowi, w innych przypadkach podlega opłacie — 1 zł.

Wolne od opłaty stemplowej są przekazy: 1) zawierające zlecenie wypłaty z rachunku bieżącego (on call), 2) płatne nie później niż w tydzień po dacie wystawienia, jeżeli ta data nie jest późniejsza, niż dzień doręczenia przekazu uprawnionemu, 3) pocztowe i telegraficzne, 4) przy których przekazującym jest Bank Polski.

XIV. Pisma, tyczące się umów majątków małżeńskich. Opłata od wartości poddanego wspólności majątku, jeżeli przewyższa 10.000 zł., wynosi — 1%.

Od pism ,stwierdzających umowę o wspólność majątkową, obejmującą majątek teraźniejszy, którego wartość nie przewyższa 10.000 zł. lub jedynie majątek przyszły (dorobkowy) albo inne umowy majątkowe małżeńskie, wynosi opłata — 10 zł.

XV. Pisma, stwierdzające dział majątku wspólnego. Opłata od nadwyżki w wartości rzeczy nieruchomych, wynosi — 4%, opłata od nadwyżki w wartości przedmiotów innego rodzaju, wynosi — 1%.

XVI. Pisma, stwierdzające ugodę (układ pojednawczy): 1) zawierające uznanie zobowiązania, które wynikło z uprzednio sporządzonej czynności prawnej, podlegają takiej opłacie stemplowej, jaka się należy od pisma, stwierdzającego ową uprzednio sporządzoną czynność prawną, 2) powodujące powstanie nowego zobowiązania, podlegają takiej opłacie, jaka winna być uiszczona od pisma, stwierdzającego powstanie tego nowego zobowiązania, 3) zawierające uznanie zobowiązania, które wynikło nie z czynności prawnych, lecz z innego tytułu, podlegają opłacie, która należy się od obligu.

Wolne od opłaty stemplowej są: ugody, zawarte w sądowem postępowaniu spornem, z wyjątkiem ugód, powodujących przejście własności nieruchomości lub prawa do ciał kopalnych.

XVII. Pisma stwierdzające umowy przygotowawczę oraz punktacje: Opłaty od sumy, która ma być podstawą wymiaru opłaty od umowy ostatecznej, wynosi — 0,2%.

(Jeżeli jednak opłata od umowy ostatecznej jest niższa, aniżeli 0,2%, to od umowy przygotowawczej należy uiścić tę niższą opłatę).

Pisma, stwierdzające umowę w przedmiocie ot-

warcia kredytu wekslowego, podlegają opłacie — 5 zł. (dotąd 3 zł.), w innych przypadkach od sumy kredytu, podlegają opłacie — 0,1%.

Punktacje podlegają opłacie, ustanowionej dla tego rodzaju umowy, jaką one stwierdzają.

XVIII. Pokwitowania: z odbioru pieniędzy i papierów wartościowych, podlegają zasadniczo opłacie — 25 gr. (dotąd 20 gr.).

Jeżeli pokwitowanie stwierdza zarazem czynność prawną, to podlega opłacie stosownie do rodzaju tej czynności prawnej, którą stwierdza.

Wolne od opłaty stemplowej są pokwitowania: 1) stwierdzające odbiór pieniędzy lub papierów wartościowych, których wartość nie przewyższa 50 zł., 2) stwierdzające zwrot pieniędzy, złożonych na oprocentowanie przedsiębiorstwu, trudniącemu się czynnościami bankowemi, jeżeli zwrócona kwota nie przewyższa 100 zł., 3) umieszczone w tekście tej umowy, której wykonanie stwierdzają, oraz umieszczone na rachunkach, a dotyczące należności stwierdzonej rachunkiem, 4) wydawane w obrocie wewnętrznym jednego i tegosamego przedsiębiorstwa, w szczególności też między jego oddziałami, 5) tyczące się uiszczenia daniny publicznej albo zwrotu nienależnie uiszczonej daniny lub kary, 6) stwierdzającej odbiór wynagrodzenia za świadczenia, stanowiące obowiązek publiczno-prawny, 7) stwierdzające spłatę kapitału lub odsetek w przypadkach pomocy kredytowej, 8) wydane przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski oraz przez osoby, wymienione w art. 16, 9) stwierdzające odbiór

kwot, należnych z tytułu stosunku służbowego, 10) stwierdzające odbiór od spółdzielni: udziału, dopłaty i udziału w zyskach, jak również uiszczenie dopłaty na rzecz spółdzielni, 11) stwierdzające uiszczenie sumy, należnej z powodu sprzedaży monet, środków płatniczych zagranicznych lub złota i srebra w sztabach lub papierów wartościowych albo na mocy: wekslu, czeku, przekazu przenośnego zapomocą indosu, składowego dowodu zastawniczego (warrantu) lub obligu na zlecenie, jak również pokwitowania z odbioru kupionych monet, środków płatniczych zagranicznych lub papierów wartościowych, 12) tyczące się obrotu pocztowego i telegraficznego, jakoteż przewozu kolejami żelaznemi i statkami, 13) tyczące się obrotu oszczędnościowego i czekowego Pocztowej Kasy Oszczędności, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych i spółdzielni, należących do związku rewizyjnego, 14) tyczące się stosunków prawnych między spółdzielnią a ich członkami, o ile te stosunki mieszczą się w granicach działalności podstawowej, określonej statutem, 15) wydane przez osobę, wykonywającą czynności bankowe, innej osobie, również takie czynności wykonywającej, 16) stwierdzające odbiór czeku, 17) wystawione zagranicą.

XIX. Pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich: (stwierdzające czynności prawne, unormowane przez prawo prywatne) podlegają zasadniczo opłacie — 5 zł.

Jeżeli wartość przedmiotu może być określona i jest w treści pisma wyrażona sumą pieniężną, nie

przenoszącą 1.000 zł., ale wyższą niż 100 zł., to opłata wynosi — 2 zł., o ile zaś suma ta nie przenosi 100 złotych — opłata nie należy się.

Wolne od opłaty są: 1) zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, 2) wszelkie pisma, jeżeli wystawcą pisma jest wyłącznie Bank Polski.

XX. Podania: wnoszone do urzędów państwowych, oraz protokoły, spisane przez te urzędy, a zastępujące podania, podlegają opłacie — 5 zł. od każdego załącznika, jako też od każdego dalszego egzemplarza lub odpisu podania, wraz z niem złożonych z wyjątkiem papierów wartościowych, należy się — 50 gr.

Podania: 1) o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, albo na urządzenie lub zmianę instalacji w zakładzie takiego przedsiębiorstwa, jeżeli załatwienie podania według obowiązujących przepisów wymaga oględzin na miejscu, 2) o nadanie uprawnień górniczych, o wpis do księgi wodnej, podlegają opłacie — 10 zł.; od każdego załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu (jak wyżej) — 50 gr.

Podanie, w którem petent żąda zmiany decyzji, wydanej w przedmiocie daniny publicznej (podatku, opłaty, cła) podlega opłacie — 2 zł. Jeżeli jednak suma sporna nie przewyższa 100 zł., a przewyższa 50 złotych, opłata wynosi — 50 gr. Przy sumie nie przekraczającej 50 zł., podanie jest wolne od opłaty.

Podania innej treści, tyczące się danin publicznych, podlegają opłacie — 3 zł.

Pokwitowanie z przyjęcia podania, wymieniające: imię i nazwisko lub firmę petenta, krótką treść podania oraz kwotę uiszczonej opłaty stemplowej, wydane na żądanie osoby, składającej podanie, podlega opłacie — 20 gr.

Wolne od opłaty stemplowej są podania: 1) zawierające wnioski w sprawach publicznych albo wiadomości, udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu lub na żądanie władzy; w szczególności podania w sprawach budowy szkół, regulacji rzek, zabudowania górskich potoków, meljoracji rolnych, budowy mostów i t. p., 2) tyczące się wyborów do Sejmu i Senatu, do ciał reprezentacyjnych samorządowych i komisyj podatkowych, 3) w sprawach służby wojskowej, osobistych świadczeń wojennych i obowiązku odstępowania na rzecz Państwa zwierząt pociągowych i wozów, 4) osób, odznaczonych za zasługi publiczne, jeżeli podanie tyczy się odznaczenia, 5) osób, które pozostają lub pozostawały w służbie Państwa, związków komunalnych lub innych związków przymusowych oraz członków rodzin tych osób — w sprawach tyczących się stosunku służbowego, jak również podania o posady w urzędach państwowych, 6) w sprawach nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej, 7) tyczące się ustawowo nakazanych zwolnień, obniżek lub odroczeń w zakresie danin publicznycm, 8) o zwrot daniny publicznej, nienależnie pobranej, jeżeli ją uiszczono bez wymiaru urzędowego, lub w kwocie wyższej, niż ustalona urzędownie, 9) w sprawie nadania ziemi na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej, nadania ziemi żołnierzom wojska polskiego lub inwalidom wojen-

nym, jakoteż w sprawach, tyczących się pomocy kredytowej oraz ulg kolejowych dla osadników i reemigrantów, 10) w sprawie przymusowego wywłaszczenia na użytek publiczny, jak również w sprawie przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości na cele parcelacji i osadnictwa, wnoszone przez osoby, których majątek ulega wywłaszczeniu lub przejęciu, 11) tyczące się ubezpieczeń przymusowych, 12) w sprawach, należących do zakresu działania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i podwładnych temuż Ministerstwu urzędów, o ile zawierają prośbę o pracę, ochronę lub opiekę albo zgłoszenie zapotrzebowania pracowników, lub o ile tyczą się rejestracji związków zawodowych i pracowniczych kas przezorności, jak również w sprawach, tyczących się umów zbiorowych, 13) wnoszone przez spółdzielnie, związki rewizyjne do Rady Spółdzielczej w zakresie jej właściwości, jako też wnoszone przez związki rewizyjne do innych władz państwowych w sprawach spółdzielni, 14) tyczące się spraw, należących do zakresu działania instruktora stowarzyszeń przemysłowo-rzemieślniczych, 15) tyczące się czynów, za które grozi kara, przewidziana w kodeksie karnym albo w przepisach administracyjnych lub skarbowych w szczególności też występków i wykroczeń służbowych, 16) tyczące się nabycia i utraty obywatelstwa drogą opcji, opartej na traktacie międzypaństwowym, 17) osób, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany urzędowi, mającemu załatwić podanie, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego, 18) osób, dotkniętych klęską żywiołową, o zapomogi lub ulgi, 19) w sprawach pomocy państwowej na od-

budowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych na skutek działań wojennych, 20) wnoszone na mocy ustawy o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek w sprawie świadczeń przymusowych, wywłaszczenia lub regulacji działek budowlanych, 21) w sprawach publicznych zgromadzeń i wykładów, 22) o wydanie świadectw, upoważniających do przekraczania granicy, przewidzianych w umowach międzypaństwowych o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, 23) o wydanie świadectw, których posiadanie jest nakazane przez obowiązujące przepisy ze względów publicznych, świadectw szczepienia ospy oraz świadectw ubóstwa, 24) o zezwolenie na przekazanie waluty obcej zagranicę, jeżeli kwota, która ma być przekazana, nie przewyższa 200 zł., 25) o wydanie wyciągu i innych świadectw z akt stanu cywilnego, 26) o zaświadczenie na wtóropisie, o wpisie lub tłumaczeniu, iż opłatę od pisma pierwszego uiszczono, 27) o zezwolenia, przewidziane w rozporządzeniach, wydanych na podstawie art. 6 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 o granicach państwa w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 oraz o zezwolenia, wydawane na podstawie art. 8 powołanego rozporządzenie z 1927 r. i 28) wnoszone w zakresie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowem (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 864) oraz przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia.

U w o l n i e n i e o s o b i s t e o d o p ł a t m a j ą: 1) Skarb Rzeczypospolitej oraz osoby, wy-

mienione w art. 16, 2) związki komunalne i inne związki przymusowe na obszarze Rzeczypospolitej, 3) kościoły i gminy wyznaniowe, przez Państwo Polskie uznane, 4) Bank Polski, 5) gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, 6) z zastrzeżeniem wzajemności: a) państwom obcym, b) szefom oraz funkcjonarjuszom uwierzytelnionych przy Rządzie Polskim przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych tudzież misyj zagranicznych, przebywających w Polsce za zgodą Rządu Polskiego, oraz prowadzącym z nimi wspólne gospodarstwo członkom ich rodzin, o ile wymienione osoby są obywatelami Państwa wysyłającego i należą do uznanego personelu eksterytorjalnego, c) szefom zawodowych przedstawicieństw konsularnych, dopuszczonych do urzędowania w Polsce, będącym obywatelami państwa wysyłającego.

XXI. Świadectwa: wydawane przez urzędy państwowe, nie wyłączając notarjuszów, podlegają zasadniczo opłacie — 5 zł.

Wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego (z ksiąg metrykalnych) podlegają od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci: a) jeżeli są wydawane poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, o ile koszty utrzymania urzędu stanu cywilnego ponosi Państwo, podlegają opłacie — 3 zł., b) w innych przypadkach — 1 zł.

1) Akt nadania obywatelstwa polskiego, podlega opłacie — 50 zł.

2) Akt zezwolenia na zmianę nazwiska, podlega opłacie — 200 zł.

3) Zezwolenie na nabycie nieruchomości przez obcokrajowca, podlega opłacie od minimalnej sumy nabycia — 1%, nie więcej jednak jak 500 zł.

4) Zatwierdzenie statutu spółki akcyjnej, lub komandytowo-akcyjnej albo zmian w statucie, jak również zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w Państwie Polskiem lub na powiększenie kapitału, podlega opłacie — 100 zł.

5) Zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagające koncesji, podlega opłacie — 40 zł. (Minister Skarbu może w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu obniżyć opłatę dla niektórych kategoryj przedsiębiorstw do 3 zł.).

6) Zezwolenie na przedłużenie godzin wstępu do lokalu publicznego (restauracji i t. p.) ponad czas, przewidziany w przepisach policyjnych, udzielone na czas dłuższy niż 3 doby, podlega opłacie — 50 zł.

7) Akt nadania górniczego, podlega opłacie — 25 zł.

8) Karty łowieckie, wydane na okres dłuższy niż 14 dni, podlegają opłacie — 10 zł.

9) Zezwolenie na urządzanie wystaw i targów gospodarczych, podlegają opłacie — 10 zł.

Świadectwa wydawane przez sądy podlegają opłacie — 3 zł.

Wypisy z aktów notarjalnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny, podlegają opłacie od każdej stronicy pełnej już zaczętej — 2 zł.

Odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe, jeżeli je sporządza i poświadcza notarjusz, podlegają opłacie od każdej pełnej lub zaczętej stronicy 50 gr. (dotąd 20 gr.).

Poświadczenie zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same strony) — w razie poświadczenia przez notarjusza, podlegają opłacie od każdej pełnej lub zaczętej stronicy — 50 gr. (dotąd 20 gr.), w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy, podlega opłacie od każdej pełnej lub zaczętej stronicy — 1 zł.

Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy, podlega opłacie od każdego poświadczonego podpisu — 1 zł. 50 gr., suma opłat nie może jednak przewyższać 5 zł. Poświadczenie własnoręczności przez notarjusza nie podlega opłacie stemplowej.

XXII. Protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez notarjusza, gdy suma dokumentów, przewyższa 250 zł. —

a) przy sumie ponad 250 zł., a nie przewyższającej 500 zł. od każdego zaprotestowanego dokumentu opłata wynosi 50 gr.,

b) przy sumie ponad 500 zł., a nie przewyższającej 1000 zł., opłata wynosi — 1 zł.

c) przy sumie ponad 1000 zł. do 2.000 zł. — 2zł.,

d przy sumie wyższej niż 2.000 zł. — 3 zł.

Wolne od opłaty stemplowej są: 1) karty łowieckie, wydane funkcjonarjuszom zarządów lasów państwowych, oraz straży łowieckiej pry-

watnej, zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władze państwowe, 2) świadectwa, wydawane w sprawie podań wolnych od opłaty stemplowej, 3) zaświadczenia o dokonaniu zgłoszeń, przewidzianych w art. 21 (w ustępie przedostatnim) i w art. 22, 4) świadectwa, wydawane Skarbowi Rzeczypospolitej, związkom komunalnym i innym związkom przymusowym na obszarze Rzeczypospolitej, kościołom i gminom wyznaniowym przez Państwo Polskie uznanym, Bankowi Polskiemu, gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym, państwom obcym — z zastrzeżeniem wzajemności, 5) świadectwa wydawane celem przedstawienia ich instytucji ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych.

Na podstawie art. 164 strony, zawierające umowę, mogą umówić się, która z nich ma uiścić opłatę stemplową od umowy, lub w jakiej mierze każda strona ma się przyczynić do uiszczenia opłaty. W braku takiego postanowienia w umowie ma każda strona uiścić połowę opłaty.

Przez wyrażenie ustawowe „księga wieczysta" należy rozumieć księgi: hipoteczną, gruntową, górniczą, naftową i kolejową.

Podkreślam ważność przepisu art. 177 ust. 2. w nowem brzmieniu, że Minister Skarbu może przekazać uprawnienia odroczenia płatności opłat, w szczególności uiszczenie ratami Izbom Skarbowym i urzędom skarbowym.

Ustawa stemplowa obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, a przepisy tyczące się zagranicy

stosuje się również do obszaru Wolnego Miasta Gdańska.

Nader ważne są przepisy rozporządzenia wykonawczego do Ordynacji Podatkowej, zamieszczone przezemnie w części III. mej Ustawy stemplowej *).

Podkreślam ważność przepisu § 118 rozporządzenia wykonawczego do Ord. Pod., na podstawie którego stronie, która po doręczeniu orzeczenia karnego zgłosiła wniosek w terminie 7-dniowym (wedle § 121 rozp. wyk.), na ręce władzy skarbowej z żądaniem rozpatrzenia sprawy przez Sąd, przysługuje prawo żądania wstrzymania egzekucji kary grzywny, gdyż ustawa wyraźnie stwierdza, że „należy wstrzymać egzekucję" w takim wypadku.

Sąd Najwyższy wydał 2 bardzo ważne orzeczenia karne, zamieszczone przezemnie w cz. III. mej ustawy stemplowej **) w sprawie przestępstw z ustawy stemplowej. Pierwsze orzeka o zatajeniu części ceny kupna w kontrakcie, interpretuje przepisy art. 1, 40 i 49 u.o.s. i stwierdza, że chociaż kontrakt okazał się następnie nieważnym, to fakt ten jest bez znaczenia, oraz chociaż jedna strona kontraktująca przyjęła na siebie zapłatę opłaty stemplowej, to również niema żadnego wpływu na nieodpowiedzialność karną drugiego kontrahenta w razie nieuiszczenia opłaty stemplowej. (Orz. z 5 września 1933, 3 K. 314/33, Zbiór 1933, poz. 204). Drugie orzeczenie interpretuje prze-

*) Dr. Bronisław Feller. Ustawa stemplowa, cz. III. R. 1935. Str. 178 i nast.

**) Dr. Bronisław Feller — Ustawa stemplowa, cz. III, r. 1933. Str. 116 i nast.

pisy art. 34, 39 i 40 u.o.s. i stwierdza, że przedawnienie z art. 34 u.o.s. dotyczy jedynie „prawa Państwa do żądania opłaty stemplowej", nie dotyczy zaś karalności przestępstw skarbowych, naruszających przepisy art. 39, 40 i 41 u.o.s., a wobec braku w ustawie stemplowej przepisów o przedawnieniu karalności przestępstw stemplowych mają zastosowanie ogólne przepisy Kodeksu Karnego o przedawnieniu. (Orz. z 25. stycznia 1934, 2 K. 1202/33, Zbiór 1934, poz. 129).

Niektóre sprawy opłat stemplowych są ciągle jeszcze sporne. I tak pokwitowania z odbioru weksli (art. 1138 u.o.s.) wedle interpretacji Najwyższego Trybunału Administracyjnego wolne są od opłaty. We wyroku z dnia 24 stycznia 1934 L. Rej. 6479/31 Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że weksle nie są papierami wartościowemi, wobec czego po myśli art. 136 u.o.s. pokwitowania z odbioru weksli nie podlegają opłacie stemplowej. Pomimo powyższego wyroku Ministerstwo Skarbu okólnikiem z 30 kwietnia 1934 r. L. D. V. 7813/5/34 stanawszy na wprost przeciwnem stanowisku, poleciło podległym urzędom skarbowym, aby weksle uważały nadal za papiery wartościowe, wobec czego pokwitowania z odbioru tychże podlegają opłacie stemplowej, przyczem zaznaczyło, że nie zgadza się z interpretacją Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Autentyczną wykładnię Ministerstwa Skarbu, Ministerstwa Sprawiedliwości, rozporządzenia wykonawcze, okólniki Ministerstw oraz orzecznictwo Najwyż-

szego Trybunału Administracyjnego zamieściłem w części II., części III. i części IV. *).

Na żądania Czytelników, zamieściłem ponownie, ogłoszone w części III. mej Ustawy stemplowej dnia 15 listopada 1934: T e r m i n y w s p r a w a c h o p ł a t s t e m p l o w y c h, po raz pierwszy przezemnie opracowane, gdyż terminy te w niniejszej książce, stanowiącej cz. I., są nader przydatne.

Skorowidz wyczerpujący, ogłoszony przezemnie w r. 1932, uzupełniłem wszystkiemi zmianami, spowodowanemi nowelami, a to po dzień dzisiejszy.

Ustawa stemplowa w czasie unifikacji ustawowej i kodyfikacji jednolitych ustaw — na obszarze całej Rzeczypospolitej — musi się znajdować ciągle w stanie płynnym. Zmian dotychczas, jak na początku przedstawiłem, było 28! Postawiłem sobie za zadanie przedstawić t y l k o t o, c o o b o w i ą z u j e w zakresie opłat stemplowych, a interpretację obecnie obowiązującą, autentyczną i opartą na orzecznictwie Najwyższego Trybunału Administracyjnego po opuszczeniu uchylonych wykładni należycie uwypukliłem w opracowaniu, zamieszczonem w części II., III. i IV. mej Ustawy stemplowej. Zastosowawszy metodę naukową przy podziale całego materjału ustawowego o opłatach stemplowych, uniknąłem makulatury, a co niekorzystnie odbiło się na wielu in-

*) p.: Dr. Bronisław Feller — Ustawa stemplowa cz. II. szczegółowa r. 1934,
Dr. Bronisław Feller — Ustawa stemplowa cz. III. r. 1935.
Dr. Bronisław Feller — Ustawa stemplowa cz. IV. r. 1935.

nych opracowaniach ustawy stemplowej, które ukazały się po wyjściu mej I. części Ustawy stemplowej we wydaniu pierwszem w roku 1932, a które objąwszy rzekomo wszystko, dały stare rozporządzenia wykonawcze, uchylone okólniki, uchyloną wykładnię Ministerstwa Skarbu, no i oczywista stary tekst Ustawy stemplowej, wielokrotnie później zmieniany.

Znajomość ustawy stemplowej wraz z najnowszem orzecznictwem, najnowszą autentyczną wykładnią i nowemi rozporządzeniami wykonawczemi, oraz okólnikami Ministerstwa, zamieszczonemi w czterech częściach mej Ustawy stemplowej, jest dla najszerszych warstw społeczeństwa wprost konieczną, gdyż w życiu codziennem z żadną ustawą nie ma się tyle styczności, co z ustawą stemplową.

Przy obecnej unifikacji ustawowej reforma ustawy stemplowej jest rzeczą konieczną, a przedewszystkiem należy usunąć z ustawy stemplowej przeżytki zaborcze, które ją zachwaszczają, a wtedy nowa jednolita ustawa dla całej Rzeczypospolitej po przeprowadzeniu pewnych zmian, które są konieczne i usunięciu zaborczych przepisów z dawnych lat, które nawet w odnośnych b. zaborach nie są obecnie znane, będzie chlubnem świadectwem polskiego prawa i polskiej prawniczej twórczości.

Kraków, dnia 18 września 1935.

Adw. Dr. Bronisław Feller.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU
z dnia 7 czerwca 1935 r.
w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o opłatach stemplowych.

(Dz. U. R. P. Nr. 64 z 27. sierpnia 1935, poz. 404).

Na podstawie art. 178 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) ogłaszam w brzmieniu obowiązującem od dnia 16 maja 1935 r. jednolity tekst powołanej ustawy, z uwzględnieniem zmian, wynikających z:

1) obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 stycznia 1927 r. w sprawie sprostowania omyłek w tekście ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 15),

2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. w sprawie zmiany art. 170 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 256),

3) art. 4, 8 i 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. o należnościach za sporządzenie protestu (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 381).

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. w sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 804),

5) art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855),

6) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. w sprawie opłaty stemplowej od pism, stwierdzających kupno nieruchomości przez instytucje, upoważnione do parcelacji (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 126),

7) art. 1 ustawy z dnia 17 marca 1931 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 168),

8) ustawy z dnia 18 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 340),

9) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479),

10) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. o ustanowieniu urzędu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 480),

11) kodeksu karnego z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 571),

12) przepisów wprowadzających kodeks karny i prawo o wykroczeniach z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 573),

13) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej" i „Ministerstwo Opieki Społecznej" (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 597),

14) art. LXXVII przepisów wprowadzających

prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 93, poz. 804),

15) art. 8 i 15 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 173),

16) art. XXXV i XLVII Przepisów wprowadzających kodeks zobowiązań z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 599),

17) art. 123, 146 i 148 Prawa o notarjacie z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. .R P. Nr. 84, poz. 609),

18) art. 1 pkt. 25 ustawy z dnia 10 marca 1934 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 200),

19) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o zmianie niektórych przepisów o majątkach rodowych w województwach wschodnich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 236),

20) art. 212 (§ 7) ordynacji podatkowej z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346),

21) art. LXVII Przepisów wprowadzających kodeks handlowy z dnia 27 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 503),

22) art. IV Przepisów wprowadzających prawo upadłościowe z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 835),

23) przepisów o kosztach sądowych z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 837),

24) art. 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych

działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, pozł 976),

25) obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 lutego 1935 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 98),

26) art. 9 ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 129),

27) art. 4 ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 163),

28) ustawy z dnia 18 marca 1935 r. w sprawie zmiany przepisów o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 200).

Artykuły 1, 7—12, 16, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 28, 30—33, 35, 39, 41—43, 46, 47, 50, 52, 54, 56—61, 63, 65—67, 69, 71—75, 79—84, 88, 90, 91, 93, 95, 97, 99, 101—105, 107, 111, 112, 114—128, 131, 133, 134, 136—142, 144, 145, 447, 151, 154, 156—158, 160, 161, 164, 170, 172, 173, 176 i 177 są w załączniku do obwieszczenia niniejszego podane w brzmieniu, ustalonem w przepisach, wymienionych wyżej pod 1—28. Inne artykuły ustawy o opłatach stemplowych, zawarte w załączniku, nie uległy zmianie i zostały podane w brzmieniu pierwotnem, ogłoszonem w Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 98, poz. 570.

USTAWA
z dnia 1 lipca 1926 r.
o opłatach stemplowych.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Postanowienia ogólne.

Rozdział pierwszy.

Przedmioty opłat stemplowych.

Art. 1. Opłatom stemplowym podlegają pisma, wymienione w części drugiej niniejszej ustawy, oraz czynności prawne, wymienione w art. 71 w ust. 2, w art. 75 w ust. 4, w art. 89, 96, 101 w ust. 1. w art. 103 i 109.

Ilekroć w ustawie niniejszej jest mowa o piśmie, stwierdzającem umowę, należy przez to rozumieć nietylko pismo, podpisane przez obie strony, lecz także podpisane przez jedną stronę, jeżeli zostało bądź wręczone stronie drugiej, bądź przedstawione sądowi celem dokonania wpisu w księdze wieczystej, bądź sporządzone albo uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie.

Art. 2. Jedno pismo, stwierdzające kilka czynności prawnych, podlega opłacie od każdej czynności zosobna.

Jeżeli jednak czynności prawne między temi samemi osobami, stwierdzone tem samem pismem, pozostają w tak ścisłym z sobą związku, że jedna z tych czynności (uboczna) nie mogłaby istnieć sama przez

się bez drugiej (głównej), to opłatę oblicza się tylko według czynności głównej. Do czynności ubocznej zalicza się w szczególności: ustalenie sposobu spłacenia ceny sprzedaży, potwierdzenie odbioru ceny, ustanowienie kary umownej, postanowienia o zabezpieczeniu hipotecznem i t. p.

Art. 3. W razie sporządzenia wtóropisów, t. j. pism równobrzmiących, lub choćby tylko co do treści zgodnych z pismem pierwszem, albo odpisów lub tłumaczeń, opłata należy się tylko raz jeden, a mianowicie od pisma pierwszego. Wyjątki są przewidziane: co do pełnomocnictw w art. 111, a co do weksli w art. 122.

W razie wątpliwości, zachodzących co do uiszczenia opłaty od pisma pierwszego, uiszczenie winno być udowodnione.

Ustęp drugi stosuje się do odpisu i tłumaczenia tylko w przypadkach następujących:

a) jeżeli zgodność z pierwopisem zaświadczyła osoba, która podpisała pierwopis, lub
b) jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty od pierwopisu, przedstawiła odpis lub tłumaczenie sądowi, notarjuszowi lub innemu urzędowi państwowemu.

Art. 4. Pismo, stwierdzające umowę o zniesienie istniejącego między stronami stosunku prawnego i powstanie natomiast stosunku nowego, podlega opłacie, odpowiadającej treści stosunku nowego. Wyjątek jest przewidziany co do konwersji wierzytelności w art. 121.

Pismo, tylko zmieniające istniejący już stosunek, przy którego zawiązaniu lub pisemnem stwierdzeniu uiszczono należną opłatę stemplową, podlega:

a) w razie zwiększenia przedmiotu zobowiązania — opłacie od nadwyżki;

b) w razie innych zmian — opłacie, przewidzianej w art. 139, jeżeli zachodzą warunki, wymienione w tym artykule.

Art. 5. Pisma, sporządzone zagranicą, podlegają przepisom niniejszej ustawy tylko wówczas, gdy stwierdzają czynność prawną, tyczącą się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, lub gdy zobowiązanie, z czynności prawnej wynikające, ma być wykonane albo jest wykonywane w Polsce. Pisma, sporządzone w Polsce przed konsulem obcego państwa, uważane będą — pod warunkiem wzajemności — za sporządzone zagranicą.

Rozdział drugi.

Sposób obliczenia opłaty.

Art. 6. Opłatę stemplową oblicza się stosownie do rodzaju czynności prawnej, którą stwierdza pismo; nazwa niezgodna z treścią nie ma znaczenia.

Jeżeli według części drugiej niniejszej ustawy należy wziąć za podstawę wymiaru wartość rzeczy, to wartość tę ma podać podatnik. Opłatę wymierza się od wartości podanej; wyjątki są przewidziane w art. 7—12 oraz w ustępie trzecim art. 70.

Za podstawę wymiaru opłaty od pisma, stwierdzającego umowę, bierze się wartość całego przedmiotu

umowy, choćby z treści pisma wynikało, że umowa została już częściowo albo całkowicie wykonana przed sporządzeniem pisma.

Art. 7. Jeżeli według treści pisma dłużnik ma wykonać jedno z dwu lub więcej świadczeń różnej wartości, to za podstawę wymiaru służy wartość najwyższa.

Jeżeli strona, otrzymująca rzecz, obowiązana jest do świadczeń wzajemnych, to wartości rzeczy (art. 6) nie można przyjąć w sumie niższej, niż łączna wartość wszystkich świadczeń wzajemnych. Za świadczenia wzajemne uważa się: przyjęcie długu do zapłaty, ustanowienie użytkowania, potrącenie wierzytelności z ceny sprzedaży, zrzeczenie się prawa majątkowego i t. p.

Wartość świadczeń wzajemnych ma być podana przez podatnika. Minister Skarbu może zarządzić co do poszczególnych rodzajów świadczeń wzajemnych, że wartości nie można przyjąć w sumie niższej, niż cena giełdowa lub rynkowa; rozporządzenie określi sposób stwierdzania tych cen.

Art. 8. Papiery wartościowe ocenia się poza przypadkami sprzedaży (art. 78, punkt a) — jeżeli kwota, podana przez podatnika (art. 6), nie jest wyższa — według najniższego kursu giełdowego z dnia, poprzedzającego sporządzenie czynności prawnej, jeżeli w miejscowości, w której sporządzono czynność prawną, względnie w której zobowiązanie ma być wykonane (art. 5), znajduje się giełda; jeżeli w owej miejscowości giełdy niema, jak również, gdy dany

papier wartościowy nie był w dniu poprzedzającym notowany na giełdzie miejscowej, bierze się za podstawę wymiaru najniższy kurs, notowany na najbliższej terytorjalnie giełdzie polskiej w ostatnich trzech dniach, poprzedzających sporządzenie czynności prawnej. Wartość papierów, nienotowanych w sposób powyższy, może być ustalona zgodnie z opinją izby przemysłowo-handlowej lub innej organizacji gospodarczej, którą wskaże rozporządzenie.

Aż do czasu rozpoczęcia przez Bank Polski wymiany banknotów na złoto, złote w złocie ocenia się według równowartości, ostatnio ogłoszonej w Monitorze Polskim przed sporządzeniem czynności prawnej (art. 16 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855 oraz art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509).

Przepisy powyższe stosuje się również do walut zagranicznych; wyjątek jest przewidziany co do ubezpieczeń w art. 99.

Art. 9. Jeżeli świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu pisma, to ustalenie podstawy wymiaru następuje w miarę wykonywania zobowiązania (art. 22; 28, ustęp piąty; 30, punkt 3; 31 ustęp przedostatni; 32).

Jeżeli jednak znana jest najniższa ilość świadczenia, albo zostaje wypłacona zaliczka, to za podstawę wymiaru należy przyjąć narazie tę ilość najniższą lub zaliczkę, zależnie od tego, która z nich jest wyż-

sza. Kwotę opłaty, uiszczoną na tej podstawie, potrąca się następnie od sumy kwot, obliczonych w miarę wykonywania zobowiązania.

Za wzajemną zgodą urzędu skarbowego i podatnika ustalenie podstawy wymiaru może nastąpić niezwłocznie, przez obliczenie prawdopodobnej sumy wszystkich świadczeń za cały czas trwania zobowiązania.

Art. 10. Jeżeli pismo zawiera zobowiązanie do świadczeń perjodycznych, to celem ustalenia podstawy wymiaru należy roczną wartość świadczeń pomnożyć:

a) w razie ustanowienia świadczeń na wieczne czasy — przez 17;
b) w razie ustanowienia świadczeń na czas, ściśle ograniczony co do ilości lat lub ich części — przez tę ilość lat lub ich części, najwyżej jednak przez 17;
c) przy ustanowieniu świadczeń na czas życia jednej osoby w wieku do lat 50 włącznie — przez 10, w wieku ponad lat 50 — przez 5;
d) w razie uzależnienia terminu trwania świadczeń od czasu życia dwu lub więcej osób — przez mnożnik (punkt c) odpowiedni do wieku osoby najstarszej lub najmłodszej, stosownie do tego, czy świadczenia mają trwać do śmierci osoby, która umrze pierwsza, czy do śmierci osoby, która umrze ostatnia;
e) w razie ustanowienia świadczeń na czas, nieokreślony w sposób wyżej podany, — przez 5.

W razie ustanowienia świadczeń na czas nieokre-

ślony (punkt e), z oznaczeniem jednak pewnego terminu, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, podstawę wymiaru opłaty za czas ściśle określony ustala się w sposób, przewidziany w punkcie b), a za czas dalszy — w sposób, przewidziany w punkcie e); łączna podstawa wymiaru nie może jednak być wyższa, niż suma świadczeń za lat 17.

Przepisy artykułu niniejszego stosuje się również do służebności, do użytkowania, prawa używania lub mieszkania, ciężarów rzeczowych oraz do długu rentowego (§§ 1199—1203 kodeksu cywilnego niemieckiego).

Roczną wartość użytkowania bierze się w sumie, wynoszącej 6% wartości rzeczy, poddanej użytkowaniu, chyba że wartość wyższa lub niższa jest niewątpliwa.

Art. 11. W przypadkach, wymienionych w ustępie drugim art. 9 — jeżeli zobowiązanie ma trwać dłużej, niż przez pięć lat — bierze się na żądanie podatnika za podstawę wymiaru sumę, obliczoną za pierwszy okres pięcioletni; po upływie tego okresu ustala się podstawę wymiaru na drugi okres pięcioletni i tak postępuje się w dalszym ciągu aż do wygaśnięcia zobowiązania.

Art. 12. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych władny jest wydawać normy o najniższym szacunku („szacunku prawnym") rzeczy nieruchomych, który ma być wzięty za podstawę wymiaru, jeżeli jest wyższy od sum, ustalonych według postanowień art. 6—11.

Szacunek prawny może być oparty na podatkach: gruntowym i budynkowym, na ostatniej cenie sprzedaży, ostatniem oszacowaniu, dokonanem przez instytucję kredytową celem udzielenia długoterminowej pożyczki hipotecznej oraz na ostatnio ustalonej sumie ubezpieczenia od ognia, lub na ostatniem oszacowaniu, dokonanem celem ustalenia sumy ubezpieczenia. Mnożnik, przez który ma być pomnożona kwota podatku gruntowego, względnie budynkowego, ma być ustalony na każdy rok kalendarzowy. W razie oparcia szacunku prawnego na cenie sprzedaży, na oszacowaniu, dokonanem przez instytucję kredytową, na sumie ubezpieczenia lub na oszacowaniu, dokonanem celem ustalenia sumy ubezpieczenia, należy na każdy rok kalendarzowy ustalać — oddzielnie dla poszczególnych grup przedmiotów majątkowych i poszczególnych okręgów gospodarczych — o jaką kwotę mają być podwyższone lub obniżone powyższe szacunki, pochodzące z poszczególnych lat poprzednich — ze względu na stwierdzone zmiany wartości.

Jeżeli przedmiotem przeniesienia własności jest nieruchomość, stanowiąca gospodarstwo rolne, wraz z przynależnościami, to szacunek prawny nieruchomości ma być wzięty w kwocie, równającej się dziewięciu dziesiątym częściom podanych przez podatnika wartości: rzeczy nieruchomej i przynależności razem wziętych (art. 6, ustęp drugi i art. 13, ustęp pierwszy). Jeżeli jednak wartość takiej nieruchomości ustalono na podstawie prawnego szacunku, przewidzianego w ustępie pierwszym i drugim niniejszego artykułu, to szacunek prawny przynależności ma być wzięty w kwocie, równającej się jednej dziewiątej

części wartości nieruchomości. Jeżeli co do nieruchomości, stanowiącej gospodarstwo rolne, sporządzono dwa pisma, z których jedno tyczy się przeniesienia własności tej nieruchomości bez przynależności, drugie zaś przeniesienia własności przynależności na tę samą osobę, a okres, który upłynął między sporządzeniem pisma pierwszego a sporządzeniem pisma drugiego, nie przekracza jednego roku, to stosuje się postanowienia dwóch zdań poprzednich, jakgdyby przeniesienie nieruchomości wraz z przynależnościami zostało stwierdzone jednem pismem; nie stanowi różnicy, które z wymienionych dwóch pism sporządzono wcześniej.

Przepisy niniejszej ustawy o rzeczach nieruchomych (nieruchomościach) stosuje się jedynie do:

1) gruntu oraz przedmiotów, z nim złączonych (budynków, roślin od gruntu nieoddzielonych i t. p.);

2) prawa wieczystej dzierżawy;

3) prawa zabudowy;

4) prawa żądania, aby rzecz nieruchoma (punkty 1, 2, 3, 5) została oddana na własność;

5) prawa do majątku spadkowego — o tyle, o ile składa się z rzeczy nieruchomych.

Art. 13. Jeżeli pismo, podlegające opłacie, dotyczy dwu lub więcej przedmiotów, które według przepisów części drugiej ustawy niniejszej podlegają różnym pod względem stopy opłatom stemplowym, to podatnik jest obowiązany podać wartość każdego przedmiotu oddzielnie: bądź w treści pisma, bądź przy przedstawieniu go organowi, powołanemu do wymierzenia

opłaty, bądź w podaniu o zwrot nadpłaty (art. 45), lub w odwołaniu (art. 46).

Gdy tego nie uczyniono i podano tylko wartość w sumie ogólnej, to tę sumę bierze się jako podstawę wymiaru i stosuje się do niej stopę, przypadającą od tego przedmiotu, który podlega opłacie najwyższej.

Art. 14. Nie pobiera się opłaty stemplowej, wynoszącej mniej niż 10 groszy.

Groszową końcówkę opłaty, obliczonej według właściwej stopy, przewidzianej w części drugiej ustawy niniejszej, jeżeli przewyższa 10 groszy, a jest niepodzielna przez 10, zaokrągla się wzwyż do kwoty w ten sposób podzielnej.

Rozdział trzeci.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty.

Art. 15. O ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono, na kim ciąży obowiązek uiszczenia opłaty stemplowej, są wobec Skarbu Państwa solidarnie obowiązani:

1) co do pism, stwierdzających umowę:
   a) osoby, będące stronami w umowie,
   b) osoba, która zawarła umowę, prowadząc interes cudzy bez zlecenia (negotiorum gestor),
   c) każdy posiadacz pisma (art. 3), albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, jeżeli jest prawonabywcą osoby, która zawarła umowę;
2) co do orzeczeń — wszystkie osoby, które na mocy orzeczenia nabywają prawo.

Art. 16. Wolne są od obowiązku uiszczenia procentowej opłaty stemplowej od pisma, stwierdzającego umowę, obustronnie obowiązującą: fundacje, zakłady i zrzeszenia, prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego albo działalność naukowa, oświatowa, dobroczynna lub mająca na celu prowadzenie szpitali (art. 3 lit. „a" rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382) lub nieobliczonych na zysk przychodni (art. 1 lit. „b" oraz art. 63 powołanego rozporządzenia).

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych może przyznać powyższe uwolnienie również fundacjom, zakładom i zrzeszeniom tego rodzaju, mającym siedzibę zagranicą.

Kontrahent, zawierający umowę z osobą wolną od obowiązku uiszczenia opłaty, ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Rozdział czwarty.

Uiszczenie opłaty stemplowej.

A. Postanowienia ogólne.

Art. 17. Uiszczenie opłaty stemplowej następuje bądź według obliczenia podatnika — bez wymiaru urzędowego — bądź na zasadzie wymiaru, dokonanego przez właściwy organ urzędowy. Organami urzędowemi, właściwemi do wymierzania opłat stemplowych są: notarjusze (art. 27), organa sądowe (art.

30), urzędy skarbowe (art. 23, 24, 33, 60, 102, 110, 124) i inne urzędy państwowe (art. 32, 61, 71, 109).

Opłatę stemplową uiszcza się bądź przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, bądź przez wpłacenie gotówką do kasy urzędu skarbowego lub do rąk innego organu, uprawnionego do poboru (specjalnego poborcy).

Wybór sposobu uiszczenia opłaty należy do podatnika, o ile przepisy art. 18, 22 oraz 25—33, jako też właściwych rozdziałów części drugiej ustawy niniejszej nie wskazują, jaki z powyższych sposobów uiszczenia ma być zastosowany w przypadku poszczególnym.

Art. 18. Minister Skarbu określa rodzaje papieru stemplowego i znaczków stemplowych, sposób ich wyrobu, sprzedaży, użycia i urzędowego kasowania; określa również najwyższą kwotę opłaty, która może być uiszczona przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, tudzież najniższą kwotę, do której użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych jest obowiązujące.

Art. 19. O ile w części drugiej ustawy niniejszej, ani też w art. 25, 28, 30, 32 i 33 nie wskazano, w jakim terminie należy uiścić opłatę stemplową, obowiązują postanowienia ogólne, zawarte w art. 20—22.

Art. 20. Opłatę od pisma, sporządzonego w Polsce, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym pismo sporządzono.

Posiadacz takiego pisma, albo urzędownie uwie-

rzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, będący prawonabywcą osoby, która zawarła umowę (art. 15 punkt 1 lit. c), ma uiścić opłatę, przez poprzednich posiadaczy nieuiszczoną, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma (odpisu, tłumaczenia).

Jeżeli jednak przed upływem terminu, przewidzianego w ustępie pierwszym lub drugim, ma być wykonana umowa, którą stwierdza pismo, lub jeżeli przed tym terminem pismo zostaje złożone sądowi lub innemu urzędowi publicznemu celem dokonania jakiejkolwiek czynności urzędowej, to opłatę należy uiścić przed rozpoczęciem wykonania umowy lub przed złożeniem pisma. Wyjątek co do sądowego uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego jest przewidziany w art. 31 (zdanie drugie ustępu przedostatniego).

W razie złożenia pisma notarjuszowi stosuje się art. 28.

Art. 21. Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą (art. 5), należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym osoba, obowiązana do uiszczania opłaty (art. 15), albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, pismo lub urzędownie uwierzytelniony odpis bądź z zagranicy do Polski wprowadzili, bądź w Polsce otrzymali. Opłatę od pisma, którego nieuwierzytelniony odpis został przez te osoby złożony sądowi lub innemu urzędowi publicznemu, należy uiścić przed złożeniem odpisu. Przepisy powyższe, o ile dotyczą odpisów, stosuje się również do tłumaczeń.

W razie wprowadzenia do Polski pisma, sporządzonego zagranicą, które podlega opłacie dopiero na skutek wykonywania zobowiązania w Polsce (albo

urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia), należy uiścić opłatę zanim rozpoczęło się wykonywanie zobowiązania.

Ustawowy zastępca lub pełnomocnik w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty od pisma, sporządzonego zagranicą, winien w ciągu tygodnia po upływie terminu złożyć urzędowi skarbowemu odpis pisma, podlegającego opłacie, podając adresy osób, obowiązanych do jej uiszczenia (art. 15).

Ustępy drugi i następne art. 20 stosuje się odpowiednio do pism, sporządzonych zagranicą.

Art. 22. W przypadkach, przewidzianych w art. 9 i 11, terminy, w których mają być uiszczone poszczególne raty opłaty stemplowej, oznacza urząd skarbowy. W tym celu osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty stemplowej, winny zgłosić urzędowi skarbowemu pismo, podlegające opłacie, a mianowicie złożyć mu pierwopis albo odpis (poświadczony lub niepoświadczony) w terminie, przewidzianym w art. 20, względnie 21.

Na żądanie podatnika w razie złożenia bądź pierwopisu i odpisu, bądź dwóch odpisów, urząd skarbowy zaświadcza zgłoszenie na pierwopisie lub na jednym z odpisów.

W razie sporządzenia pisma przed notarjuszem lub sądem odpis przesyła notarjusz lub sąd (art. 28, względnie 31). Jeżeli zaś jedną ze stron umawiających się jest urząd państwowy, to stosuje się art. 32.

Poszczególne raty (ustęp pierwszy niniejszego artykułu) należy uiszczać gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 24 pkt. a).

B. Uiszczenie opłaty z inicjatywy podatnika.

Art. 23. Celem uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych lub papieru stemplowego winien podatnik — o ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono inaczej —

a) bądź skasować znaczki stemplowe przez przepisanie ich początkowemi lub końcowemi wyrazami pisma lub stwierdzającemi zawarcie umowy podpisami stron, względnie użyć papieru stemplowego;
b) bądź przedstawić pismo w oryginale lub w odpisie urzędowi skarbowemu celem urzędowego skasowania.

Art. 24. Celem uiszczenia opłaty gotówką, podatnik:

a) może wnieść do kasy urzędu skarbowego sumę, którą sam obliczył i kwit kasowy załączyć do pisma, podlegającego opłacie;
b) może również przedstawić pismo, podlegające opłacie, w oryginale lub odpisie urzędowi skarbowemu, a ten określa sumę opłaty i wydaje polecenie jej przyjęcia przez kasę urzędu skarbowego.

Art. 25. Przypadki, w których uiszczenie opłaty bez względu na jej sumę ma być dokonane gotówką, bez wymiaru urzędowego, są przewidziane w art. 71, 80, 89, 92, 94, 100, 103 i 114.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłat w sposób powyższy, winny przed rozpoczęciem działalności, obejmującej sporządzanie pism, względnie czynności

prawnych, które podlegają opłatom, unormowanym w powołanych artykułach, zawiadomić o tem urząd skarbowy.

Poza temi przypadkami władza skarbowa może zezwolić poszczególnym osobom na uiszczanie opłat stemplowych gotówką; zezwolenie to jednak może w każdym czasie odwołać, a podatnik może w każdym czasie zrzec się udzielonego mu prawa.

Rozporządzenie postanowi, czy i w jakiej formie ma podatnik prowadzić rejestr opłat stemplowych, w jakich terminach ma nastąpić wpisanie opłat do rejestru i wniesienie ich do kasy urzędu skarbowego, oraz ustali formę poświadczeń na pismach, od których opłata została uiszczona w sposób, przewidziany w niniejszym artykule.

Art. 26. Minister Skarbu może zarządzić, że pewne rodzaje pism, podlegających opłacie stemplowej, winny być wydawane z ksiąg grzbietowych z pozostawieniem talonu lub kopji, oraz określić sposób uiszczania opłat stemplowych od pism, tak sporządzonych.

C. Współudział notarjuszów.

Art. 27. Notarjusz jest obowiązany wymierzyć opłatę stemplową:

1) od sporządzonych przed nim aktów notarjalnych, z wyjątkiem uchwał o powiększeniu kapitału zakładowego spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych (art. 102);

2) od przedstawionych mu celem dokonania czynności urzędowej pism oryginalnych, ich wtóropisów, odpisów lub tłumaczeń (art. 3);

3) od sprzedaży drogą licytacji, przed nim odbytej.

Notarjusz wymierza opłatę o tyle, o ile nie została już poprzednio uiszczona w należnej kwocie, względnie nie podlega odroczeniu na mocy art. 9 lub 11. Notarjusz nie bada jednak prawidłowości uiszczenia, gdy ono opiera się na wymiarze urzędowym (art. 17), lub gdy przedstawiono zaświadczenie urzędu skarbowego o uiszczeniu należnej opłaty.

Art. 28. Opłatę stemplową, wymierzoną przez notarjusza, należy uiścić do jego rąk gotówką, o ile nie została odroczona na mocy art. 177.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 1 i 2 art. 27, notarjusz uzależnia dokonanie czynności urzędowej od uiszczenia opłaty.

Prócz tego w przypadku, przewidzianym w punkcie 2 art. 27 — jeżeli już upłynął termin uiszczenia opłaty lub gdy opłatę uiszczono nieprawidłowo — ma notarjusz wymierzyć podwyżkę stemplową (art. 42) i przed dokonaniem czynności urzędowej wezwać strony, by podwyżkę do jego rąk uiściły. Jeżeli strony tego nie uczynią, to notarjusz na żądanie stron dokona czynności urzędowej, ale zawiadomi urząd skarbowy o nieuiszczeniu wymierzonej podwyżki.

Co do terminu uiszczenia opłaty od sprzedaży drogą licytacji (art. 27 punkt 3) oraz skutków nieuiszczenia opłaty stosuje się postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące opłaty od sądowej sprzedaży drogą licytacji (art. 59 i 71).

W przypadkach, przewidzianych w art. 9, 11 i 177, notarjusz przesyła urzędowi skarbowemu w terminie,

który oznaczy rozporządzenie, uwierzytelniony odpis i zaświadcza to na pierwopisie.

Notarjusz zaświadcza na akcie, względnie na dokumencie, przedstawionym mu celem dokonania czynności urzędowej, uiszczenie opłaty wraz z ewentualną podwyżką, ich sumę i sposób obliczenia lub powód niepobrania opłaty.

Opłaty stemplowe, wpłacone do rąk notarjusza, wnosi notarjusz do kasy państwowej w terminie i w trybie, które oznaczy rozporządzenie.

Rozporządzenie ustali również wzór ksiąg poborowych, które mają być prowadzone przez notarjuszów, jako też rodzaj i treść sprawozdań okresowych z czynności notarjuszów w zakresie opłat stemplowych.

Art. 29 (uchylony).

D. Współudział sądów i komorników.

Art. 30. Sekretarjat sądowy wymierza opłaty stemplowe:

1) od postanowień sądu o przybiciu na rzecz licytanta lub nadlicytanta; na obszarze jednak, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, sekretarjat sądowy nie wymierza opłaty od licytacji celem zniesienia wspólności, przewidzianej w punkcie 2 art. 131;
2) od orzeczeń sądowych, wydawanych w toku postępowania egzekucyjnego, na mocy których przedmioty majątkowe, będące własnością dłużnika, przechodzą na własność wierzyciela;

ponadto na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

3) od przewłaszczenia (powzdania) i innych oświadczeń zgody;
4) od wniosków o wpis w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym (art. 66, ustęp ostatni i art. 87).

Sekretarjat sądowy wymierza opłaty, wymienione w punktach 1 i 2, zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza podatnikowi.

Sporządzenie pism, wymienionych w punktach 3 i 4, jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty stemplowej, wymierzonej przez sekretarjat sądowy — o ile opłata nie została odroczona na mocy art. 177.

Od pisma, stwierdzającego sprzedaż, dokonaną przez komornika, lub przyznanie wierzycielowi na własność ruchomości, z których egzekucja jest prowadzona, wymierza opłatę komornik.

Art. 31. Opłatę, wymierzoną przez sekretarjat sądowy, należy wnieść do kasy sądowej.

Sekretarjat zaświadcza uiszczenie opłaty na właściwym akcie sądowym.

Opłaty od pism, stwierdzających czynności, dokonane przez komornika (art. 30, ustęp ostatni), pobiera komornik i wnosi do kasy urzędu skarbowego; drogą rozporządzenia może być zarządzone uiszczenie opłat takich zapomocą znaczków stemplowych.

Odwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

O ile wymiar opłaty od pism, sporządzonych w sądzie, nie jest poruczony sekretarjatowi sądowemu, względnie komornikowi, sekretarjat przesyła odpo-

wiedni wyciąg z pisma urzędowi skarbowemu (art. 33) i czyni o tem zaświadczenie na właściwym akcie sądowym.

Jeśli sądowi przedstawiono celem uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego pismo, podlegające opłacie stemplowej, to sąd dokona uwierzytelnienia tylko w razie dostarczenia dowodu uiszczenia opłaty lub odroczenia płatności (art. 22 i 177).

Drogą rozporządzenia zostanie określony sposób przymusowego ściągnięcia opłaty stemplowej, wymierzonej zapomocą nakazu płatniczego (art. 30 ustęp drugi), a nieuiszczonej w przepisanym terminie, oraz zostaną wydane szczegółowe przepisy o dowodzie uiszczenia lub odroczenia w przypadku uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego (ustęp poprzedni).

E. Współudział innych urzędów państwowych.

Art. 32. Od pisma, stwierdzającego umowę, zawartą przez urząd państwowy bez udziału notarjusza lub sądu, wymierza opłatę tenże urząd.

Opłata winna być uiszczona przy podpisaniu umowy: bądź przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, bądź przez wpłacenie gotówką (art. 18); w razie uiszczenia gotówką urząd zatrzymuje kwit kasowy i stwierdza uiszczenie na egzemplarzu umowy, wydanym współkontrahentowi. W przypadkach, przewidzianych w art. 9 i 11, urząd ustala wysokość rat opłaty i czuwa nad ich uiszczeniem. Kwoty, nieuiszczone w terminie wyznaczonym przez urząd, ulegają przymusowemu ściągnięciu według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich

przez organa urzędowe, w przepisach tych wymienione.

Jeżeli urząd, który zawarł umowę, jest obowiązany na jej podstawie do wypłacenia kontrahentowi sum pieniężnych, to uzależnia wypłatę od uprzedniego uiszczenia odpowiedniej części opłaty stemplowej lub potrąca ratę opłaty od należności kontrahenta.

F. Wymierzenie opłaty przez urząd skarbowy.

Art. 33. Urząd skarbowy wymierza opłatę stemplową:

1) w przypadku przedstawienia mu pisma celem urzędowego skasowania znaczków stemplowych (art. 23, punkt b) lub celem uiszczenia opłaty gotówką (art. 24, punkt b);

2) w przypadku otrzymania od sekretarjatu sądowego wyciągu z pisma, sporządzonego w sądzie (art. 31);

3) w przypadku ustalenia drogą nadzoru (art. 35 i 38), że opłaty nie uiszczono mimo upływu terminu płatności lub uiszczono mniej, niż się należy.

Podwyższenie kwoty, wymierzonej w przypadkach, przewidzianych w punktach 1), 2) i 3) (wymiar dodatkowy), może nastąpić tylko na skutek późniejszego ujawnienia nowych okoliczności faktycznych lub błędu rachunkowego. W przypadkach, przewidzianych w punktach 2 i 3, urząd skarbowy zawiadamia podatnika o wymiarze przez nakaz płatniczy; opłatę należy uiścić w ciągu trzech tygodni od doręczenia nakazu płatniczego. Kwoty, nieuiszczone w tym terminie, będą ściągnięte przymusowo według prze-

pisów o egzekucji podatków bezpośrednich. Odwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

Rozdział piąty.

Przedawnienie.

Art. 34. Prawo Państwa do żądania opłaty stemplowej przedawnia się z upływem lat pięciu. Termin pięcioletni biegnie od dnia, w którym opłata winna być uiszczona. Przedawnienie nie biegnie w czasie wykonywania umowy.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymiaru lub uiszczenia opłaty, o ile podatnik został o tych czynnościach urzędownie zawiadomiony. Od dnia zawiadomienia liczy się nowy okres pięcioletni.

Rozdział szósty.

Przepisy o nadzorze.

Art. 35. Jeżeli sąd lub inny urząd państwowy spostrzeże, że od pisma, przedstawionego mu celem dokonania czynności urzędowej, nie uiszczono należnej opłaty, albo że ją uiszczono w niedostatecznej kwocie, lub po uływie przepisanego terminu, lub w sposób nieprawidłowy, to zawiadamia o tem urząd skarbowy.

Przepis powyższy stosuje się również do wtóropisu, odpisu lub tłumaczenia (art. 3), jeżeli nie dostarczono dowodu prawidłowego uiszczenia opłaty.

Artykułu niniejszego nie stosuje się do notarjuszów (art. 27 zdanie ostatnie, oraz art. 28, ustępy: drugi i trzeci).

Art. 36. Jeżeli urzędowi skarbowemu przedstawiono pismo celem wymierzenia opłaty stemplowej (art. 33, punkt 1) i zachodzi różnica zdań między urzędem a stroną co do wysokości opłaty, to urząd obowiązany jest przyjąć narazie kwotę, przez stronę obliczoną, a na przedstawionem piśmie wymienić wysokość należnej opłaty. Jeżeli termin uiszczenia już upłynął, względnie w razie nieuiszczenia żądanej przez urząd dopłaty przed upływem terminu, urząd wymierza nadto podwyżkę stemplową (art. 42).

Art. 37. Przy urzędowem zaświadczeniu zgodności odpisu lub tłumaczenia z pierwopisem, jako też przy wydawaniu wypisu, względnie wtóropisu z akt notarjalnych lub sądowych albo z innych akt urzędowych, organ, dokonywający zaświadczenia lub wydający wypis (wtóropis), ma zaświadczyć również, że opłata stemplowa została uiszczona, oraz w jakiej wysokości i w jaki sposób, lub że jej nie uiszczono, względnie, że opłata została odroczona (art. 22 i 177).

Art. 38. Władze skarbowe celem wykonania nadzoru nad zachowaniem przepisów o opłatach stemplowych mają prawo i obowiązek badać:

1) Te akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowyuh, jako też związków samorządnych, które wymieni rozporządzenie;

2) pisma i księgi, znajdujące się u osób, obowiązanych do płacenia państwowego podatku przemysłowego lub ustawowo zwolnionych od tego podatku, a tyczące się ich przedsiębiorstwa; przepisu tego nie stosuje się do osób, wymienionych w art. 9 ustawy

z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550), z wyjątkiem notarjuszów (punkt 1).

Akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowych, jak również Banku Polskiego bada izba skarbowa.

Władze skarbowe mają prawo zabierania tych pism, znalezionych przy wykonywaniu nadzoru, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie użycia nieprawdziwych znaków stemplowych (art. 39), celem użycia tych pism jako dowodów rzeczowych. Przepis ten nie tyczy się pism, przechowywanych u notarjusza, w archiwum notarjalnem lub w zbiorze dokumentów księgi wieczystej.

Szczegółowe przepisy o wykonywaniu nadzoru poda rozporządzenie.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty, są na żądanie władzy skarbowej obowiązane wyjaśnić okoliczności, których znajomość jest niezbędna do wymierzenia opłaty.

Rozdział siódmy.

Naruszenie przepisów o opłatach stemplowych.

Art. 39. Winny sprzedawania papieru stemplowego lub znaczków stemplowych po cenie wyższej niż oznaczona przez władze skarbowe, ulega karze pieniężnej w wysokości do 100 zł. Karę wymierza urząd skarbowy.

Osoba, która z niedbalstwa:

a) sporządza pismo, podlegające opłacie stemplowej, na papierze stemplowym, podrobionym bądź całkowicie, bądź przez przerobienie sumy

na wyższą albo na papierze, który już był użyty do uiszczenia opłaty stemplowej, po wywabieniu poprzedniego tekstu:

b) używa znaczka stemplowego podrobionego, przerobionego albo już skasowanego, celem uiszczenia opłaty od innego pisma;

c) ofiarowuje na sprzedaż papier stemplowy lub znaczki stemplowe podrobione, przerobione albo już poprzednio użyte celem uiszczenia opłaty stemplowej — ulega karze pieniężnej w wysokości od 5 do 10-krotnej kwoty nieuiszczonej (punkty a, b), względnie sumy znaków stemplowych, na sprzedaż ofiarowanych (punkt c). Karę wymierza urząd skarbowy.

Winny świadomego spełnienia czynów, wymienionych w ustępie drugim — o ile czyn taki nie stanowi przestępstwa surowiej karanego — ulega karze pieniężnej w wysokości wyżej określonej, a nadto karze aresztu do sześciu miesięcy. Orzecznictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 40. Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, jeżeli — bądź w piśmie, podlegającem opłacie stemplowej, bądź przy udzielaniu wyjaśnień (art. 38, ustęp ostatni) — poda świadomie stan faktyczny, niezgodny z rzeczywistością i przez to spowoduje niepobranie opłaty lub za niski jej wymiar, ulega karze pieniężnej w wysokości do piętnastokrotnej kwoty nieuiszczonej. Orzecnictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 41. Kara pieniężna, wymierzona przez sąd

(art. 39, ustęp ostatni oraz art. 40), ulega zamianie na karę pozbawienia wolności według ogólnych przepisów, jednak nie wyżej sześciu miesięcy.

Zastosowanie punktów a), b), art. 39, względnie ustępu ostatniego tegoż artykułu, oraz art. 40 nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty stemplowej, względnie części niedopłaconej.

Art. 42. Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, jeżeli poza przypadkami, przewidzianemi w art. 39 i 40, nie uiściła opłaty w należnej sumie, 'we właściwym terminie i w prawidłowy sposób, ma zapłacić podwyżkę stemplową w wysokości 5-krotnej kwoty nieuiszczonej, albo uiszczonej po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy.

W przypadkach, przewidzianych w artykułach 71, 74, 80, 90, 125, 129 i 138, podwyżkę stemplową oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Izba skarbowa na skutek odwołania (art. 46) obniży podwyżkę lub zarządzi wymierzenie podwyżki w kwocie zmniejszonej, jeżeli nieuiszczenie opłaty stemplowej albo uiszczenie niedostateczne lub po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy widocznie nie zostało spowodowane zamiarem uchylenia się od uiszczenia opłaty. Minister Skarbu może co do ściśle określonych przypadków przekazać to uprawnienie urzędom skarbowym.

Jeżeli dwie lub więcej osób dopuściły się co do jednej i tej samej opłaty naruszenia ustawy, przewidzianego w niniejszym artykule, to wymierza się jedną podwyżkę stemplową, do której uiszczenia osoby te obowiązane są solidarnie.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do podwyżek stemplowych.

Podwyżka stemplowa nie może być wymierzona w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty stemplowej, wymierzonej zapomocą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61), jak również w razie niedotrzymania terminu, wyznaczonego w przypadku poszczególnym przy odroczeniu płatności na mocy art. 177. Nie może też być wymierzona w razie uiszczenia opłaty w przepisanym terminie i w kwocie, ustalonej przez właściwy organ urzędowy (art. 17), jeżeliby się okazało, że należy się więcej.

Podwyżkę stemplową wymierza urząd skarbowy (art. 33, punkty 1, 3; art. 36), względnie notarjusz (art. 28, ustęp trzeci).

Przymusowe ściągnięcie podwyżki stemplowej może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się wymiaru podwyżki w administracyjnym toku instacyj.

Zastosowanie artykułu niniejszego w przypadkach, w których opłaty nie uiszczono wcale lub uiszczono ją tylko w części, nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty, względnie części niedopłaconej.

Art. 43. Winni innego rodzaju naruszeń ustawy lub przepisów wykonawczych, wydanych na jej podstawie i w jej granicach, ulegają karze pieniężnej w wysokości od 5 do 300 zł., którą wymierza urząd skarbowy. Kara ta może być powtarzaną.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do kary, przewidzianej w artykule niniejszym.

Przymusowe ściągnięcie kary może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia o wymierzeniu kary.

Artykuł niniejszy nie tyczy się organów urzędowych, powołanych do wymierzania opłat stemplowych (art. 17). Organa te w razie niespełnienia obowiązku, nałożonego na nie przez ustawę niniejszą lub przepisy wykonawcze, podlegają odpowiedzialności według przepisów ogólnych.

Art. 44. Za przyczynienie się do wykrycia naruszeń ustawy o opłatach stemplowych Minister Skarbu może ustanowić nagrody, oznaczyć ich wysokość i warunki przyznawania nagród.

Rozdział ósmy.

Środki odwoławcze.

Art. 45. Kwoty, uiszczone tytułem opłaty stemplowej nienależnie, a bez wymiaru urzędowego, zostaną zwrócone na wniosek, złożony urzędowi skarbowemu; wniosek ten winien być przedstawiony w ciągu roku od dnia zapłacenia.

Przepisy o wymianie znaczków stemplowych i papieru stemplowego, uszkodzonych lub nieodpowiednio użytych, wydane będą rozporządzeniem.

Art. 46. W przypadkach wymierzenia opłaty stemplowej lub podwyżki stemplowej przez właściwy organ urzędowy (art. 17, ustęp pierwszy; art. 42, ustęp pierwszy) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od dnia dokonania wymiaru; w razie zawia-

domienia o wymiarze drogą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61) termin liczy się od dnia doręczenia nakazu.

Również można wnieść w ciągu miesiąca odwołanie od każdej innej decyzji, wydanej w zakresie ustawy niniejszej przez władzę skarbową w instancji pierwszej; termin miesięczny liczy się od dnia doręczenia decyzji.

Prawo odwołania się służy każdej osobie, która jest obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej (art. 15); związek rewizyjny (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495) może wnieść odwołanie w imieniu spółdzielni, należącej do związku rewizyjnego.

Art. 47. Odwołanie należy złożyć temu organowi, który wymierzył opłatę lub podwyżkę albo wydał decyzję; organ ten przedstawia odwołanie wraz ze swoją opinją właściwej władzy skarbowej. Odwołujący się ma do odwołania załączyć pismo, podlegające opłacie, lub jego odpis uwierzytelniony, jeżeli owo pismo lub odpis uwierzytelniony nie znajduje się już w urzędzie skarbowym lub w izbie skarbowej.

Odwołanie rozstrzyga izba skarbowa. Jeżeli jednak decyzję wydała izba skarbowa w pierwszej instancji, rozstrzyga Minister Skarbu.

Gdy decyzję zaskarżoną wydała władza skarbowa, to może załatwić odwołanie we własnym zakresie działania, jeżeli uzna, że odwołanie jest całkowicie uzasadnione.

Instancja odwoławcza nie rozpoznaje odwołania, wniesionego po upływie przepisanego terminu (art.

46). W przypadkach jednak, zasługujących na uwzględnienie, Minister Skarbu może, mimo uchybienia terminu, zezwolić na rozpoznanie odwołania; może przekazać to uprawnienie izbom skarbowym.

Od decyzji, wydanej na skutek odwołania, niema dalszego środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

Art. 48 (uchylony).

Art. 49. Izba skarbowa na wniosek podatnika zarządzi zwrot opłaty stemplowej lub uchyli wymiar opłaty, jeżeli czynność prawna stwierdzona pismem, od którego opłatę uiszczono lub wymierzono, była od początku nieważna lub na skutek zdarzenia późniejszego ma być uważana za nieważną od początku, jak również gdy stało się pewnem, że nie ziści się warunek zawieszający, od którego uzależniono czynność prawną. Przepis powyższy stosuje się również do opłaty stemplowej od orzeczenia, uchylonego lub zmienionego późniejszem prawomocnem orzeczeniem.

Izba skarbowa może orzec według swego uznania, że opłata stemplowa nie należy się lub ma być pobrana tylko w części, w przypadkach następujących:

a) jeżeli czynność prawna została w całości lub częściowo odwołana bądź za wzajemną zgodą stron, bądź na żądanie jednej strony z mocy służącego jej prawa
b) gdy ziścił się warunek rozwiązujący.

Wniosek o zwrot opłaty, względnie o uchylenie wymiaru, należy złożyć do izby skarbowej w ciągu pięciu lat od dnia, w którym opłatę urzędownie wy-

mierzono (art. 46, ustęp pierwszy) lub uiszczono bez wymiaru urzędowego. Jeżeli wniosek opiera się na orzeczeniu sądowem, wydanem w postępowaniu, rozpoczętem przed upływem powyższego pięcioletniego terminu, to należy go złożyć w ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia sądowego.

Od decyzji izby skarbowej w sprawach, objętych artykułem niniejszym, służy odwołanie, do którego stosuje się postanowienia art. 46 i 47.

Rozdział dziewiąty.

Doręczenia i czasokresy.

Art. 50. Doręczenie nakazów płatniczych, jakoteż innych decyzyj, wydanych przez władzę skarbową w zakresie ustawy niniejszej, następuje w sposób, przepisany w art. 151—156 i 158 ordynacji podatkowej.

Sekretarjat sądowy doręcza pisma, tyczące się opłat stemplowych, w sposób, przepisany ustawą postępowania cywilnego dla doręczenia pism sądowych.

Art. 51. Koniec czasokresu, oznaczonego w ustawie niniejszej według tygodni, miesięcy lub lat, przypada w ostatnim tygodniu, względnie w ostatnim miesiącu czasokresu na ten dzień, który swą nazwą, względnie swą datą, odpowiada dacie rozpoczęcia czasokresu; jeżeli w ostatnim miesiącu takiego dnia niema, to koniec czasokresu przypada na ostatni dzień tego miesiąca.

Koniec czasokresu, przypadający na dzień wolny od zajęć urzędowych, przesuwa się na najbliższy dzień powszedni.

CZĘŚĆ DRUGA.

Postanowienia szczegółowe.

Rozdział dziesiąty.

Pisma, tyczące się przejścia własności rzeczy nieruchomych.

Art. 52. Opłacie stemplowej według rozdziału niniejszego podlegają:

1) pisma, stwierdzające umowę o nabycie nieruchomości (art. 12);

2) pisma, stwierdzające sprzedaż nieruchomości drogą licytacji;

3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego nieruchomość dłużnika przechodzi na własność wierzyciela lub nadlicytanta;

4) wyroki, zastępujące umowę o przejście własności rzeczy nieruchomej, wymienione w art. 62 (§ 3) kodeksu zobowiązań z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 598), w art. XLV Przepisów, wprowadzających prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 804) i w art. LIV tychże Przepisów, o ile on wymienia art. XLV, oraz wyroki, uznające własność nieruchomości na podstawie zasiedzenia;

5) wyroki sądów polubownych, skutkujące przejście własności rzeczy nieruchomej;

6) akty wywłaszczenia rzeczy nieruchomej ze względów publicznych oraz inne orzeczenia władz administracyjnych, przenoszące własność rzeczy nie-

ruchomej, lub stanowiące tytuł prawny takiego przeniesienia;

7) pisma, stwierdzające wykonanie prawa odkupu, odsprzedaży lub pierwokupu nieruchomości.

W razie stwierdzenia tego samego przejścia tytułu własności kilkoma pismami, wyżej wymienionemi, stosuje się art. 3.

Jeżeli osoba, która zawarła umowę o nabycie nieruchomości w imieniu własnem lub zaofiarowała za ruchomość najwyższą cenę na licytacji, oświadczy następnie, iż działała na rzecz innej osoby, to pismo, zawierające takie oświadczenie, uważa się za stwierdzenie przelewu prawa, nabytego drogą umowy, względnie licytacji i podlega opłacie w myśl rozdziału niniejszego.

W razie zawarcia umowy, na mocy której jeden z kontrahentów zbywa swoje prawo żądania, aby nieruchomość, położona na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego, została mu oddana na własność (art. 12 punkt 4), uważa się za pisemne stwierdzenie tej umowy również dokument, którym właściciel tabularny zezwala na wpis w księdze wieczystej celem przeniesienia własności na ostatniego nabywcę.

Pisma, wyżej wymienione, podlegają opłacie według rozdziału niniejszego również wówczas, gdy tyczą się niewydzielonej (idealnej) części rzeczy nieruchomej.

O ile pisma, wyżej wymienione, mają za przedmiot nieruchomość (art. 12) wraz z przynależnościami, to postanowienia rozdziału niniejszego tyczą się również przynależności — z tym wyjątkiem, że do przy-

należności zamiast stopy 4% (art. 58, ustęp pierwszy) stosuje się stopę 1% (art. 66).

Art. 53. Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające:

1) wniesienie do spółki nieruchomości, znajdującej się w Polsce, jako wkładu rzeczowego (art. 106);

2) dział majątku wspólnego (art. 131 i 132);

3) umowę przygotowawczą (art. 134), tyczącą się nieruchomości, jak również przelew prawa, wynikającego z takiej umowy albo z oferty (art. 66).

Art. 54. Wolne są od opłaty stemplowej pisma:

1) stanowiące tytuł przejścia własności, który według przepisów o podatkach spadkowych i od darowizn bądź podlega jednemu z tych podatków, bądź jest od nich zwolniony;

2) tyczące się nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub przez Państwowy Bank Rolny na zasadzie przepisów o reformie rolnej;

3) mające na celu regulację struktury gospodarstw rolnych, jako to: scalenie gruntów, likwidację serwitutów, zamianę gruntów, jeżeli podlegają zatwierdzeniu przez władze ziemskie;

4) tyczące się przejścia własności nieruchomości, mającego na celu regulację wód płynących lub ochronę od powodzi;

5) tyczące się nabycia przez gminę — drogą kupna, zamiany lub wywłaszczenia — nieruchomości, niezbędnych do wykonania planu regulacji ulic, zatwierdzonego przez właściwą władzę albo do budowy lub umieszczenia szkół lub domów ludowych, jak rów-

nież tyczące się nabycia przez Państwo, związek komunalny lub inną osobę prawną nieruchomości na budowę lub umieszczenie szpitala (art. 3 lit. „a" rozporządzenia Prezydenta Rzeczyposplitej z dnia 22-go marca 1928 r.; Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382) albo nieobliczonej na zysk przychodni (art. 1 lit. „b" oraz art. 63 powołanego rozporządzenia).

Art. 55. Państwa obce są — z zastrzeżeniem wzajemności — wolne od obowiązku uiszczenia opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym, w przypadku nabycia nieruchomości, znajdującej się w Polsce, dla celów urzędowania przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsularnego.

Kontrahent, zawierający z państwem obcem umowę, przewidzianą w artykule niniejszym, ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 56. Za podstawę wymiaru opłaty procentowej (art. 58, ustępy pierwszy do czwartego) bierze się wartość rzeczy nieruchomej (art. 6—10 oraz 12).

Przy zamianie nieruchomości na inną nieruchomość przyjmuje się za podstawę wymiaru:

a) gdy zamieniane nieruchomości znajdują się w Polsce — wartość jednej z nich; jeżeli wartości nie są równe — kwotę wyższą;
b) w razie zamiany nieruchomości, znajdującej się w Polsce, na nieruchomość zagraniczną — wartość rzeczy nieruchomej, znajdującej się w Polsce (art. 6—10 oraz 12).

Art. 57. Jeżeli w przypadku nadlicytacji przybicie

ostateczne zostało udzielone licytantowi, który uzyskał przybicie, to za świadczenie wzajemne (art. 7) uważa się kwotę, do której cenę pierwotną podwyższono (cena zwiększona).

Jeżeli szacunek prawny (art. 12) nie przewyższa ceny zwiększonej, to oprócz opłaty, obliczonej pierwotnie, należy uiścić opłatę dodatkową według kwoty, o którą cena zwiększona przewyższa pierwotną podstawę wymiaru; do tej opłaty dodatkowej stosuje się art. 30 i 31, o ile dotyczą sprzedaży licytacyjnej.

Art. 58. Opłata od pism, wyszczególnionych w art. 52, wynosi 4%.

Jeżeli jednak pismo stwierdza sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części nieruchomości, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny, — osobie, mającej udział w tejże nieruchomości z tych samych tytułów, to opłata wynosi 0,5%. Takiej samej opłacie podlega pismo, stwierdzające oddanie na własność nieruchomości celem spłacenia długu pieniężnego z tytułu zapisu lub z tytułu obowiązku przyjętego w akcie darowizny przez obdarowanego.

Pisma, stanowiące tytuł przejścia własności przy parcelacji, przeprowadzonej na zasadzie przepisów o reformie rolnej, podlegają opłacie w wysokości 1%.

Przelew prawa, nabytego przez zaofiarowanie najwyższej ceny na licytacji; sporządzony w ciągu trzech tygodni po licytacji, podlega opłacie w wysokości 0,2%. Takiejże opłacie podlega pismo, stwierdzające kupno nieruchomości przez instytucję, upoważnioną do parcelacji, zawarte pod warunkami, które określi rozporządzenie.

Pisma, tyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 5 zł.

Art. 59. Opłatę od sprzedaży nieruchomości drogą licytacji (art. 52, punkt 2) należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia licytacji.

Opłatę od orzeczenia sądowego, wymienionego w punkcie 3 art. 52, jak również opłatę dodatkową, przewidzianą w art. 57, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia zawiadomienia nabywcy o decyzji sądu, zawierającej przyjęcie jego wniosku.

Przepisy prawne o skutkach nieuiszczenia ceny nabycia nieruchomości, ustalonej przy licytacji bądź nadlicytacji lub w przypadku objęcia na własność przez wierzyciela nieruchomości, będącej przedmiotem licytacji, stosuje się również w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty stemplowej, przewidzianej w punkcie 2) bądź 3) art. 52.

W razie stwierdzenia, że przysądzenie własności nie nastąpiło na rzecz osoby, obowiązanej w myśl art. 15 punktu 2 do uiszczenia opłaty stemplowej, przewidzianej w punkcie 2 bądź 3 art. 52, izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty lub uchyli jej wymiar; stosuje się przytem art. 49.

Art. 60. Opłatę od wyroku sądu polubownego (art. 52 punkt 5) należy uiścić w ciągu miesiąca od wydania wyroku. Jeżeli jednak przed upływem tego terminu wniesiono skargę o uchylenie wyroku, termin płatności odracza się do upływu trzech tygodni od daty uprawomocnienia się wyroku, oddalającego skargę o uchylenie. W razie zawieszenia postępowa-

nia należy uiścić opłatę w ciągu 4 miesięcy od daty postanowienia o zawieszeniu, jeżeli przed upływem tego terminu ani nie zapadło postanowienie o podjęciu dalszego postępowania, ani nie został złożony wniosek o podjęcie postępowania. Celem uiszczenia opłaty mają osoby obowiązane do jej uiszczenia (art. 15 punkt 2) przedstawić urzędowi skarbowemu oryginał lub odpis wyroku (art. 23 punkt b) i art. 24 punkt b). Postanowienie o wykonalności wyroku sądu polubownego może być wydane tylko w razie dostarczenia sądowi dowodu uiszczenia opłaty stemplowej w kwocie, wymierzonej przez urząd skarbowy, albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Art. 61. Opłatę od aktu wywłaszczenia (art. 52, punkt 6) należy uiścić po ustaleniu sumy odszkodowania. Jeżeli to ustalenie następuje drogą umowy, to co do terminu i sposobu uiszczenia opłaty stosuje się przepisy o opłatach od pism, stwierdzających umowę o nabycie nieruchomości. W razie ustalenia sumy odszkodowania orzeczeniem sądu lub władzy administracyjnej ma osoba, na której rzecz następuje wywłaszczenie (art. 15, punkt 2) uiścić opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 24, punkt a), w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym orzeczenie o wysokości odszkodowania uprawomocniło się na skutek niewniesienia środka odwoławczego, lub w którym osoba ta została zawiadomiona o decyzji, niepodlegającej zaskarżeniu.

Opłatę od innego rodzaju orzeczeń, wymienionych w punkcie 6 art. 52, wymierza władza, która wydała orzeczenie, zapomocą nakazu płatniczego, który do-

ręcza podatnikowi; opłata ma być uiszczona gotówką w kasie urzędu skarbowego przed wydaniem stronie orzeczenia.

Art. 62. Do uiszczenia opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa odkupu, odsprzedaży, lub pierwokupu (art. 52 punkt 7), jest obowiązana osoba, która pismo sporządza. Opłata ma być uiszczona w ciągu trzech tygodni od sporządzenia pisma, o ile nie zachodzą wypadki współdziałania notarjusza albo sądu (przewidziane w art. 27, 28, 30 i 31) lub sporządzenia pisma zagranicą (art. 21).

Na poczet opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa pierwokupu, zalicza się opłatę, uiszczoną od pisma, stwierdzającego umowę, która stała się bezskuteczną przez wykonanie prawa pierwokupu.

Art. 63. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

a) nie podlega opłacie stemplowej przewłaszczenie (powzdanie; § 925 kodeksu cywilnego) ani też wyrok, wymieniony w art. LIV przepisów wprowadzających prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem — Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 93, poz. 804 (o ile wymienia art. XLV), mający za przedmiot przewłaszczenie, jeżeli już uiszczono należną opłatę od pisma, uzasadniającego obowiązek przewłaszczenia; nie podlega również opłacie przewłaszczenie na mocy darowizny lub zapisu (§ 2174 kodeksu cywilnego);

b) jeżeli po uprzednio dokonanem przewłaszczeniu sporządza się pismo, stwierdzające czynność prawną, z której wynikł obowiązek prze-

właszczenia, to opłatę, uiszczoną od przewłaszczenia zalicza się na poczet opłaty od owego późniejszego pisma;

c) jeżeli nabywca nie zawarł umowy, zobowiązującej zbywcę do przewłaszczenia, ale jest prawonabywcą osoby, która taką umowę zawarła, to opłaty od przewłaszczenia nie pobiera się (punkt a) lub zalicza się na poczet opłaty od pisma późniejszego (punkt b) tylko w tym przypadku, gdy zarówno pierwotna umowa jakoteż wszystkie umowy późniejsze są stwierdzone pismami i od pism tych uiszczono należne opłaty;

d) jeżeli po przewłaszczeniu nie zostanie dozwolony wpis do księgi wieczystej, to izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty uiszczonej od przewłaszczenia; stosuje się przytem przepisy art. 49;

e) art. 40 stosuje się do podatnika, który celem wymiaru opłaty od przewłaszczenia, opartego na umowie sprzedaży, podał wartość rzeczy nieruchomej (art. 6, ustęp drugi), względnie wartości rzeczy nieruchomej (art. 6, ustęp drugi), względnie wartości rzeczy nieruchomej i przynależności (art. 52, ustęp ostatni) w sumie niższej od umówionej ceny sprzedaży albo przy określaniu wartości nie uwzględnił świadczeń wzajemnych, do których zobowiązał się kupujący oprócz ceny sprzedaży.

Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do oświadczeń zgody (§ 873 kodeksu cywilnego), mających na celu przeniesienie własności nieruchomości.

Rozdział jedenasty.

Pisma, tyczące się praw do ciał kopalnych.

Art. 64. Opłacie stemplowej w myśl rozdziału niniejszego podlegają pisma, stwierdzające umowę:

1) o ustanowienie lub przelew prawa wydobywania ciał kopalnych, a to zarówno minerałów, będących przedmiotem nadań górniczych, jak i wszelkich innych ciał kopalnych (np. żywic ziemnych, kamieni, piasku, gliny, wapna, marglu, gipsu, żwiru, torfu i t. p.), w szczególności także o przeniesienie kuksów dawnego typu (art. 228 i 229 powszechnej ustawy górniczej pruskiej);

2) o ustalenie wysokości odszkodowania należnego właścicielowi gruntu, jeżeli nadanie prawa wydobywania ciał kopalnych z tego gruntu nastąpiło drogą orzeczenia władzy;

3) o przelew prawa do liczbowo lub procentowo oznaczonej części wydobytych ciał kopalnych albo do ich pieniężnej równowartości (do olbory, procentów brutto i t. p.);

4) pisma, wymienione w punktach 2, 3, 4, 5 i 7 art. 52, o ile tyczą się praw do ciał kopalnych (punkty 1 i 3 artykułu niniejszego).

Do pism, wymienionych w punkcie 1, względnie 3, zalicza się również pisma, stwierdzające ustanowienie lub przeniesienie prawa wydobywania ciał kopalnych drogą dzierżawy lub przelewu tego rodzaju praw dzierżawnych, względnie zezwolenie na wykreślenie w księdze wieczystej prawa, wymienionego w punkcie 3.

Art. 65. Podstawę wymiaru opłaty od pism, wymienionych w punktach 1, 3 i 4 art. 64, stanowi wartość prawa wydobywania ciał kopalnych, względnie prawa do części wydobytych ciał kopalnych (art. 6—10 oraz 12); od pism, wymienionych w punkcie 2 art. 64, wymierza się opłatę według wartości odszkodowania. W przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 2 art. 64 oraz co do tych pism, wymienionych w punkcie 4 tegoż artykułu, które mają za przedmiot prawo wydobywania ciał kopalnych (punkt 1), nie zalicza się do podstawy wymiaru wynagrodzenia, które nabywca zobowiązał się zapłacić w stosunku do ilości wydobytych ciał kopalnych (olbory, procentów brutto), jako też wynagrodzenia, uzależnionego od otwarcia ruchu kopalni lub jego rozmiarów (placowego, szybowego i t. p.).

Przy zamianie nieruchomości w Polsce na prawo do ciał kopalnych, wydobywanych w Polsce, którego wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, nadto opłatę od różnicy wartości według rozdziału niniejszego.

Opłata wynosi: od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punktach 1 i 2 art. 64 — 2%; od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punkcie 3 art. 64 — 1%.

O ile jednak zachodzą warunki, przewidziane w ustępie drugim art. 58, pobiera się opłatę w wysokości 0,5%, o ile zaś chodzi o pisma, wymienione w ustępie czwartym tegoż artykułu, w wysokości 0,2%, a przy pismach, wymienionych w ustępie piątym tegoż artykułu w wysokości 5 zł.

Do opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym,

stosuje się odpowiednio przepisy o opłatach od pism, tyczących się przejścia własności rzeczy nieruchomych, zawarte w ustępach: drugim i następnych art. 52 oraz w art. 53, 54 (w punkcie 1), 56 (w ustępie drugim), 57, 59, 60, 62 i 63.

Rozdział dwunasty.

Sprzedaż i zamiana rzeczy ruchomych.

A. Umowy i orzeczenia.

Art. 66. Opłacie stemplowej w wysokości 1% podlegają pisma, stwierdzające:

1) umowę sprzedaży lub zamiany rzeczy ruchomych, nie wyłączając dostawy oraz przelewu (cesji) wierzytelności i innych praw;

2) sprzedaż rzeczy ruchomych drogą licytacji;

3) że w toku postępowania egzekucyjnego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, przechodzi na własność wierzyciela, albo zostaje sprzedana z wolnej ręki lub drogą nadlicytacji, albo, że nastąpiła sprzedaż, przewidziana w art. 510, 547 lub 670 kodeksu handlowego;

4) oddanie rzeczy ruchomej na własność celem spłacenia długu, jako też zrzeczenia się prawa do rzeczy ruchomej wzamian za sumę pieniężną lub za inną rzecz ruchomą.

Za stwierdzenie przelewu wierzytelności (w przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 4) uważa się także pismo cedenta, zawiadamiające dłużnika o przelewie, lub pismo dłużnika, zawiadamiające o przyjęciu przelewu.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywil-

ny niemiecki, za stwierdzenie przelewu uważa się również wniosek o wpis przelewu w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub na zapisie (§ 2174 kod. cyw. niem.), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia przelewu nietylko przez wniosek, lecz także innego rodzaju pismem, stosuje się art. 3.

Art. 67. Z pośród pism, wymienionych w art. 66, wyjątek stanowią pisma, stwierdzające:

1) umowę o sprzedaż rzeczy ruchomych z wyjątkiem lasu na wyrąb, którą bądź sprzedawca, bądź kupujący zawiera w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo od tego podatku zwolnionego; pisma te podlegają opłacie w wysokości 0,2%;

2) umowę o sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części ruchomej, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny — osobie, mającej udział w tejże rzeczy, z tych samych tytułów; pisma takie podlegają opłacie w wysokości 0,5%.

Karty umowy, sporządzone przez maklera przysięgłego, a tyczące się tranzakcyj giełdowych, zawartych na giełdzie towarowej (§ 29 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd — Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 23, poz. 209, w brzmieniu ustalonem w art. 1 w punkcie 19 ustawy z dnia 18 marca 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 163), podlegają opłacie w wysokości 50 gr.; Minister Skarbu może zwolnić od tej opłaty.

Art. 68. Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, wymienione w art. 66, jeżeli tyczą się:

1) prawa do ciał kopalnych (art. 64);

2) sprzedaży papierów wartościowych lub ich zamiany na inne papiery wartościowe (art. 75);

3) przelewu praw dzierżawcy lub biorącego w najem (art. 88);

4) działu majątku wspólnego (art. 131 i 132).

Art. 69. Wolne są od opłaty stemplowej pisma, stwierdzające:

1) sprzedaż za ogólną sumę, nie przewyższającą 20 zł.;

2) sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź kupującym;

3) sprzedaż monet zagranicznych, jakoteż złota i srebra w sztabach;

4) umowę sprzedaży, którą bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo zwolnionego od tego podatku, jeżeli pismo takie jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest ani sporządzone, ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie;

5) przelew wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności;

6) (tekst uchylony);

7) orzeczenia, wymienione w punkcie 3 art. 66, o ile mają za przedmiot gotówkę.

Wolne są od opłaty również indosy na wekslach, przekazach, czekach, na obligach na zlecenie, na doku-

mentach przewozowych, na składowym dowodzie posiadania oraz indos drugi i następne na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie).

Art. 70. Za podstawę wymiaru opłaty od pism, niniejszym rozdziałem objętych, bierze się wartość rzeczy ruchomej (art. 6—10).

Przy zamianie rzeczy ruchomej na ruchomości przyjmuje się jako podstawę wymiaru wartość świadczenia tylko jednej strony, a gdy wartości nie są równe — kwotę wyższą. Przy zamianie nieruchomości w Polsce lub prawa do ciał kopalnych (art. 64, punkty 1 i 3), w Polsce wydobywanych, na rzecz ruchomą, której wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, względnie jedenastym, nadto opłatę od różnicy wartości według postanowień rozdziału niniejszego. Jeżeli nieruchomość, względnie kopalnia, znajduje się zagranicą, to opłatę uiszcza się od całej wartości rzeczy ruchomej w myśl rozdziału niniejszego.

Przy sprzedaży wierzytelności pieniężnej bez wymienienia ceny w piśmie, sprzedaż stwierdzającem, bierze się za podstawę wymiaru nominalną kwotę wierzytelności.

Art. 71. Opłatę stemplową od pisma, stwierdzającego sprzedaż za pośrednictwem maklera (art. 66 pkt. 3, oraz art. 67 ust. ostatni), jest obowiązany uiścić makler; może jednak od każdej ze stron żądać zwrotu połowy opłaty.

Opłatę od sprzedaży drogą licytacji, dokonanej przez przedsiębiorcę, zawodowo zajmującego się licytacjami, ma uiścić przedsiębiorca i może ją potrą-

cić z ceny sprzedaży; opłata należy się, choćby licytacji nie stwierdzono pisemnie.

W obu powyższych wypadkach należy uiścić opłatę gotówką, bez urzędowego wymiaru (art. 25); podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Opłatę od sprzedaży ruchomości drogą licytacji, dokonanej przez komornika lub przez urząd administracyjny, wymierza komornik (art. 30 ustęp ostatni), bądź urząd administracyjny, który licytacji dokonał. Opłatę taką, jak również opłatę od pisma, stwierdzającego, że rzecz ruchoma została sprzedana z wolnej ręki (art. 66 punkt 3), należy uiścić niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży do rąk organu urzędowego, dokonywającego sprzedaży. Minister Skarbu może zarządzić uiszczanie opłat powyższych zapomocą znaczków stemplowych.

W razie nieuiszczenia opłaty od sprzedaży licytacyjnej lub opłaty od sprzedaży z wolnej ręki uważa się sprzedaż za niedoszłą do skutku.

Oświadczenie wierzyciela, że chce przejąć na własność ruchomości, z których jest prowadzona egzekucja, będzie uwzględnione tylko wtedy, gdy wierzyciel jednocześnie z wnioskiem złoży (oprócz całej ceny) kwotę, należną tytułem opłaty stemplowej, przewidzianej w punkcie 3) art. 66. Do opłaty, należnej w myśl punktu 2) lub 3) art. 66 w przypadku egzekucji ze statku, wpisanego do polskiego rejestru statków, lub ze statku zagranicznego, odpowiadającego warunkom, pod któremi statek polski podlega wciągnięciu do rejestru, stosuje się zasady, podane w art. 57 i 59.

B. Rachunki i inne pisma, stwierdzające wykonanie umowy.

Art. 72. Pismo, stwierdzające całkowicie lub częściowe wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej, jeżeli wymienia należność za rzecz sprzedaną, podlega opłacie w wysokości;

a) 0,2% od sumy należności, jeżeli bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku — z wyjątkiem przypadków kupna lasu na wyrąb;

b) 1% od sumy należności — w innych przypadkach.

Do pism, wyżej określonych, należą: rachunek, potwierdzenie odbioru towaru, wymieniające zarazem należność za towar, potwierdzenie odbioru ceny sprzedaży z zaznaczeniem, że otrzymano ją za dostarczone towary i t. p.

Forma pisma i sposób umieszczenia na niem nazwiska lub firmy wystawcy nie mają znaczenia; również nie ma znaczenia, że pismo takie oznaczono jako odpis; w wypadkach wątpliwych mają zastosowanie przepisy art. 6.

Jeżeli wykonanie umowy przez sprzedawcę stwierdzono kilkoma pismami wyżej wymienionemi, to stosuje się art. 3.

Postanowienia powyższe stosuje się również do pokwitowania, którem sprzedawca potwierdza odbiór ceny sprzedaży, otrzymanej zgóry (przy zawarciu umowy lub przed rozpoczęciem jej wykonania).

Opłatom, przewidzianym w artykule niniejszym,

podlegają również wyżej wymienione pisma, wystawione zagranicą, a przeniesione do Polski.

Opłaty, przewidziane w niniejszym artykule, oblicza się bez zastosowania ustępu pierwszego art. 14.

Art. 73. Nie podlegają opłacie, przewidzianej w rozdziale niniejszym, pisma, objęte artykułem 72, a stwierdzające:

1) należność nie przewyższającą 20 zł.;

2) wykonanie umowy sprzedaży, od której już uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 66 lub 67;

3) wykonanie umowy o sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź nabywcą;

4) wykonanie umowy o sprzedaż papierów wartościowych, monet, zagranicznych środków płatniczych, lub złota i srebra w sztabach;

5) (tekst uchylony);

6) należność Banku Polskiego;

7) należność spółdzielni, określonej w ustępie trzecim art. 103, za towary, sprzedane członkowi, lub za towary, przez spółdzielnię od kogokolwiek kupione albo otrzymane w komis, o ile sprzedaż, względnie kupno, mieści się w granicach podstawowej działalności spółdzielni, określonej jej statutem. Uwolnienie to nie tyczy się rachunków między związkiem spółdzielni a spółdzielniami, należącemi do związku;

8) należność związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), wynikłą z działalności związkowej.

Wolne są od opłaty rachunki aptekarzy, umieszczo-

ne na receptach lub na odpisach recept, załączonych do lekarstw.

Art. 74. Do uiszczenia opłaty od pisma (art. 72), sporządzonego w Polsce, jest obowiązany wystawca; ma ją uiścić przed doręczeniem pisma odbiorcy.

Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą, ma uiścić strona, w Polsce zamieszkała, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma.

Skasowanie znaczków stemplowych może nastąpić nietylko przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Do uiszczenia opłaty od rachunku, wystawionego przez spółdzielnię (art. 1 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), a wystosowanego do centrali handlowej, są obowiązane solidarnie spółdzielnia i centrala; opłata ma być uiszczona przed upływem dwóch tygodni od doręczenia rachunku centrali.

Rozdział trzynasty.

Obrót papierów wartościowych.

Art. 75. Opłacie stemplowej, przewidzianej w rozdziale niniejszym, podlegają:

a) umowy o sprzedaż papierów wartościowych lub o ich zamianę na inne papiery wartościowe, nie wyłączając umów o dostawę takich papierów;

b) pisma, wymienione w punktach 2 i 3 art. 66, o ile tyczą się papierów wartościowych.

Za sprzedaż uważa się również oddanie papieru wartościowego wierzycielowi celem spłacenia długu pieniężnego, a za zamianę — oddanie papierów wartościowych i otrzymanie wzamian za nie częściowo sumy pieniężnej, a częściowo innych papierów wartościowych.

Jeżeli umowę sprzedaży lub zamiany zawarł komisant na rachunek komitenta, to opłacie podlega również wykonanie umowy, zawartej między komisantem a komitentem.

Jeżeli choć jeden z kontrahentów, którzy zawarli umowę sprzedaży lub zamiany, względnie umowę komisową, wykonywa czynności bankowe, jak również jeżeli umowę zawarto za pośrednictwem maklera przysięgłego, opłata należy się bez względu na to, czy czynność prawna została stwierdzona pismem, czy sporządzona ustnie.

W innych przypadkach opłacie podlega pismo, stwierdzające czynność prawną. Za takie pismo uważa się również świadectwo, którem wystawca stwierdza, że papier wartościowy pochodzi od niego (świadectwo pochodzenia).

Przepisów rozdziału niniejszego nie stosuje się do kuksów dawnego typu (art. 64, punkt 1).

Art. 76. Za pisma, stwierdzające umowę (art. 75, punkt a), uważa się również:

a) indos, umieszczony na imiennym papierze wartościowym;

b) pismo, którem bądź posiadacz imiennego pa-

pieru zawiadamia instytucję emitującą o przelewie, bądź instytucja ta przelew przyjmuje.

Do pism powyższych stosuje się art. 3.

Przepisanie własności papieru wartościowego w księdze instytucji emitującej może nastąpić tylko w razie uprzedniego uiszczenia opłaty. Instytucja emitująca, która dokonała przepisania własności mimo nieuiszczenia opłaty, jest obowiązana solidarnie z podatnikiem (art. 80) do uiszczenia opłaty i podwyżki (art. 42 i art. 80, ustęp ostatni).

Artykułu niniejszego nie stosuje się, jeżeli przejście własności imiennego papieru wartościowego nie następuje na skutek sprzedaży lub zamiany, lecz wynika z innego tytułu.

Art. 77. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obrót obligów Państwa Polskiego, listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, tymczasowych zobowiązań tego banku do dostarczenia listów zastawnych oraz obrót wylosowanych papierów wartościowych i płatnych kuponów od papierów wartościowych;

2) sprzedaż zagranicznych środków płatniczych lub ich zamiana na inne zagraniczne środki płatnicze;

3) zamiana papierów wartościowych na inne odcinki papierów tego samego rodzaju, jeżeli łączna wartość nominalna jednych i drugich jest ta sama;

4) zamiana świadectwa tymczasowego na dowód ostateczny;

5) zamiana papierów wartościowych wskutek ich konwersji;

6) wymiana akcyj z powodu powiększenia lub

zmniejszenia kapitału zakładowego albo z powodu fuzji spółek akcyjnych;

7) kupno przez instytucję kredytową własnych listów zastawnych lub innych obligacyj własnych, wypłaconych tytułem pożyczki, jeżeli następuje bezpośrednio po ich wydaniu dłużnikowi;

8) spłata pożyczki, otrzymanej od instytucji kredytowej w jej własnych obligacjach (listach zastawnych i t. d.), obligacjami tego samego rodzaju;

9) zamiana listów Państwowej Renty Ziemskiej na listy zastawne, przewidziane w art. 33 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Art. 78. Za podstawę wymiaru przyjmuje się:

a) przy sprzedaży — łączną wartość wszystkich zobowiązań kupującego; nie dolicza się jednak wartości odsetek bieżących, ani też wartości kuponów już płatnych, ale jeszcze nieodciętych;

b) w razie stwierdzenia umowy zapomocą świadectwa pochodzenia (art. 75, ustęp przedostatni) — wartość papierów (art. 8); w braku daty na świadectwie pochodzenia i niemożności jej ustalenia przyjmuje się, iż świadectwo zostało sporządzone w dniu dojścia do rąk władzy skarbowej;

c) w innych przypadkach — wartość papierów (art. 8).

Przy zmianie należy uiścić opłatę dwukrotną, a mianowicie od nabycia papierów wartościowych przez każdego z kontrahentów.

Art. 79. Opłata wynosi:

a) o ile chodzi o akcje, kuksy, lub inne papiery wartościowe o niestałem oprocentowaniu — 0,2%;

b) o ile chodzi o papiery wartościowe o stałem oprocentowaniu — 0,05%.

Jeżeli jednak obaj kontrahenci wykonywają czynności bankowe, to stopa wynosi w przypadkach, przewidzianych w punkcie a) — 0,05%, w przypadkach, przewidzianych w punkcie b) — 0,01%.

Jeżeli — poza przypadkami, wymienionemi w ustępie poprzednim — umowa, zawarta za pośrednictwem maklera przysięgłego, nie jest tranzakcją giełdową (§ 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd; Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 23, poz. 209), jak również, gdy kontrahenci, z których żaden nie wykonywa czynności bankowych, zawarli umowę bez pośrednictwa maklera przysięgłego, to opłata wynosi w przypadku, przewidzianym w punkcie a) — 0,5%, w przypadku zaś, przewidzianym w punkcie b) — 0,1%.

Minister Skarbu może obniżyć stawki opłat, wymienione w niniejszym artykule, nie więcej jednak niż do połowy, w wypadkach:

a) gdy się to okaże potrzebne w celu ożywienia obrotu papierów wartościowych;

b) na zasadzie wzajemności, jeżeli jeden z kontrahentów ma mieszkanie lub siedzibę w kraju, a drugi zagranicą.

Art. 80. Do uiszczenia opłaty, przewidzianej w niniejszym rozdziale, są obowiązani:

1) makler przysięgły, jeżeli pośredniczył przy sprzedaży lub zamianie;

2) w braku takiego pośrednictwa:
a) ten z kontrahentów, który ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce, jeżeli drugi z nich znajduje się zagranicą;
b) ten z kontrahentów, który wykonywa czynności bankowe, jeżeli drugi z nich czynności takich nie wykonywa, a obaj mają mieszkanie lub siedzibę w Polsce;
c) zbywca, gdy obie strony wykonywają w Polsce czynności bankowe;
d) obaj kontrahenci solidarnie, jeżeli obaj znajdują się w Polsce, a żaden z nich nie wykonywa czynności bankowych;
e) nabywca — w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75.

Makler (punkt 1) może od każdego z kontrahentów żądać zwrotu połowy opłaty.

Makler oraz osoby, wykonywające czynności bankowe, uiszczają opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25) i bez zastosowania art. 14; nabywca w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75, uiszcza opłatę według zasad, podanych w art. 14 i 71, wszyscy inni według zasad ogólnych (art. 14, 20—24 oraz 27—32).

Minister Skarbu władny jest ustalić sposób stwierdzania transakcyj papierami wartościowemi, dokonywanych przez osoby, zajmujące się czynnościami bankowemi oraz przez maklerów.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział czternasty.

Pisma, tyczące się praw rzeczowych na rzeczy cudzej.

Art. 81. Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie, względnie o przeniesienie:

1) służebności gruntowej;

2) prawa użytkowania;

3) prawa używania lub mieszkania albo służebności ograniczonej;

4) ciężaru rzeczowego —

podlega opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości (art. 6—10) prawa na rzeczy cudzej, o ile nie mają zastosowania przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Pisma, wyżej wymienione, tyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 5 zł.

Artykuł niniejszy nie dotyczy ciężarów rzeczowych, wymienionych w punkcie 3 art. 64.

Art. 82. Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie zastawu lub hipoteki tytułem kaucji, podlega zasadniczo opłacie w wysokości 0,1% od sumy kaucji.

Opłacie w wysokości 5 zł. podlega pismo, stwierdzające ustanowienie kaucji:

1) na zabezpieczenie kredytu wekslowego;

2) służbowej;

3) na zabezpieczenie prawidłowego wykonania obowiązków opiekuna lub kuratora;

4) kaucji, zapobiegającej uchyleniu się obwinionego od śledztwa i kary;

5) kaucji na zabezpieczenie należności ubocznej (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.) przy wierzytelności, wynikającej z pisma, podlegającego opłacie — jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono;

6) kaucji na zabezpieczenie wierzytelności, mogących wyniknąć z otwartego kredytu — jeżeli uiszczono opłatę, przewidzianą w ustępie drugim art. 134.

Art. 83. Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie zastawu ruchomego dla wierzytelności, już istniejącej, podlega opłacie według zasad, podanych w art. 114 i 115.

Pismo, wyżej wymienione, jest wolne od opłaty w przypadku ustanowienia zastawu ruchomego dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającem opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono.

Art. 84. Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowieniu hipoteki albo zastawu nieruchomego (art. 2085—2091 kodeksu cywilnego francuskiego; art. 1627 i następne prawa cywilnego rosyjskiego) dla wierzytelności już istniejącej albo o ustanowienie długu gruntowego lub rentowego (§§ 1191—1203 kodeksu cywilnego niemieckiego), podlega opłacie w wysokości 0,5% od kwoty wierzytelności.

Opłata nie może jednak przewyższać 5 zł. w przypadku ustanowienia hipoteki albo zastawu nieruchomego dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającem opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono. Przepis ten tyczy się również obcią-

żenia nieruchomości długiem gruntowym lub rentowym, który już obciążał inną nieruchomość, jeżeli uiszczono opłatę od ustanowienia długu gruntowego lub rentowego.

Art. 85. Pismo, stwierdzające umowę, na mocy której nie dłużnik, lecz osoba trzecia ustanawia zastaw lub hipotekę dla wierzytelności już istniejącej, podlega opłacie, przewidzianej w art. 83, względnie 84.

Jeżeli jednak wierzytelność stwierdzono pismem, podlegającem opłacie i uiszczono opłatę od tego pisma, to opłata od ustanowienia zastawu lub hipoteki wynosi 0,1% od kwoty wierzytelności.

Art. 86. Opłatom, przewidzianym w art. 82—84, nie podlegają pisma, podlegające opłacie w myśl innych rozdziałów części drugiej niniejszej ustawy, a zawierające też ustanowienie zastawu lub hipoteki na zabezpieczenie wierzytelności, stwierdzonej takiem pismem, albo ustanowienie kaucji na zabezpieczenie należności ubocznych (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.).

Pisma, stwierdzające umowy, wymienione w art. 82—85, nie podlegają opłacie, jeżeli tyczą się zabezpieczenia wierzytelności, co do których ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia oblig od opłaty stemplowej.

Art. 87. Za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 82, 83 i 85, uważa się również pisma, któremi wierzyciel potwierdza odbiór rzeczy, oddanej mu w zastaw, z wyjątkiem pism tego rodzaju, wydawanych przez Bank Polski.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 81—85, uważa się również wniosek o wpis prawa rzeczowego w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub zapisie (§ 2174 kodeksu cywilnego niemieckiego), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia umowy nietylko przez wniosek, lecz także pismem innego rodzaju, stosuje się art. 3.

Rozdział piętnasty.

Dzierżawa i najem rzeczy.

Art. 88. Pisma, stwierdzające: umowę o dzierżawę lub najem rzeczy, przedłużenie takiej umowy albo przelew (cesję) praw dzierżawcy lub biorącego w najem, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem, względnie cesjonarjusza. Jeżeli jednak chodzi o dzierżawę lub najem nieruchomości, położonej zagranicą, to opłata wynosi 5 zł.

Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające dzierżawę prawa wydobywania ciał kopalnych lub przelew tego rodzaju praw dzierżawnych (art. 64, ustęp drugi).

Wolne są od opłaty umowy o dzierżawę, przewidziane w art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346).

Wolne są od opłaty — z zastrzeżeniem wzajemności — państwa obce co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych do urzędowania przedstawicielstw

dyplomatycznych lub konsularnych. Wolni są również — z zastrzeżeniem wzajemności — szefowie i funkcjonarjusze przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, będący obywatelami państwa wysyłającego i należący do uznanego personelu eksterytorjalnego, oraz szefowie zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, będący obywatelami państwa wysyłającego — co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych według treści umowy na mieszkania wyżej wymienionych osób, członków ich rodzin i służby osobistej. Takie zwolnienie może Minister Skarbu przyznać państwu obcemu, względnie jego funkcjonarjuszom również, gdy chodzi o misje zagraniczne, czasowo czynne w Polsce.

W przypadkach, przewidzianych w ustępie poprzednim, wynajmujący ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 89. Umowa o najem skrzynki depozytowej (safes) lub o przedłużenie najmu podlega opłacie w wysokości 10% od umówionej ceny za cały czas trwania stosunku najmu — bez względu na to, czy została zawarta pisemnie, czy ustnie.

Opłatę ma uiścić osoba, wynajmująca skrzynkę depozytową, gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25).

Rozdział szesnasty.

Pisma, tyczące się umów o świadczenie usług.

Art. 90. Pisma, stwierdzające umowę o świadczenie usług — z wyjątkiem dokumentów przewozowych (art. 92 i 93) oraz pism, stwierdzających umo-

wę o przechowanie (art. 95) lub depozyt nieprawidłowy (art. 118) — podlegają opłacie stemplowej;

a) w wysokości 0,2% od umówionego wynagrodzenia, jeżeli choćby jeden kontrahentów zawarł umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo od tego podatku zwolnionego;

b) w wysokości 1% — w innych przypadkach.

Rachunki i tym podobne pisma, wymienione w art. 72, a stwierdzające wykonanie umowy o świadczenie usług przez osobę, która się do nich zobowiązała, podlegają opłacie stemplowej według zasad, podanych w art. 72—74.

Art. 91. Wolne są od opłaty pisma, stwierdzające:

1) umowę między służbodawcą a pracownikiem;

2) umowę z majstrem o przyjęcie ucznia;

3) a) umowę między komisantem a komitentem o sprzedaż, kupno lub zamianę papierów wartościowych (art. 75 ustęp trzeci), jak również monet lub złota i srebra w sztabach;

b) umowę w sprawie ponoszenia kosztów leczenia w szpitalu (art. 3 lit. „a" rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382);

4) umowę, wymienioną w punkcie a) art. 90, jeżeli pismo jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest sporządzone ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie;

5) wykonanie umów, wymienionych w punktach 1—3 niniejszego artykułu.

Przez umowę w p. 1) wymienioną rozumie się umowę, na mocy której pracownik podlega w czasie wykonywania umowy stałemu nadzorowi i kierownictwu służbodawcy.

Wolne są od opłaty rachunki szpitali, nie będących przedsiębiorstwami zarobkowemi, w przedmiocie kosztów leczenia.

Art. 92. Bilet lub inny dokument, uprawniający do jazdy statkiem morskim, wystawiony przez przedsiębiorcę okrętowego, mającego siedzibę w Polsce lub tu działającego przez swe przedstawicielstwo albo przez pełnomocnika lub komisanta, a wręczony bądź w Polsce, bądź zagranicą osobie, w Polsce zamieszkałej — podlega opłacie w wysokości 2% od sumy wynagrodzenia za przewóz statkiem, jako też ewentualnie za inne jeszcze usługi, do których przedsiębiorca okrętowy się zobowiązuje (przewóz koleją żelazną, żywienie podróżnego i t. p.).

Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie: przedsiębiorca okrętowy i jego pełnomocnik lub komisant. Opłatę należy uiścić gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25).

Nie podlegają opłacie bilety, uprawniające do jazdy statkami żeglugi przybrzeżnej.

Art. 93. List przewozowy lub inny tego rodzaju dokument, sporządzony przez wysyłającego, a wręczony przewoźnikowi (przedsiębiorcy przewozowemu), podlega opłacie stemplowej:

a) w wysokości 10 gr. od każdego arkusza, o ile chodzi o przesyłki kolejowe, należące do kate-

gorji przesyłek drobnych oraz o wszelkiego rodzaju przesyłki niekolejowe;

b) w wysokości 1 zł., o ile chodzi o przesyłki kolejowe, nie należące do kategorji przesyłek drobnych.

W razie niewystawienia dokumentu, wymienionego w ustępie pierwszym, takiej samej opłacie podlega pismo, którem przewoźnik stwierdza, że otrzymał rzecz do przewozu (dowód ładunkowy), recepis, kwit bagażowy i t. p.).

Dokument przewozowy, sporządzony zagranicą, podlega opłacie, jeżeli odbiór przesyłki następuje w Polsce.

Wolne są od opłaty dokumenty przewozowe, o ile chodzi o przesyłki pocztowe i o abonamentowe przesyłki mleka.

Art. 94. Jeżeli miejsce nadania rzeczy do przewozu i miejsce jej odbioru leżą na obszarze Polski, to do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wysyłający i odbiorca; opłata ma być uiszczona przed odebraniem przesyłki. Przy wysyłce rzeczy zagranicę opłatę ma uiścić wysyłający przed wręczeniem listu przewozowego przewoźnikowi, względnie przed otrzymaniem dokumentu, wystawionego przez przewoźnika. Opłatę od dokumentu przewozowego, wystawionego zagranicą, ma uiścić odbiorca przed odebraniem przesyłki.

W każdym wypadku do uiszczenia opłaty — solidarnie z osobami, wymienionemi w ustępie poprzednim — jest obowiązany przewoźnik, który może uzależnić przyjęcie rzeczy do przewozu lub jej wydanie od uprzedniego uiszczenia opłaty.

Rozporządzenie może unormować sposób uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych oraz postanowić, że opłatę ma uiścić przewoźnik gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25); w takim razie wysyłający i odbiorca nie są — wobec Skarbu Państwa — obowiązani do uiszczenia opłaty. Przewoźnik może w tym wypadku uzależnić przyjęcie lub wydanie przesyłki od uiszczenia opłaty do jego rąk.

Rozdział siedemnasty.

Pisma, stwierdzające umowę o przechowanie.

Art. 95. Pismo, stwierdzające umowę o przechowanie rzeczy ruchomych przez osobę, trudniącą się zawodowo przechowywaniem razeczy cudzych (świadectwo depozytowe, składowy dowód posiadania i t. p.) podlega opłacie:

a) w wysokości 0,02% od nominalnej wartości papierów wartościowych, przyjętych na przechowanie;

b) w wysokości 1 zł. w razie przyjęcia na przechowanie innych rzeczy ruchomych.

Pisma, wyżej wymienione, wystawione przez Bank Polski oraz przez kolejowe przechowalnie bagażu, są wolne od opłaty.

Rozdział osiemnasty.

Ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią.

Art. 96. Wpłaty, przyjęte przez zakłady ubezpieczeń (art. 98) z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 2%; wy-

płaty zaś dokonane przez te zakłady i z tegoż tytułu, podlegają opłacie w wysokości 1%.

Za podstawę wymiaru przyjmuje się roczną sumę wpłat, względnie wypłat.

Do wpłat zalicza się wszelkie świadczenia, które zakład ubezpieczeń otrzymał w ciągu roku operacyjnego od ubezpieczających.

Z ogólnej kwoty wpłat potrąca się jednakże:

a) sumy, zwrócone wskutek niedojścia do skutku ubezpieczeń albo wskutek rozwiązania lub zmiany stosunku ubezpieczeniowego (stornowania całkowitego lub częściowego);

b) kwoty wypłacone członkom zakładu ubezpieczeń wzajemnych (nieakcyjnego) tytułem udziału w zysku (bonusu);

c) kwoty, wpłacone przez ubezpieczających na pokrycie danin publicznych, obciążających zakład ubezpieczeń, w szczególności też składek na rzecz straży ogniowych;

d) zapłacone przez ubezpieczających odsetki za zwłokę lub za rozłożenie składek na raty, kary umowne oraz koszty ustalenia szkód i postępowania przed sądem rozjemczym.

Do wypłat zalicza się wszelkie wydatkowania w ciągu roku operacyjnego z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, z wyjątkiem kwot, wymienionych w punktach a), b) ustępu poprzedniego.

Jeżeli wpłaty dokonywa się przez oddanie zakładowi ubezpieczeń nieruchomości na własność, to opłatę stemplową uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego.

Opłatom stemplowym, przewidzianym w artykule

niniejszym, podlegają wypłaty i wpłaty niezależnie od tego, czy są, czy nie są stwierdzone pismem.

Art. 97. Wpłaty i wypłaty, wymienione w art. 96, są wolne od opłaty stemplowej, jeżeli są dokonywane z tytułu:

1) ubezpieczenia przymusowego lub nawet dobrowolnego, zawartego z instytucją ubezpieczeń przymusowych, powołaną do życia przez ustawę. Podlegają jednak opłacie wpłaty i wypłaty w zakresie wszelkich, czy to przymusowych czy dobrowolnych ubezpieczeń (od ognia, gradu, ubezpieczeń transportowych i t. d.), zawieranych z zakładami ubezpieczeń przymusowych od ognia, oraz w zakresie ubezpieczeń, przewidzianych w §§ 843, 1029 i 1198 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509);

2) takiego ubezpieczenia dobrowolnego, które zwalnia od ubezpieczenia przymusowego;

3) umowy między pracodawcą a pracownikiem, zapewniającej pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą;

4) umowy między pracodawcą lub pracownikiem a osobą trzecią, która zapewnia pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą, jeżeli umowa taka stanowi wykonanie obowiązku, przewidzianego w kontrakcie służbowym;

5) ubezpieczenia w „zarejestrowanej kasie zapomogowej" (ustawa austrjacka z dnia 16 lipca 1892 r. Dz. P. P. Nr. 202), w „kasie majsterskiej" (§ 115-b i nast. austrjackiej ustawy przemysłowej Dz. P. P. Nr. 199 z 1907 r.), albo w kasie zapomogowej, zorganizowanej przez cech lub związek cechów (§§ 81-b

lub 104-i niemieckiej ustawy przemysłowej);

6) reasekuracji;

7) ubezpieczenia, zawartego poza granicami Polski przez zagraniczny oddział polskiego zakładu ubezpieczeń;

8) ubezpieczenia obligacyj Państwa Polskiego od strat na kursie i od wylosowania.

Art. 98. Za zakłady ubezpieczeń w rozumieniu art. 96—100 uważa się:

1) przedsiębiorstwa, mające siedzibę lub przedstawicielstwo w Polsce, a prowadzące czynności ubezpieczeniowe jako zajęcie główne lub nawet uboczne;

2) zrzeszenia, obowiązane do wypłacania członkom, względnie ich rodzinom, emerytur lub zapomóg na wypadek niezdolności do pracy, starości lub śmierci albo zapomóg posagowych, w szczególności — na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki — wspólny zakład zaopatrzenia (§ 1287 powołanego kodeksu);

3) zrzeszenia, oparte na wzajemnem zobowiązaniu się członków do ponoszenia wspólnie pewnych określonych strat, dotykających poszczególnych członków.

Art. 99. Wpłaty, względnie wypłaty, przewidziane w art. 96, podlegają opłacie stemplowej nietylko wówczas, gdy są uiszczane kasowo, ale także w tych wypadkach, gdy są uiszczane rachunkowo (przez potrącenie). Jeżeli jednak przy zawarciu nowej umowy ubezpieczenia rozwiązuje się stosunek ubezpieczeniowy, poprzednio istniejący, a uiszczone składki

(rezerwę premjową) zalicza się na poczet należności, wynikającej z nowej umowy, to tego rodzaju wpłaty przez zaliczenie nie podlegają opłacie stemplowej.

Wpłaty i wypłaty, dokonywane w walucie zagranicznej, powinny być zapisane do ksiąg zakładu ubezpieczeń w tejże walucie, z przeliczeniem co miesiąc na walutę polską — według najniższego kursu giełdy warszawskiej w ostatnim dniu miesiąca, a w braku notowania w tym dniu — według kursu, ostatnio notowanego.

Izba skarbowa może zezwolić, aby za podstawę do obliczenia opłaty zamiast rachunku kasy (wpłat i wypłat zrealizowanych) były przyjmowane rachunki wierzycieli i dłużników (wpłat i wypłat należnych).

Art. 100. Obowiązek uiszczenia opłat, przewidzianych w art. 96—99, ciąży na zakładzie ubezpieczeń, który może żądać od ubezpieczającego, względnie od uposażonego, zwrotu uiszczonej opłaty albo wpłacenia zgóry zakładowi odpowiedniej kwoty.

Przypadające opłaty uiszcza się gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25), a mianowicie:

a) tytułem zaliczki za każdy miesiąc: w ciągu pierwszego tygodnia miesiąca następnego — jedną dwunastą część całkowitej należności za poprzedni rok operacyjny;
b) resztę należności za każdy rok operacyjny: w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków rocznych.

Nowopowstałe zakłady ubezpieczeń do czasu zatwierdzenia pierwszego zamknięcia rachunków obliczają zaliczki według faktycznych obrotów miesięcznych.

Art. 101. Umowa ubezpieczenia, zawarta z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, nie mającym zezwolenia na działalność w Polsce, podlega — choćby jej pisemne stwierdzenie nie zostało udowodnione — opłacie w wysokości 2% od sumy ubezpieczenia, jeżeli tyczy się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, albo jeżeli w Polsce ma mieszkanie lub siedzibę bądź ubezpieczający, bądź osoba, na której rzecz umowa została zawarta. Osoby te oraz właściciel przedmiotu ubezpieczenia, znajdującego się w Polsce, są solidarnie obowiązani do uiszczenia opłaty. Opłata ma być uiszczona przed pierwszem uiszczeniem zakładowi ubezpieczeń należności z tytułu umowy ubezpieczenia; uiszczenie opłaty ma nastąpić w trybie art. 24 (punktu b); w tym celu należy urzędowi skarbowemu bądź złożyć — w oryginale lub w odpisie — pismo, stwierdzające zawarcie umowy, bądź podać pisemnie istotną treść umowy. Nie podlega opłacie umowa o ubezpieczenie przewozowe, jeżeli ani ubezpieczający ani osoba, na której rzecz umowa została zawarta, nie mają w Polsce mieszkania lub siedziby.

Pismo, stwierdzające umowę o rentę dożywotnią, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości tej rzeczy, którą otrzymuje osoba, zobowiązująca się do płacenia renty.

Jeżeli jednak wzamian za rentę daje się na własność nieruchomość (art. 12), znajdującą się w Polsce, to opłatę uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego, choćby była niższa od wskazanej w ustępie poprzedzającym. Jeżeli oprócz dania nieruchomości umówione zostało inne jeszcze wynagrodzenie, to

od wartości tego dodatkowego wynagrodzenia należy nadto uiścić opłatę, w ustępie drugim przewidzianą.

Gdy do płacenia renty dożywotniej zobowiązuje się zakład ubezpieczeń, wymieniony w art. 98, to zamiast artykułu niniejszego stosuje się art. 96—100.

Rozdział dziewiętnasty.

Spółki i inne zrzeszenia.

Art. 102. Opłacie stemplowej w wysokości 2% podlegają:

a) pismo, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, mającej siedzibę w Polsce;

b) uchwała o powiększeniu kapitału zakładowego spółek tego rodzaju — bądź drogą emisji nowych akcyj, bądź drogą zwiększenia wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) w spółce komandytowo-akcyjnej, bądź drogą dopłat innego rodzaju.

Za podstawę wymiaru opłaty bierze się: przy zawiązaniu spółki kapitał zakładowy, t. j. wartość nominalną wszystkich akcyj, z doliczeniem sum, które pierwsi nabywcy akcyj, wydanych za gotówkę, wpłacają ponad wartość nominalną, względnie z doliczeniem czystej wartości wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) oraz dopłat innego rodzaju.

Przy powiększeniu kapitału za podstawę wymiaru bierze się wartość nowych akcyj, względnie też wartość nowych wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych, obliczone w sposób wyżej wskazany, oraz wartość opłat innego rodzaju.

Opłatę stemplową od pisma, stwierdzającego umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, uiszcza się według zasad ogólnych (art. 24, punkt b; art. 27, 28); w razie nieuiszczenia należnej opłaty w przepisanym terminie obowiązana jest do uiszczenia tylko spółka, a nie spólnicy. Opłatę od uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego winna uiścić spółka gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b) w ciągu miesiąca od dnia, rozpoczynającego okres, wyznaczony do przyjmowania wpłat. Jeżeli powiększenie kapitału zakładowego nie doszło do skutku, izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty; stosuje się przytem art. 49.

Zapisanie powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić dopiero po przedstawieniu zaświadczenia urzędu skarbowego o uiszczeniu opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Art. 103. Opłacie stemplowej w wysokości 2% podlegają wpłaty na udziały, dokonane przez członków spółdzielni (ustawa z dnia 29 października 1920 r. — Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), bez względu na to, czy zostały stwierdzone pokwitowaniem, czy przyjęte bez pokwitowania.

Opłatę ma uiścić spółdzielnia gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25) od ogólnej sumy wpłat, dokonanych w ciągu roku obrachunkowego. Za wpłaty uważa się też sumy, przypadające członkowi z tytułu podziału zysków, a zaliczone na poczet jego udziałów. Opłata winna być uiszczona w ciągu dwóch miesięcy

po zatwierdzeniu sprawozdania rocznego przez walne zgromadzenie lub przez zebranie przedstawicieli, a jeżeli one się nie odbyły w przepisanym terminie, to w ciągu dwóch miesięcy po upływie terminu statutowego.

Wolne są od opłaty stemplowej wpłaty na udziały w tych spółdzielniach, które według swych statutów mogą zawierać umowy, wchodzące w zakres ich podstawowej działalności tylko ze swymi członkami albo nawet nie z członkami, jeżeli nadpłaty i zwroty, przypadające na osoby, nie będące członkami, są przelewane w całości do funduszu zasobowego lub do innych funduszów, nie podlegających podziałowi między członków. Nie uchyla uwolnienia od opłaty: a) zawieranie umów z osobami, które nie są członkami, jeżeli bez tych umów nie dałyby się spełnić podstawowe zadania spółdzielni; b) wykonywanie przez spółdzielnię takich czynności, w których ona występuje w charakterze pełnomocnika innej osoby.

Uwolnienie od opłaty, przewidziane w ustępie poprzednim, ustaje z dniem zarejestrowania zmiany statutu, na skutek której spółdzielnia traci warunki uwolnienia, jak również z dniem rozpoczęcia czynności, przekraczających zakres, wyżej przewidziany.

Art. 104. Izba skarbowa może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku, uiszczały opłaty, przewidziane w art. 103, za pośrednictwem tegoż związku; zezwolenie jednak może być każdego czasu odwołane.

Minister Skarbu określi terminy uiszczania opłat przez związek rewizyjny, sposób sprawdzania prawi-

dłowości obliczeń oraz odpowiedzialność związku i poszczególnych spółdzielni związkowych za nieuiszczenie opłat.

Sądy są obowiązane przesyłać izbom skarbowym, właściwym według siedziby spółdzielni, odpisy wyroków, orzekających kary za przekroczenia przepisów ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495).

Art. 105. Pisma, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki, niewymienionej w poprzednich artykułach niniejszego rozdziału lub o powiększenie kapitału zakładowego takiej spółki podlegają opłacie w wysokości 2% od sumy kapitału zakładowego, względnie od sumy, o którą kapitał ten się powiększa. Za kapitał zakładowy w rozumieniu artykułu niniejszego uważa się wkłady spólników z wyjątkiem polegających na wykonywaniu pracy, a co do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością również dopłaty.

Do pism wyżej wymienionych zalicza się też: protokół ogólnego zebrania wspólników, zapisanie do księgi uchwał tudzież podanie o wpis umowy lub uchwały do rejestru handlowego.

Zapisanie zawiązania spółki lub powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić tylko w razie dostarczenia sądowi dowodu uiszczenia opłaty stemplowej w kwocie, ustalonej drogą wymiaru urzędowego (art. 17) albo zaświadczenia urzędu skarbowego z uiszczenia należnej opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Pismo, stwierdzające umowę o przedłużenie pier-

wotnego terminu trwania spółki, jest wolne od opłaty, o ile przy zawiązaniu spółki oraz przy powiększeniach kapitału zakładowego uiszczono opłatę, przewidzianą w niniejszym artykule.

Do uiszczenia opłat, przewidzianych w niniejszym artykule, jest obowiązana spółka solidarnie z osobami, tworzącemi zarząd spółki w dniu, w którym opłatę należy uiścić.

Art. 106. Pismo, stwierdzające umowę o wniesienie nieruchomości (art. 12), znajdującej się w Polsce, tytułem wkładu rzeczowego do spółki, wymienionej w art. 102 lub 105, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości nieruchomości. W razie wniesienia tytułem wkładu rzeczowego prawa wydobywania ciał kopalnych w Polsce (art. 64, punkt 1), opłata od pisma stwierdzającego wniesienie, wynosi 1%, w razie zaś wniesienia prawa do części ciał kopalnych, w Polsce wydobywanych (art. 64, punkt 3) — 0,5% od wartości wniesionego prawa.

Opłaty powyższe należy uiścić niezależnie od opłat, przewidzianych w art. 102 i 105.

Art. 107. Od pisma, stwierdzającego umowę lub uchwałę o przekształceniu spółki, już istniejącej, na spółkę innego rodzaju, ma spółka uiścić opłatę, stanowiącą połowę opłat, obliczonych według art. 102—106; tyczy się to w szczególności przekształcenia drogą likwidacji spółki dotychczasowej i wniesienia jej majątku tytułem wkładu rzeczowego do spółki nowoutworzonej. Przekształcenie gwarectwa dawnego typu na gwarectwo nowego typu (art. 235-a powszechnej ustawy górniczej pruskiej) nie podlega opłacie.

Jeżeli przy przekształceniu (ustęp pierwszy ni-

niejszego artykułu) zostają wniesione do spółki nowej — prócz majątku spółki dotychczasowej — inne jeszcze wkłady (gotówkowe lub rzeczowe), to do tych wkładów stosuje się ogólne postanowienia artykułów 102—106.

Pismo, stwierdzające powiększenie kapitału spółki (art. 102, punkt b lub art. 105), spowodowane przejęciem majątków jednej, lub kilku już istniejących spółek (fuzją), podlega opłacie w wysokości połowy opłat, obliczonych według art. 102 względnie 105, oraz 106.

W razie utworzenia nowej spółki celem przejęcia majątków spółek, już istniejących, wymierza się opłatę (art. 102, punkt a, względnie art. 105, oraz art. 106) od tej części kapitału, której użyto do przejęcia, w takiej kwocie, jakaby się należała w myśl ustępu trzeciego artykułu niniejszego od przejęcia przez spółkę, posiadającą kapitał największy.

W razie połączenia spółek bez powiększenia kapitału zakładowego spółki przejmującej wymierza się opłatę w myśl ustępu trzeciego niniejszego artykułu w takiej kwocie, jakaby się należała, gdyby nastąpiło powiększenie kapitału zakładowego spółki przejmującej o czystą wartość majątku spółki przejmowanej, wynikającą z bilansu, na którego podstawie fuzja ma być dokonana. Od kwoty, obliczonej w ten sposób, potrąca się opłatę, którą spółka przejmująca uiściła od podwyższenia kapitału zakładowego, uchwalonego w ciągu jednego roku przed powzięciem uchwały o fuzji, celem nabycia akcyj względnie udziałów spółki przejmowanej; jeżeli ta opłata przewyższa

opłatę od połączenia spółek, zwrot nadwyżki nie nastąpi.

Ustępy drugi i trzeci art. 105 stosuje się również do przypadków, wymienionych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu.

W razie połączenia spółdzielni (art. 107—114 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495) nie będzie pobrana opłata ani od tej części kapitału, której użyto do przejęcia, ani z powodu przeniesienia majątku spółdzielni przejętej na spółdzielnię przejmującą.

Art. 108. Art. 105—107 stosuje się nietylko do spółek, lecz i do innych zrzeszeń, których członkowie dzielą się osiągniętym zyskiem.

Przystąpienie w charakterze członka do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (Dz. P. P. P. z 1919 r. Nr. 15, poz. 212 i 213) nie podlega opłacie.

Art. 109. Spółki oraz inne zrzeszenia (art. 108), mające siedzibę zagranicą, winny przed rozpoczęciem działalności w Polsce, jako też przed każdem faktycznem powiększeniem kapitału, przeznaczonego do owej działalności, uiścić opłatę w wysokości, przewidzianej w art. 102, względnie 105, dla spółek i zrzeszeń polskich. Za podstawę wymiaru bierze się kapitał, przeznaczony do działalności w Polsce, względnie każdorazowe powiększenie tegoż kapitału.

Opłatę ewentualnie podwyżkę (art. 42) wymierza Minister Skarbu, któremu spółka (zrzeszenie) ma dostarczyć danych, niezbędnych do obliczenia opłaty; od tego wymiaru niema środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

O ile do rozpoczęcia działalności lub powiększenia kapitału wymagane jest zezwolenie rządu, uzależnia się ogłoszenie zezwolenia od uiszczenia opłaty.

W razie nieuiszczenia opłaty w przepisanym terminie, lub uiszczenia tylko w części, są obowiązane do uiszczenia opłaty i podwyżki solidarnie ze spółką (zrzeszeniem): osoby, stanowiące jej przedstawicielstwo, przewidziane w przepisach prawnych polskich, a w braku takiego przedstawicielstwa osoby, które przy rozpoczęciu działalności lub powiększeniu kapitału sprawują w imieniu spółki (zrzeszenia) czynności, należące do jej zakresu działania.

Art. 110. Papiery obiegowe, stanowiące dowód uczestnictwa w spółce akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej (akcje, świadectwa tymczasowe i t. p.), wypuszczone zagranicą, a przeniesione do Polski, podlegają opłacie w wysokości 2% od wartości nominalnej, niezależnie od tego, czy należność za nie została wpłacona całkowicie, czy częściowo.

Kwota, uiszczona tytułem opłaty od świadectwa tymczasowego, podlega zaliczeniu na opłatę, należną od właściwego papieru obiegowego.

Opłatę uiszcza się od każdego odcinka raz jeden — przez urzędowe skasowanie znaczków stemplowych (art. 23, punkt b) lub wniesienie opłaty w gotówce według obliczenia urzędu skarbowego (art. 24, punkt b). Opłatę ma uiścić posiadacz papieru w ciągu trzech tygodni po otrzymaniu papieru; jeżeli jednak wręcza go przedsiębiorstwu bankowemu przed upływem trzech tygodni, to ma uiścić przed wręczeniem.

Rozdział dwudziesty.

Pełnomocnictwa.

Art. 111. Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 5 zł. podlega:

1) pismo, stwierdzające umowę pełnomocnictwa, podpisane przez obie strony;

2) pełnomocnictwo, podpisane tylko przez mocodawcę, bądź sporządzone lub uwierzytelnione sądownie albo notarjalnie, bądź wręczone pełnomocnikowi lub osobie trzeciej, wobec której pełnomocnik ma zastępować mocodawcę;

3) protokół, stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa, spisany na skutek oświadczenia mocodawcy przez sąd lub inny urząd publiczny, wobec którego pełnomocnik ma zastępować mocodawcę.

Pełnomocnictwo (punkty 1, 2, 3), upoważniające wyłącznie do zastępstwa przed sądem lub innym urzędem publicznym, podlega (z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w zdaniu drugiem niniejszego ustępu) opłacie w wysokości 3 zł. Pełnomocnictwo, upoważniające wyłącznie do zastępstwa w sprawie, należącej w pierwszej instancji do sądu grodzkiego lub sędziego pokoju, albo do sądu przemysłowego, lub kupieckiego, do sądu pracy lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, jak również upoważnienie do odbioru sumy pieniężnej, przewyższającej 500 zł., podlegają opłacie w wysokości 1 zł.

Opłatom powyższym podlega każdy egzemplarz pełnomocnictwa oraz każdy odpis, zaświadczony bądź urzędownie, bądź przez mocodawcę lub przez pełnomocnika.

Odpisy pełnomocnictw, składane w postępowaniu, należącem w pierwszej instancji do sądu grodzkiego lub do sędziego pokoju albo do sądu przemysłowego lub kupieckiego, do sądu pracy lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, podlegają — bez względu na swą treść — opłacie w wysokości 1 zł.

Do uiszczenia opłaty jest obowiązany mocodawca; pełnomocnik zaś — solidarnie z mocodawcą — jeżeli pełnomocnictwo przyjął.

Skasowanie znaczków stemplowych na pełnomocnictwie może nastąpić nietylko przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą mocodawcy albo pełnomocnika.

Pełnomocnictwo, udzielone w jednem piśmie, dotyczącem jednej sprawy, przez dwie lub więcej osób albo dwu lub więcej upełnomocnionym, uważa się za jedno pełnomocnictwo.

O ile pełnomocnictwo jest przekazem (art. 126), to rozdział niniejszy nie ma zastosowania i stosuje się art. 126, 127 i 129.

Art. 112. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) pełnomocnictwo, udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja);

2) pełnomocnictwo, upoważniające do działania w sprawie sądowo-karnej lub w postępowaniu, przewidzianem w przepisach karnych administracyjnych lub karnych skarbowych;

3) pełnomocnictwa, udzielone przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski lub przez osoby, wymienione w art. 16;

4) pełnomocnictwo, upoważniające do uczestnictwa w walnem zebraniu akcjonarjuszów Banku Polskiego;

5) pełnomocnictwo, upoważniające do zastępstwa przed komisjami polubownemi i rozjemczemi dla załatwiania zatargów zbiorowych i indywidualnych pomiędzy pracodawcami a pracownikami tudzież przed sądami w sprawach o uzyskanie nakazu wykonawczego do orzeczeń wymienionych komisyj lub do układów pojednawczych, przed niemi zawieranych, jak również w postępowaniu egzekucyjnem, prowadzonem na zasadzie takich orzeczeń lub układów pojednawczych;

6) pełnomocnictwo, udzielone pracowniczemu związkowi zawodowemu lub jego funkcjonarjuszom (dekret z dnia 8 lutego 1919 r. Dz. P. P. Nr. 15, poz. 209) albo przez taki związek, a upoważnionego do zastępowania członków związku;

7) odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), składane sądowi, o ile są przeznaczone dla uczestniczących w sprawie osób;

8) pełnomocnictwa oraz odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), składane w postępowaniu, należącem w pierwszej instancji do sądów grodzkich lub do sędziów pokoju, albo sądów przemysłowych lub kupieckich lub sądów pracy, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przewyższa 100 zł.;

9) pełnomocnictwo, uprawniające do zastępstwa w postępowaniu sądowem, jeżeli mocodawcy służy w tem postępowaniu prawo ubogich;

10) upoważnienie do odbioru sumy pieniężnej, nie przewyższającej 500 zł. lub do odbioru rzeczy rucho-

mej innego rodzaju, bez względu na jej wartość, jak również — bez względu na kwotę — upoważnienie do odbioru sum, wypłacanych z tytułu stosunku służbowego, albo wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności;

11) pełnomocnictwa pocztowe;

12) pełnomocnictwa, wystawiane w postępowaniu, tyczącem się ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych — przez ubezpieczonych lub członków ich rodzin.

Art. 113. Jeżeli pełnomocnictwo zawiera zarazem umowę o wynagrodzenie pełnomocnika, to opłatę należy uiścić stosownie do przepisów o opłatach od umów o świadczeniu usług (rozdział szesnasty), jeżeli opłata w myśl rozdziału niniejszego nie jest wyższa.

Rozdział dwudziesty pierwszy.

Obligi.

Art. 114. Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 0,5% od sumy zobowiązania podlegają obligacje (listy zastawne, obligacje fundowane, obligacje spółek akcyjnych i t. p.) i inne pisma, stwierdzające przyjęcie nowego lub uznanie dawnego długu (obligi, skrypty dłużne, rewersy), o ile nie są wymienione w innych artykułach części drugiej niniejszej ustawy i o ile nie mają zastosowania przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn. Jeżeli takie pismo stwierdza umowę, na mocy której strona, przyjmująca dług nowy lub uznająca dawny, jest uprawniona do żądania świadczenia wzajemnego, to za podstawę wymiaru należy wziąć wartość świadczenia jednej strony; jeżeli wartości świadczeń jednej i drugiej strony nie

są równe, to za podstawę wymiaru należy wziąć wartość wyższą.

Opłatę od obligacyj, wypuszczonych w Polsce, obowiązana jest uiścić instytucja emitująca gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25) — przed wręczeniem obligacyj pierwszemu nabywcy, względnie przed wypłaceniem ceny kupna w tym wypadku, gdy instytucja kredytowa, udzieliwszy pożyczki we własnych obligacjach, kupuje te obligacje od dłużnika bezpośrednio po ich wydaniu.

Opłatę w wysokości 0,5% od obligacyj, wypuszczonych zagranicą, uiszcza się według zasad, przewidzianych co do akcyj zagranicznych w art. 110.

Do uiszczenia opłaty od obligów, niewymienionych w ustępie drugim i trzecim, są obowiązani solidarnie wierzyciel i dłużnik.

Art. 115. Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają obligi, stwierdzające pożyczkę pod zastaw towarów osobie, wykonywającej sprzedaż towarów tegoż rodzaju i z tego powodu podlegającej podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionej od tego podatku.

Opłata od obligu, stwierdzającego pożyczkę pod zastaw papierów wartościowych, nie może przewyższać kwoty, obliczonej według wartości zastawionych papierów (art. 8) i według stopy, którą w myśl rozdziału trzynastego należałoby zastosowac, gdyby dłużnik sprzedał owe papiery wierzycielowi.

Obligi na zlecenie podlegają opłacie stemplowej według zasad, przewidzianych dla opłat od weksli w rozdziale dwudziestym drugim. Pierwszy indos na

składowym dowodzie zastawniczym (warrancie) podlega opłacie w wysokości 0,1% od kwoty pieniężnej, na której zabezpieczenie ustanawia się na towarze prawo zastawu.

Art. 116. Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają obligi, stwierdzające pożyczkę, jeżeli daje ją gminna kasa pożyczkowo-oszczędnościowa lub instytucja drobnego kredytu. Za instytucję taką uważa się spółdzielnię, należącą do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r., Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), której podstawowem zadaniem statutowem jest udzielanie członkom pożyczek oraz przyjmowanie wkładów pieniężnych, dopóki wysokość kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi (art. 46 punkt 2 powołanej ustawy) nie przewyższa kwoty, którą określi rozporządzenie.

Izba skarbowa może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku i mogące udzielać pożyczek tylko swym członkom, uiszczały opłaty (w wysokości 0,5% lub 0,3%) gotówką za pośrednictwem związku rewizyjnego. Do opłat, w ten sposób uiszczanych, stosuje się przepisy art. 104 o opłatach stemplowych od wpłat na udziały.

Minister Skarbu może zezwolić, aby spółdzielnie kasowały znaczki stemplowe na obligach przez przepisanie datą skasowania oraz odciskiem swej pieczęci.

Art. 117. Pismo, stwierdzające udzielenie poręczenia (porękę), podlega opłacie w kwocie 5 zł.; opłata od poręczenia względnie suma opłat od wszystkich

poręczeń, tyczących się tego samego zobowiązania, nie może przewyższać połowy opłaty od pisma, stwierdzającego zobowiązanie, dla którego udzielono poręczeń.

Wolne są od opłaty: poręka wekslowa i poręka na czeku; poręka przy pożyczce, udzielonej przez spółdzielnię członkowi; poręka za zobowiązanie, stwierdzone obligiem, który ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia od opłaty stemplowej.

Art. 118. Pisma, stwierdzające przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie przez przedsiębiorstwa, trudniące się czynnościami bankowemi, jako to: wpisy w książeczkach wkładkowych, dowody przyjęcia wkładu na rachunek bieżący, asygnaty kasowe i t. p. ,podlegają opłacie 20 gr. Opłatę winien uiścić wystawca — przed wydaniem pisma odbiorcy — zapomocą znaczków stemplowych, które należy skasować przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego.

Wolne są od opłaty:

a) pisma, stwierdzające przyjęcie kwoty, nie przewyższającej 100 zł., jako też

b) bez względu na wysokość kwoty — pisma, wystawione przez: Pocztową Kasę Oszczędności, Bank Polski, Centralną Kasę Spółek Rolniczych, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach, Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), jako też stwierdzające przy-

jęcie pieniędzy od przedsiębiorstwa, wykonywającego czynności bankowe.

Art. 119. Wyciąg z rachunku bieżącego (kontokorentowego), stwierdzający saldo debetowe, względnie kredytowe, wydany przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankowemi oraz takiż wyciąg, wydany przez przemysłowca lub kupca innemu przemysłowcowi lub kupcowi, podlega opłacie 20 gr. od arkusza.

Opłatę ma uiścić wystawca — przed doręczeniem wyciągu odbiorcy — zapomocą papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, które należy skasować w sposób, podany w art. 118. Wyciągi z rachunku bieżącego, sporządzone przez Bank Polski, są wolne od opłaty.

Uznanie prawidłowości salda przez odbiorcę wyciągu nie podlega opłacie.

Art. 120. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obligacje oraz innego rodzaju obligi Skarbu Rzeczypospolitej, polskich państwowych zakładów i przedsiębiorstw, będących odrębnemi osobami prawnemi, związków komunalnych i innych związków przymusowych, Banku Polskiego, oraz fundacyj, zakładów i zrzeszeń, wymienionych w art. 16;

2) obligacje (art. 114), wydane tytułem pożyczki osobom, wymienionym w punkcie 1 niniejszego artykułu przez instytucję emitującą;

3) obligi, stwierdzające pożyczkę w listach zastawnych lub obligacjach fundowanych, jeżeli pożyczkę daje instytucja emitująca te listy lub obligacje;

4) obligacje oraz innego rodzaju obligi, tyczące się pomocy kredytowej, przewidzianej w ustawach: o scalaniu gruntów, o państwowym funduszu kredytu na meljoracje rolne, o wykonaniu reformy rolnej, o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego, o rozbudowie miast, o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych;

5) listy zastawne Państwowego Banku Rolnego;

6) obligi, zawierające zobowiązanie do zwrotu stypendjum zwrotnego lub pożyczki bezprocentowej w myśl ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o państwowych stypendjach oraz innych formach pomocy dla młodzieży szkół wyższych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 207);

7) kupony, załączone do papierów wartościowych.

Minister Skarbu może zwolnić od opłat obligi, stwierdzające pożyczkę pod zastaw przedmiotów już używanych, jeżeli pożyczkę daje zakład zastawniczy, na zysk nieobliczony, jak również stwierdzające pożyczkę nieoprocentowaną, jeżeli ją daje zrzeszenie, którego działalność nie jest obliczona na zysk.

Art. 121. Obligacje oraz innego rodzaju obligi, stwierdzające zaciągnięcie nowej pożyczki na umorzenie poprzedniej wierzytelności tego samego wierzyciela (konwersja), są wolne od opłaty, jeżeli poprzednia wierzytelność była stwierdzona pismem, od którego należną opłatę uiszczono i jeżeli kwota nowej pożyczki nie przewyższa kwoty wierzytelności poprzedniej według stanu z dnia zaciągnięcia nowej pożyczki.

Jeżeli kwota nowej pożyczki przewyższa kwotę poprzedniej wierzytelności, to należy uiścić opłatą od nadwyżki.

Zasady powyższe stosuje się również: 1) do pisma, stwierdzającego umowę o uiszczenie długu pieniężnego w innej walucie; 2) do obligacyj, wydanych przez wierzyciela dłużnikowi tytułem pożyczki, wymienionej w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Rozdział dwudziesty drugi.

Weksle.

Art. 122. Weksle podlegają opłacie:

a) w wysokości 20 gr. przy sumie wekslowej do 50 zł.;

b) w wysokości 30 gr. od każdych pełnych lub zaczętych stu złotych sumy wekslowej, przewyższającej 50 zł.

Przepis powyższy tyczy się również pism, zawierających prócz nazwy „weksel" jedynie podpis wystawcy lub akceptanta albo indos. Jeżeli w piśmie takiem albo w piśmie, posiadającem jeszcze inne cechy wekslu, lecz nie wymieniającem sumy wekslowej, wpisano następnie sumę wyższą od tej, która odpowiada uiszczonej opłacie, to zostanie wymierzona podwyżka stemplowa (art. 42 oraz art. 125, ustęp ostatni); podwyżka nie zostanie wymierzona, jeżeli we właściwym terminie (art. 123) uiszczono tytułem opłaty stemplowej 30 zł. (lub więcej), a przed wpisaniem sumy wekslowej dopłacono (art. 124) kwotę, jaka jest potrzebna celem uzupełnienia opłaty do wysokości, odpowiadającej sumie wekslowej.

Opłacie według zasad powyższych podlega również każdy wtóropis weksla; takiej samej opłacie podlega każdy odpis weksla, zaopatrzony bądź w indos, bądź w porękę wekslową. Nie podlega jednak opłacie wtóropis, na którego stronie przedniej zaznaczono, że został sporządzony celem przesłania do przyjęcia, a którego stronę odwrotną przekreślono.

Wolne są od opłaty: a) weksel płatny zagranicą, jeżeli trasat lub wystawca weksla własnego ma mieszkanie lub siedzibę zagranicą, b) weksel trasowany, wystawiony zagranicą, jeżeli wystawca ma mieszkanie lub siedzibę zagranicą, a trasat wykonywa w Polsce czynności bankowe. Weksle, wymienione pod a), podlegają jednak opłacie, gdy w Polsce nastąpiła zapłata całkowita lub częściowa, lub gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z weksla. Miejsca, wymienionego obok nazwiska trasata lub wystawcy, jeżeli on w tem miejscu nie mieszka (nie ma siedziby), nie uważa się — celem zastosowania niniejszego artykułu — za miejsce zamieszkania (siedzibę).

Art. 123. Opłatę od weksla, wystawionego w Polsce, należy uiścić przed umieszczeniem pierwszego podpisu; o ile jednak chodzi o weksel trasowany, płatny na własne zlecenie wystawcy lub na jego rzecz, opłata winna być uiszczona przed przyjęciem lub przed umieszczeniem pierwszego indosu.

Opłatę od weksla, wystawionego zagranicą należy uiścić, zanim na obszarze Polski została dokonana którakolwiek z czynności następujących: przyjęcie, umieszczenie indosu, wypełnienie indosu in blanco, wręczenie weksla, zaopatrzonego w indos in blanco,

innej osobie, przyjęcie zapłaty całkowitej lub częściowej, wytoczenie skargi o pretensję z wekslu. Jeżeli weksel, wystawiony zagranicą, wprowadziła do Polski lub otrzymała w Polsce osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty (art. 125), to ma uiścić opłatę w ciągu tygodnia od wprowadzenia wekslu lub otrzymania go, o ile przedtem nie została dokonana żadna z czynności, wymienionych w zdaniu poprzedniem.

Art. 124. Opłatę od wekslu uiszcza się zasadniczo przez napisanie go na urzędowym blankiecie wekslowym. Jeżeli nie użyto blankietu urzędowego albo gdy chodziło o uzupełnienie blankietu urzędowego niedostatecznej wartości, uiszcza się opłatę przez skasowanie znaczków stemplowych lub gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b). Skasowania znaczków dokonywają urzędy skarbowe (art. 23, punkt b); poza przypadkami dopłaty, przewidzianej w ustępie drugim art. 122, mogą też kasować znaczki stemplowe na wekslach: notarjusze, banki państwowe, Bank Polski oraz te urzędy państwowe i te banki prywatne oraz spółdzielnie, którym Minister Skarbu udzieli odpowiedniego zezwolenia; notarjusz nie może żądać wynagrodzenia za kasowanie znaczków stemplowych na wekslach.

Art. 125. Do uiszczenia opłaty od wekslu są obowiązani solidarnie: wystawca, remitent (art. 1, punkt 6 oraz art. 99, punkt 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. o prawie wekslowem Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 926),

wszyscy dłużnicy wekslowi oraz posiadacz wekslu (art. 15 i 101 powołanego rozporządzenia) — każda jednak z tych osób tylko wówczas, jeżeli weksel znajdował się w jej ręku na obszarze Polski.

Jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty w myśl ustępu poprzedniego, otrzymała weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłaty, to ma uiścić opłatę, zanim umieściła na wekslu swój podpis albo wypełniła indos in blanco, lub wręczyła innej osobie weksel, zaopatrzony w indos in blanco; remitent zaś i posiadacz wekslu w każdym razie w ciągu tygodnia od dnia, w którym weksel otrzymał.

Osoba, która przedstawia do zapłaty weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłacony lub wytacza przed sąd polski skargę o pretensję z takiego wekslu, ma — jeżeli nie należy do osób, wymienionych w ustępie pierwszym niniejszego artykułu — uiścić opłatę przed przyjęciem zapłaty (całkowitej lub częściowej), względnie przed wytoczeniem skargi.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty trzeci.

Przekazy, czeki i zlecenia wypłaty.

Art. 126. Przekaz, t. j. pismo, którem wystawca zleca komuś, aby odbiorcy pisma wypłacił sumę pieniężną lub wydał mu papiery wartościowe albo inne rzeczy zamienne, podlega opłacie stemplowej:

1) w wysokości 0,3% od przekazanej sumy, względnie od wartości przekazanych papierów warto-

ściowych lub innych rzeczy zamiennych, jeżeli: a) jest przenośny zapomocą indosu lub b) został pisemnie przyjęty przez osobę, której przekaz wykonać zlecono lub c) jest płatny okazicielowi;

2) w kwocie 1 zł. — w innych przypadkach.

Przekaz, wymieniony pod 1), jest wolny od opłaty:

a) gdy osoba, której przekaz wykonać zlecono, wykonywa czynności bankowe,

b) gdy przekaz został wystawiony zagranicą i jeżeli tamże znajdują się: miejsce płatności oraz miejsce zamieszkania lub siedziba osoby, której przekaz wykonać zlecono; przekaz taki podlega jednak opłacie, gdy w Polsce nastąpiła zapłata całkowita lub częściowa lub gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z przekazu.

Przekaz, wymieniony pod 2), jest wolny od opłaty:

a) gdy kwota przekazana nie przewyższa 500 zł.,

b) gdy przekazującym jest Skarb Państwa lub osoba, wymieniona w art. 16.

Przekaz (wymieniony pod 1 lub 2) jest wolny od opłaty, gdy przekazującym jest Bank Polski.

Artykuł niniejszy nie ma zastosowania do czeków (art. 128).

Art. 127. Opłatę w wysokości 0,3% (art. 126 pkt. 1) od przekazu, wystawionego w Polsce, przenośnego zapomocą indosu lub płatnego okazicielowi, należy uiścić przed umieszczepiem pierwszego podpisu; o ile jednak chodzi o przekaz płatny na własne zlecenie przekazującego, opłata winna być uiszczona przed

przyjęciem lub przed umieszczeniem pierwszego indosu. Opłatę w wysokości 0,3% od wystawionego w Polsce przekazu, który nie jest płatny okazicielowi, należy uiścić przed przyjęciem.

Co do terminu uiszczenia opłaty w wysokości 0,3% od przekazu, wystawionego zagranicą, stosuje się zasady, podane w ustępie drugim art. 123.

Uiszczenie opłaty w wysokości 0,3% następuje w sposób przepisany dla weksli w art. 124.

Do uiszczenia opłaty w wysokości 0,3% od przekazu, wystawionego w Polsce, a przenośnego zapomocą indosu lub płatnego okazicielowi, są obowiązani solidarnie: wystawca przekazu, wszyscy indosanci, osoba, która przekaz przyjęła oraz posiadacz przekazu; opłatę od wystawionego w Polsce przekazu, który nie jest przenośny zapomocą indosu, ani też nie jest płatny okazicielowi, winni uiścić solidarnie: osoba, która przekaz przyjęła, oraz każdy, kto posiada przekaz po przyjęciu.

Do uiszczenia opłaty w wysokości 0,3% od przekazu, wystawionego zagranicą, są obowiązane osoby, wymienione w ustępie poprzednim, z tem ograniczeniem, że każda z tych osób ma uiścić opłatę tylko wówczas, jeżeli przekaz znajdował się w jej ręku na obszarze Polski.

Nadto stosuje się do przekazów, podlegających opłacie w wysokości 0,3%, ustępy: drugi i trzeci art. 125.

Opłata w wysokości 1 zł. (art. 126 punkt 2) ma być uiszczona w terminie i w sposób, które wskazują przepisy ogólne (art. 20, 21, 23, 27—31), z tą zmianą, że znaczki stemplowe mogą być kasowane również

datą kasowania oraz nazwiskiem albo firmą wystawcy lub osoby, upoważnionej do odbioru. Do uiszczenia tej opłaty jest obowiązany wystawca, osoba zaś upoważniona do odbioru — solidarnie z wystawcą — jeżeli przekaz został jej wręczony.

Art. 128. Czek (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 927) podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy czeku — według zasad, podanych w ustępie trzecim art. 122 oraz w art. 123—125 tylko w przypadkach następujących:

1) jeżeli wystawca czeku wręczył go innej osobie przed dniem, oznaczonym datą wystawienia;

2) jeżeli w czeku na rzecz określonej osoby lub na jej zlecenie wystawca jest zarazem trasatem; nie podlega jednak opłacie czek, w którym wystawcą i trasatem są dwa oddziały tego samego przedsiębiorstwa.

Zlecenie wypłaty (asygnacja), która ma być wykonana przez samego wystawcę lub przez inny oddział przedsiębiorstwa wystawcy, podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zlecenia, jeżeli odbiorca otrzymał zlecenie niedatowane albo data zlecenia jest późniejsza, niż dzień doręczenia zlecenia odbiorcy, lub jeżeli zlecenie ma być wykonane nie za okazaniem, lecz w oznaczonym terminie. Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wystawca i odbiorca; należy ją uiścić przed podpisaniem zlecenia, kasując znaczki stemplowe bądź w sposób podany w punkcie a) art. 23, bądź datą oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Art. 129. Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty czwarty.

Pisma, tyczące się umów majątkowych małżeńskich.

Art. 130. Pismo, stwierdzające umowę o wspólność majątkową małżeńską — między żyjącymi lub na wypadek śmierci — podlega opłacie w wysokości 1% od wartości poddanego wspólności majątku, istniejącego w dniu zawarcia umowy, po potrąceniu długów majątek ten obciążających, jeżeli wartość ta przewyższa 10.000 zł. Od pism, stwierdzających umowę o wspólność majątkową, obejmującą majątek teraźniejszy, którego wartość nie przewyższa 10.000 zł. lub jedynie majątek przyszły (dorobkowy), albo inne umowy majątkowe małżeńskie, należy uiścić opłatę w wysokości 10 zł.; opłacie tej nie podlegają pisma, stwierdzające umowy, które bądź podlegają podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, bądź są od tych podatków zwolnione.

Ustępu poprzedniego nie stosuje się do umów o ponoszenie kosztów utrzymania współmałżonka lub dzieci (umów alimentacyjnych), które podlegają opłacie według art. 114.

Rozdział dwudziesty piąty.

Pisma stwierdzające dział majątku wspólnego.

Art. 131. Opłacie stemplowej, ustanowionej w rozdziale niniejszym, podlegają:

1) pisma, stwierdzające umowę o dział majątku wspólnego, na mocy której bądź każdy ze współwłaścicieli otrzymuje część majątku w naturze (część fizyczną), bądź też jeden lub kilku współwłaścicieli otrzymują cały majątek lub część majątku w naturze, a innych współwłaścicieli spłacają;

2) sprzedaż drogą licytacji celem zniesienia wspólności, jeżeli majątek wspólny nabywają z licytacji; jeden ze współwłaścicieli lub niektórzy z nich;

3) orzeczenie sądowe, dokonywające działu majątku wspólnego.

Pisma powyższe nie podlegają opłacie, jeżeli mają za przedmiot:

a) dział wspólności, która wynikła wyłącznie z dziedziczenia, zapisu lub darowizny;

b) podział wspólnoty gruntowej, podlegający zatwierdzeniu przez władze ziemskie.

Rozdział niniejszy nie ma zastosowania w razie przejęcia całego majątku spółki przez inną spółkę; wtedy ma zastosowanie art. 107 (ustęp piąty).

Art. 132. Opłatę oblicza się co do każdego uczestnika działów, otrzymującego część fizyczną, której wartość jest wyższa niż wartość części idealnej, należącej do niego przed działem; przy obliczeniu wartości nie potrąca się długów. Obliczenia tego dokonywa się oddzielnie co do rzeczy nieruchomych (art. 12),

a oddzielnie co do przedmiotów innego rodzaju; nieruchomości, znajdujące się zagranicą, nie wchodzą w rachubę.

Opłata wynosi:

a) 4% od nadwyżki w wartości rzeczy nieruchomych,

b) 1% od nadwyżki w wartości przedmiotów innego rodzaju.

Gdy wspólność wynikła częściowo z dziedziczenia, zapisu lub darowizny, a częściowo z innych tytułów, to ustala się nadwyżkę w sposób, wskazany w ustępie poprzednim. Opłatę wymierza się tylko od tej części nadwyżki która odpowiada stosunkowi, w jakim wartość udziałów, nie wynikłych z dziedziczenia, zapisu lub darowizny (lecz opierających się na innych tytułach) pozostaje do wartosci całego majątku, podlegającego działowi.

Nie oblicza się opłaty co do nabywcy, należącego do osób, wymienionych w art. 16. Osoby te są wolne od solidarnego obowiązku uiszczenia opłat, obliczonych co do innych nabywców.

Postanowienia artykułu niniejszego stosuje się odpowiednio w razie przyznania całego majątku wspólnego jednemu z uczestników działu lub niepodzielnie niektórym uczestnikom.

Do orzeczenia sądu polubownego, którem dokonano działu majątku wspólnego (art. 131, punkt 3) stosuje się art. 60.

Rozdział dwudziesty szósty.

Pisma, stwierdzające ugodę (układ pojednawczy).

Art. 133. Ugoda, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynikło z uprzednio sporządzonej czynności prawnej, pismem nie stwierdzonej, podlega takiej opłacie stemplowej, jaka się należy od pisma, stwierdzającego ową uprzednio sporządzoną czynność prawną.

Jeżeli uprzednio sporządzona czynność była już stwierdzona pismem, od którego uiszczono należną opłatę stemplową, to ugodę uważa się tylko za ponowne stwierdzenie owej czynności i stosuje się art. 3.

Ugoda, powodująca powstanie nowego zobowiązania, podlega takiej opłacie, jaka winna być uiszczona od pisma, stwierdzającego powstanie tego nowego zobowiązania.

Ugoda, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynikło nie z czynności prawnej, lecz z innego tytułu, podlega opłacie, która należy się od obligu według przepisów art. 114.

Wolne są od opłaty stemplowej ugody, zawarte w sądowem postępowaniu spornem, o ile dotyczą przedmiotu sporu, oraz układy w postępowaniu upadłościowem i układowem z wyjątkiem ugód i układów, powodujących przejście własności nieruchomości lub prawa do ciał kopalnych. Te ostatnie podlegają opłatom według przepisów rozdziału dziesiątego, względnie jedenastego ustawy niniejszej.

Rozdział dwudziesty siódmy.

Pisma, stwierdzające umowy przygotowawcze oraz punktacje.

Art. 134. Pismo, stwierdzające umowę przygotowawczą, zobowiązującą do zawarcia w przyszłości umowy ostatecznej, podlega opłacie w wysokości 0,2% od sumy, która ma być podstawą wymiaru opłaty od umowy ostatecznej. Jeżeli jednak opłata od umowy ostatecznej jest niższa, aniżeli 0,2%, to od umowy przygotowawczej należy uiścić tę niższą opłatę.

Pismo, stwierdzające umowę w przedmiocie otwarcia kredytu, podlega — o ile chodzi o kredyt wekslowy — opłacie w wysokości 5 zł. w innych przypadkach — opłacie w wysokości 0,1% od sumy kredytu. Nie podlega opłacie pismo, stwierdzające przyrzeczenie udzielenia pożyczki w kwocie ściśle określonej.

Za pismo, stwierdzające umowę przygotowawczą, uważa się również pokwitowanie z otrzymania zadatku.

Art. 135. Punktacje, t. j. pisma, tymczasowo stwierdzające istotne punkty umowy, a wiążące kontrahentów tak, jak umowa ostateczna, podlegają opłacie, ustanowionej dla tego rodzaju umowy, jaką stwierdzają punktacje.

Opłatę, uiszczoną przy spisaniu punktacyj, potrąca się od opłaty, należnej od umowy ostatecznej w razie jej spisania.

Rozdział dwudziesty ósmy.

Pokwitowania.

Art. 136. Pokwitowania z odbioru pieniędzy i papierów wartościowych podlegają zasadniczo opłacie 25 gr.

Jeżeli pokwitowanie zawiera zarazem zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, to podlega opłacie według art. 139, nie niższej jednak od przewidzianej w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Jeżeli pismo, stwierdzające czynność prawną, wymienioną w art. 72, 90, 93, 95, 96, 103, 114, 115, 116, 118 lub 134, ujęto w formę pokwitowania, to rozdział niniejszy nie ma zastosowania i pismo takie podlega opłacie stosownie do rodzaju tej czynności prawnej, którą stwierdza.

Art. 137. Wolne są od opłaty stemplowej pokwitowania:

1) stwierdzające odbiór pieniędzy lub papierów wartościowych, których wartość nie przewyższa 50 zł.;

2) stwierdzające zwrot pieniędzy, złożonych na oprocentowanie przedsiębiorstwu, trudniącemu się czynnościami bankowemi (art. 118), jeżeli zwrócona kwota nie przewyższa 100 zł.;

3) umieszczone w tekście tej umowy, której wykonanie stwierdzają (art. 2), oraz umieszczone na rachunkach, a dotyczące należności, stwierdzonej rachunkiem;

4) wydawane w obrocie wewnętrznym jednego

i tego samego przedsiębiorstwa, w szczególności też między jego oddziałami;

5) tyczące się uiszczenia daniny publicznej lub kary pieniężnej albo zwrotu nienależnie uiszczonej daniny lub kary;

6) stwierdzające odbiór wynagrodzenia za świadczenia, stanowiące obowiązek publiczno-prawny;

7) stwierdzające spłatę kapitału lub odsetek w przypadkach pomocy kredytowej, przewidzianych w punkcie 4 art. 120;

8) wydane przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski oraz przez osoby, wymienione w art. 16;

9) stwierdzające odbiór kwot, należnych z tytułu stosunku służbowego;

10) stwierdzające odbiór od spółdzielni: udziału, dopłaty i udziału w zyskach, jak również uiszczenie dopłaty na rzecz spółdzielni;

11) stwierdzające uiszczenie sumy, należnej z powodu sprzedaży monet, środków płatniczych zagranicznych lub złota i srebra w sztabach lub papierów wartościowych albo na mocy: wekslu, czeku, przekazu, wymienionego w punkcie 1 art. 126 lub składowego dowodu zastawniczego (warrantu) lub obligu na zlecenie, jak również pokwitowania z odbioru kupionych monet, środków płatniczych zagranicznych lub papierów wartościowych.

12) tyczące się obrotu pocztowego i telegraficznego, jako też przewozu kolejami żelaznemi i statkami;

13) tyczące się obrotu oszczędnościowego i czekowego Pocztowej Kasy Oszczędności, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, gminnych kas pożyczkowo-

oszczędnościowych i spółdzielni, należących do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. — Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495);

14) tyczące się stosunków prawnych między spółdzielnią a jej członkami, o ile te stosunki mieszczą się w granicach działalności podstawowej, określonej statutem;

15) wydane przez osobę, wykonywającą czynności bankowe, innej osobie, również takie czynności wykonywającej;

16) stwierdzające odbiór czeku;

17) wystawione zagranicą.

Art. 138. Do uiszczenia opłaty jest obowiązana osoba, wydająca pokwitowanie.

O ile opłaty nie pobiera notarjusz (art. 27, 28), należy ją uiścić przy podpisaniu pokwitowania — zapomocą skasowania znaczków stemplowych przez ich przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego, a w przypadkach wydawania kwitów z księgi grzbietowej — w sposób, przewidziany w art. 26.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty dziewiąty.

Pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich.

Art. 139. Pisma, stwierdzające czynności prawne, unormowane przez prawo prywatne, a niewymienione w rozdziałach: dziesiątym do dwudziestego ósmego,

jak również pisma, wymienione w punkcie b) art. 4, podlegają opłacie według artykułu niniejszego, jeżeli je sporządzono lub uwierzytelniono sądownie lub notarjalnie albo zgłoszono do rejestracji (na obszarze, na którym obowiązuje prawo cywilne rosyjskie).

Opłata wynosi zasadniczo 5 zł. O ile jednak wartość przedmiotu może być określona i jest w treści pisma wyrażona sumą pieniężną, nie przenoszącą 1.000 zł., ale wyższą niż 100 zł., to opłata wynosi 2 zł.; o ile zaś suma ta nie przenosi 100 zł. — opłata nie należy się.

Wolne są od opłaty:

1) zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej w przypadkach, wymienionych w art. 137;

2) wszelkie pisma, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli wystawcą pisma jest wyłącznie Bank Polski.

Rozdział trzydziesty.

Podania.

Art. 140. Opłacie stemplowej podlegają podania, wnoszone do urzędów państwowych oraz protokóły, spisane przez te urzędy, a zastępujące podania.

Podania, wnoszone do urzędów samorządowych w sprawach, należących do ich zakresu działania, nie podlegają opłatom w myśl niniejszej ustawy nawet w tych wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy jest niezbędny udział władzy państwowej.

Z postanowień części pierwszej ustawy niniejszej stosuje się do opłat od podań jedynie art. 18, 33, 34, 38, 39, 50 i 51.

Art. 141. Ustawy niniejszej nie stosuje się do podań, wnoszonych:

1) do sądów (powszechnych i szczególnych) w tych rodzajach postępowania, których tyczą się postanowienia o opłatach sądowych;

2) do polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i konsulatów;

3) do urzędów państwowych w Polsce za pośrednictwem konsulatów polskich; podania takie podlegają przepisom o opłatach konsularnych (art. 25 ustawy z dnia 11 listopada 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 944);

4) do państwowych urzędów miar o dokonanie czynności legalizacyjnych lub rzeczoznawczych;

5) do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, tyczących się ochrony wynalazków, wzorów lub znaków towarowych;

6) do archiwów państwowych;

7) do Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie oraz do podwładnych mu organów;

8) w postępowaniu przed urzędami rozjemczemi do spraw najmu (art. 14—22 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406);

9) w postępowaniu, tyczącem się operatów pomiarowych (katastralnych);

10) w postępowaniu, tyczącem się uregulowania struktury drobnych gospodarstw rolnych (scalania gruntów, podziału wspólnot, likwidacii lub ścisłego określenia rozmiaru serwitutów, zamiany gruntów) oraz w postępowaniu urzędów ziemskich, przewidzianem w art. 31 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706);

11) w postępowaniu, przewidzianem w ustawie elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 17, poz. 98);

12) w sprawie zezwolenia na publiczne wyświetlanie obrazów i reklam;

13) w gospodarczych sprawach urzędów państwowych, a w szczególności podań, tyczących się:

a) stosunku do kolei żelaznych, poczty, telegrafu, telefonu, pocztowej kasy oszczędności i innych urządzeń użyteczności publicznej, o ile te przedsiębiorstwa i urządzenia są własnością Państwa lub pozostają po jego zarządem,

b) zezwolenia na produkcję lub sprzedaż przedmiotów monopolowych,

c) wynagrodzenia szkody lub zwrotu wydatków, poniesionych celem zapobieżenia szkodzie,

d) majątków prywatnych, pozostających pod zarządem Państwa.

Art. 142. Wolne są od opłat stemplowych podania:

1) zawierające wnioski w sprawach publicznych albo wiadomości, udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu lub na żądanie władzy; w szczególności wolne są od opłat stemplowych podania w sprawach budowy szkół, regulacji rzek, zabudowania górskich potoków, meljoracyj rolnych, budowy mostów i t. p.;

2) tyczące się wyborów do Sejmu i Senatu, do ciał reprezentacyjnych samorządowych i do komisyj podatkowych;

3) w sprawach służby wojskowej, osobistych świadczeń wojennych i obowiązku odstępowania na rzecz Państwa zwierząt pociągowych i wozów;

4) osób, odznaczonych za zasługi publiczne, jeżeli podanie tyczy się odznaczenia;

5) osób, które pozostają lub pozostawały w służbie Państwa, związków komunalnych lub innych związków przymusowych oraz członków rodzin tych osób — w sprawach, tyczących się stosunku służbowego, jak również podania o posady w urzędach państwowych;

6) w sprawach nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej;

7) tyczące się ustawowo nakazanych zwolnień, obniżeń lub odroczeń w zakresie danin publicznych;

8) o zwrot daniny publicznej, nienależnie pobranej, jeżeli ją uiszczono bez wymiaru urzędowego, lub w kwocie wyższej niż ustalona urzędownie;

9) w sprawie nadania ziemi na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej, nadania ziemi żołnierzom wojska polskiego lub inwalidom wojennym, jako też w sprawach, tyczących się pomocy kredytowej oraz ulg kolejowych dla osadników i reemigrantów;

10) w sprawie przymusowego wywłaszczenia na użytek publiczny, jak również w sprawie przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości na cele parcelacji i osadnictwa, wnoszone przez osoby, których majątek ulega wywłaszczeniu lub przejęciu;

11) tyczące się ubezpieczeń przymusowych;

12) w sprawach, należących do zakresu działania Ministerstwa Opieki Społecznej i podwładnych temuż Ministerstwu urzędów, o ile zawierają prośbę o pracę, ochronę lub opiekę albo zgłoszenie zapotrzebowania pracowników, lub o ile tyczą się rejestracji związków

zawodowych i pracowniczych kas przezorności, jak również w sprawach, tyczących się umów zbiorowych;

13) wnoszone przez spółdzielnie i przez związki rewizyjne do Rady Spółdzielczej w zakresie jej właściwości, jako też wnoszone przez związki rewizyjne do innych władz państwowych w sprawach spółdzielni;

14) tyczące się spraw, należących do zakresu działania instruktora stowarzyszeń przemysłowo-rzemieślniczych;

15) tyczące się czynów, za które grozi kara, przewidziana w kodeksie karnym albo w przepisach administracyjnych lub skarbowych, w szczególności też występków i wykroczeń służbowych;

16) tyczące się nabycia i utraty obywatelstwa drogą opcji, opartej na traktacie międzypaństwowym;

17) osób, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany urzędowi, mającemu załatwić podanie, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego;

18) osób, dotkniętych klęską żywiołową, o zapomogi lub ulgi;

19) w sprawach pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych na skutek działań wojennych;

20) wnoszone na mocy ustawy o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 24, poz. 143); w sprawie świadczeń przymusowych, wywłaszczenia lub regulacji działek budowlanych;

21) w sprawach publicznych zgromadzeń i wykładów;

22) o wydanie świadectw, upoważniających do

przekraczania granicy, przewidzianych w umowach międzypaństwowych o ułatwieniach w małym ruchu granicznym;

23) o wydanie świadectw, których posiadanie jest nakazane przez obowiązujące przepisy ze względów publicznych, świadectw szczepienia ospy oraz świadectw ubóstwa;

24) o zezwolenie na przekazanie waluty obcej zagranicę, jeżeli kwota, która ma być przekazana, nie przewyższa 200 zł.;

25) o wydanie wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego;

26) o zaświadczenie na wtóropisie, odpisie lub tłumaczeniu (art. 3), iż opłatę od pisma pierwszego uiszczono;

27) o zezwolenia, przewidziane w rozporządzeniach, wydanych na podstawie art. 6 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996) w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 306) oraz o zezwolenia, wydawane na podstawie art. 8 powołanego rozporządzenia z 1927 r.;

28) wnoszone w zakresie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowem (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 864) oraz przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia.

Art. 143. Podanie, od którego opłatę uiszczono, wniesione do urzędu niewłaściwego, a następnie skierowane dokąd należy, nie podlega ponownej opłacie.

Art. 144. Uwolnienie osobiste od opłat, przewidzianych w rozdziale niniejszym, służy:

1) Skarbowi Rzeczypospolitej oraz osobom, wymienionym w art. 16;

2) związkom komunalnym i innym związkom przymusowym na obszarze Rzeczypospolitej;

3) kościołom i gminom wyznaniowym, przez Państwo Polskie uznanym;

4) Bankowi Polskiemu;

5) gminnym kasom pożyczkowo - oszczędnościowym;

6) z zastrzeżeniem wzajemności: a) państwom obcym, b) szefom oraz funkcjonarjuszom uwierzytelnionych przy Rządzie Polskim przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, tudzież misyj zagranicznych, przebywających w Polsce za zgodą Rządu Polskiego, oraz prowadzącym z nimi wspólne gospodarstwo członkom ich rodzin, o ile wymienione osoby są obywatelami państwa wysyłającego i należą do uznanego personelu eksterytorjalnego, c) szefom zawodowych przedstawicielstw konusularnych, dopuszczonych do urzędowania w Polsce, będącym obywatelami państwa wysyłającego.

Uwolnienie, służące fundacjom, zakładom i zrzeszeniom (punkt 1), tyczy się również podania o zatwierdzenie statutu.

Art. 145. Tytułem opłaty od podania należy uiścić zasadniczo:

1) w każdym przypadku 5 zł.;

2) po 50 gr. od każdego załącznika, jako też od każdego dalszego egzemplarza lub odpisu podania,

wraz z niem złożonych. Opłata od załącznika należy się bez względu na to, czy jest nim oryginał czy odpis i czy od niego uiszczono już poprzednio jakąkolwiek opłatę, czy nie uiszczono. Jeżeli jednak załącznikami do podania są papiery wartościowe, to nie podlegają opłacie jako załączniki.

Podanie ponowne, przy którem jedynie zostają złożone załączniki, potrzebne do załatwienia pierwszego podania, nie podlega opłacie; od załączników opłaca się jednak po 50 gr. od sztuki.

Art. 146. Opłacie w wysokości 10 zł. w każdym przypadku oraz w wysokości 50 gr. od każdego załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad, podanych w art. 145) podlegają:

1) podania o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, albo na urządzenie lub zmianę instalacji w zakładzie takiego przedsiębiorstwa, jeżeli załatwienie podania według obowiązujących przepisów wymaga oględzin na miejscu;

2) podania o nadanie uprawnień górniczych;

3) podania o wpis do księgi wodnej.

Art. 147. Podanie, w którem petent żąda zmiany decyzji, wydanej w przedmiocie daniny publicznej (podatku, opłaty, cła), podlega opłacie w wysokości 2 zł. Jeżeli jednak suma sporna nie przewyższa 100 złotych, to opłata przy sumie spornej, przewyższającej 50 zł., wynosi 50 gr.; przy sumie zaś, nie przekraczającej 50 zł., podanie jest wolne od opłaty.

Od załączników do podania, wymienionego w ustępie poprzednim, od egzemplarza drugiego i następnych oraz odpisów opłata nie należy się.

Podania innej treści, tyczące się danin publicznych, podlegają opłacie w wysokości 3 zł. oraz w wysokości 50 gr. od każdego załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad podanych w art. 145).

Art. 148. Podanie, wniesione do urzędu państwowego przez jedną osobę, choćby dotyczyło dwu lub więcej przedmiotów, podlega jednokrotnej opłacie według stopy najwyższej.

Podanie, wniesione przez dwie lub więcej osób albo przez ustawowego zastępcę lub pełnomocnika dwu lub więcej osób, podlega opłacie jednokrotnej wtedy tylko, gdy pochodzi od współwłaścicieli i dotyczy ich majątku wspólnego lub jeżeli wyrażone w podaniu żądanie opiera się na tych samych tytułach prawnych. W braku powyższych warunków opłatę należy uiścić tyle razy, ile osób wymieniono w podaniu w charakterze petentów.

Art. 149. Na żądanie osoby, składającej podanie, będzie wydane pokwitowanie z przyjęcia podania, wymieniające: imię i nazwisko lub firmę petenta, krótką treść podania oraz kwotę uiszczonej opłaty stemplowej. Pokwitowanie takie podlega opłacie 20 gr.

Art. 150. Za załatwienie podań, wniesionych do urzędów państwowych, a niewymienionych w art. 141, nie mogą być pobierane żadne opłaty, nieprzewidziane w niniejszej ustawie (w szczególności też opłaty tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku).

Postanowienie powyższe nie zmienia jednak obowiązujących przepisów w przedmiocie zwrotu kosz-

tów podróży, oględzin (w szczególności też badań lekarskich, chemicznych i t. p.) oraz ogłoszeń.

Art. 151. Opłatę uiszcza się przez naklejenie znaczków stemplowych na pierwszej stronicy podania. Można ją uiścić także gotówką w kasie urzędu skarbowego i dołączyć do podania kwit kasowy lub uzyskać pokwitowanie kasy na samem podaniu.

Przy wniesieniu podania drogą telegraficzną, umieszcza się znaczki stemplowe lub kwit kasowy na blankiecie telegramu. Urząd, przyjmujący telegram, wymienia kwotę uiszczonej opłaty w tekście telegramu lub zaznacza, że opłaty nie uiszczono; przy ustaleniu należności za telegram liczy się również wyrazy, tyczące się opłaty stemplowej.

Art. 152. Podaniu, podlegającemu opłacie, jeżeli jeżeli jej wcale nie uiszczono lub uiszczono niedostatecznie, urząd nadaje bieg właściwy dopiero po uiszczeniu należnej opłaty. Urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, do uiszczenia kwoty, której brakuje. Przeciw temu wezwaniu niema środka odwoławczego.

Urząd ma jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty:

a) jeżeli za niezwłocznem załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta;
b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny;
c) jeżeli podanie wniosła osoba, zamieszkała zagranicą bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

W przypadkach, przewidzianych w punktach a),

b), urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, aby w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia wezwania uiścił opłatę stemplową wraz z kosztami doręczenia; w razie bezskutecznego upływu tego terminu urząd zarządza przymusowe ściągnięcie kwot, wymienionych w wezwaniu wraz z kosztami egzekucyjnemi; sposób ściągnięcia określi rozporządzenie.

W przypadku, przewidzianym w punkcie c), urząd przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatowi polskiemu, który ją doręcza petentowi za uprzedniem pobraniem opłaty konsularnej.

Art. 153. Opłata, nienależnie od podania uiszczona, zostanie zwrócona na wniosek petenta, złożony — nie później niż w ciągu miesiąca od dnia uiszczenia — temu urzędowi, do którego wniesiono podanie, względnie temu, od którego otrzymano wezwanie do uiszczenia opłaty (art. 152).

Urząd przesyła wniosek wraz ze swą opinją tej izbie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę, celem wydania decyzji co do zwrotu opłaty. Zwrot opłat, nienależnie uiszczonych od podań, skierowanych do Ministerstwa Skarbu, zarządza to Ministerstwo.

Rozdział trzydziesty pierwszy.

Świadectwo.

Art. 154. Świadectwa, wydawane przez urzędy państwowe, nie wyłączając notarjuszów, podlegają zasadniczo opłacie w wysokości 5 zł.

Świadectwa szkolne, dowody osobiste, zawierające zezwolenie na wyjazd zagranicę, protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez urzę-

dy pocztowe, jako też świadectwa, wydawane w postępowaniach, wymienionych w art. 141, nie podlegają opłatom stemplowym, przewidzianym w ustawie niniejszej.

Poza przypadkami, przewidzianemi w ustępie poprzednim, za wydanie świadectwa przez urząd państwowy nie ma być pobrana żadna opłata, nieprzewidziana w niniejszej ustawie (w szczególności też tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku); postanowienie to nie dotyczy kosztów ogłoszeń.

Z postanowień części pierwszej ustawy niniejszej stosuje się do opłat od świadectw — poza przypadkami, wymienionemi w art. 161 — jedynie art. 18, 33, 38, 39, 50 i 51.

Art. 155. Wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego (z ksiąg metrykalnych) podlegają od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci:

a) opłacie w wysokości 3 zł. jeżeli są wydawane poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, o ile koszty utrzymania urzędu stanu cywilnego ponosi Państwo;

b) opłacie w wysokości 1 zł. w innych przypadkach.

Wolne są od opłaty — pod warunkiem wzajemności — wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, tyczące się wymienionych w art. 88 osób urzędowych, wchodzących w skład przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych oraz członków ich rodzin.

Art. 156. Opłatom wyższym ponad zasadniczą (art. 154) podlegają:

	opłata wynosi
1) akt nadania obywatelstwa polskiego	50 zł.
2) akt zezwolenia na zmianę nazwiska	200 zł.
Władza, nadająca obywatelstwo lub zezwalająca na zmianę nazwiska, może zwolnić petenta od opłaty całkowicie lub częściowo ze względu na jego stan majątkowy lub ze względów natury publicznej.	
3) zezwolenie na nabycie nieruchomości przez obcokrajowca	1% od minimalnej. sumy nabycia (art. 3 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 178) nie więcej jednak jak 500 zł.
4) zatwierdzenie statutu spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej albo zmian w statucie, jak również zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w Państwie Polskiem lub na powiększenie kapitału	100 zł.
5) zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji	40 zł.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może obniżyć opłatę dla niektórych kategoryj przedsiębiorstw do 3 zł.

6) zezwolenie na przedłużenie godzin wstępu do lokalu publicznego (restauracji i t. p.) ponad czas, przewidziany w przepisach policyjnych, udzielone na czas dłuższy niż trzy doby ..... 50 zł.

7) akt nadania górniczego ..... 25 zł.

8) karty łowieckie, wydane na okres dłuższy niż 14 dni ..... 10 zł.

Wolne są od opłaty karty łowieckie, wydawane funkcjonarjuszom zarządów lasów państwowych oraz straży łowieckiej prywatnej zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władzę państwową.

9) zezwolenia na urządzanie wystaw i targów gospodarczych ..... 10 zł.

Art. 157. Opłacie wwysokości 3 zł. podlegają świadectwa, wydawane przez sądy. Opłacie w wysokości 2 zł. od każdej stronicy pełnej lub zaczętej podlegają: wypisy z aktów notarjalnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny. Takiej samej opłacie podlegają odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe, z wyjątkiem tych, które sporządza i poświadcza notarjusz;

te ostatnie podlegają opłacie po 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy.

Poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same strony), podlegają:

a) w razie poświadczenia przez notarjusza — opłacie po 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy;

b) w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy — opłacie w wysokości 1 zł. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy.

Jeżeli pierwopis podlega opłacie stemplowej w myśl niniejszej ustawy, to kwota opłaty, przewidzianej w niniejszym artykule, nie może przewyższać opłaty, należnej od pierwopisu.

Art. 158. Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy — z wyjątkiem poświadczenia, dokonanego przez notarjusza — podlega opłacie w wysokości 1 zł. 50 g.; opłatę pobiera się od każdego poświadczonego podpisu; suma opłat za poświadczenie podpisów, umieszczonych na tym samym dokumencie, nie może jednak przewyższać 5 zł.

Poświadczenie własnoręczności przez notarjusza nie podlega opłacie stemplowej. Poświadczenie zdolności osobistej, dokonane jednocześnie z poświadczeniem własnoręczności podpisu (znaku ręcznego), nie podlega opłacie.

Art. 159. Protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez notarjusza, podlegają opłacie, gdy suma dokumentu przewyższa 250 zł.,

a mianowicie: przy sumie wyższej niż 250 zł., a nie przewyższającej 500 zł. — w wysokości 50 gr., przy sumie ponad 500 zł., a nie przewyższającej 1000 zł — w wysokości 1 zł., przy sumie ponad 1000 zł. do 2000 zł. — w wysokości 2 zł., a przy sumie wyższej niż 2000 zł. — w wysokości 3 zł.

Opłatę oblicza się od każdego zaprotestowanego dokumentu, choćby protest dwóch lub więcej dokumentów był objęty jednym aktem.

Art. 160. Wolne są od opłaty:

1) świadectwa, wydawane na skutek podań, wymienionych w punktach 1—21, 23, 24 i 27 art. 142;

2) zaświadczenia o dokonaniu zgłoszeń, przewidzianych w art. 21 (ustępie przedostatnim) i w art. 22;

3) świadectwa, wydawane osobom, wymienionym w art. 144;

4) świadectwa, wydawane celem przedstawienia ich instytucji ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych.

Świadectwa, wymienione w art. 157, są wolne od opłaty tylko w przypadkach, w których opłatę miałby ponieść Skarb Państwa, jak również w razie wydania świadectwa osobie, wymienionej w punkcie 17 art. 142.

Art. 161. Opłatę od świadectw uiszcza się zapomocą znaczków stemplowych, albo gotówką w kasie urzędu skarbowego. Opłata od świadectwa, wydanego przez notarjusza, może być też uiszczona gotówką do rąk notarjusza (art. 28).

W razie uiszczenia opłaty gotówką w kasie urzędu

du skarbowego urząd, wydający świadectwo, ma na niem wymienić kwotę opłaty, datę i miejsce jej uiszczenia oraz pozycję dziennika kasowego. Wydanie świadectwa lub umieszczenie w gazecie urzędowej ogłoszenia, zastępującego świadectwo, jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty; przeciw decyzji w tym przedmiocie niema środka odwoławczego. Świadectwo może być wydane mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty, jeżeli za wydaniem niezwłocznem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta; w tym wypadku stosuje się ustęp trzeci art. 152.

Osobie, zamieszkałej zagranicą, może być wydane świadectwo mimo nieuiszczenia opłaty, za pośrednictwem właściwego konsulatu polskiego, który doręcza świadectwo za uprzedniem pobraniem opłaty stemplowej. Rozporządzenie określi walutę, w której opłata ma być uiszczona i ewentualnie kurs przerachowania.

Osoba, posiadająca świadectwo, wydane bez uiszczenia opłaty stemplowej, na mocy punktu 4 artykułu 160 — jeżeliby chciała przedstawić je nie instytucji ubezpieczeń społecznych, lecz innej osobie — ma uprzednio uiścić opłatę stemplową; w razie nieuiszczenia albo uiszczenia spóźnionego lub nieprawidłowego stosuje się punkt 3 artykułu 33 oraz art. 42.

Do zwrotu nienależnie uiszczonych opłat od świadectw stosuje się przepisy art. 153.

CZĘŚĆ TRZECIA.

Przepisy końcowe.

Art. 162 (uchylony).

Art. 163 (uchylony).

Art. 164. Strony, zawierające umowę, mogą umówić się, która z nich ma uiścić opłatę stemplową od umowy, lub w jakiej mierze każda strona ma się przyczynić do uiszczenia opłaty. W braku takiego postanowienia w umowie ma każda strona uiścić połowę opłaty. Jeżeli jednak w myśl art. 16, 55 lub 88 należy się Skarbowi Państwa tylko połowa opłaty, to w braku odmiennego postanowienia w umowie jest obowiązana do uiszczenia tylko ta strona, na której ciąży obowiązek uiszczenia w myśl powołanych postanowień.

Posiadaczowi pisma albo odpisu lub tłumaczenia, wymienionemu w punkcie c) art. 15, względnie odbiorcy wekslu (art. 125, ustęp drugi i trzeci), przekazu (art. 127, ustęp szósty) lub czeku (art. 128, ustęp pierwszy), służy prawo regresu przeciw osobom, które były obowiązane do uiszczenia opłaty, zanim pismo doszło do jego rąk. Prawo regresu obejmuje całą kwotę opłaty, uiszczonej przez posiadacza (odbiorcę) pisma w granicach należności.

Przepisy powyższe normują jedynie stosunek prywatno-prawny między stronami i nie mają znaczenia dla stosunku publiczno-prawnego między Skarbem Państwa a obu stronami umawiającemi się; ten ostatni stosunek ocenia się wyłącznie według przepisów części pierwszej i drugiej ustawy niniejszej.

Art. 165. Ilekroć w ustawie niniejszej jest użyte wyrażenie „księga wieczysta", należy przez nie rozumieć również księgi: hipoteczną, gruntową, górniczą, naftową i kolejową.

Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące wpisu do księgi wieczystej, stosuje się na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego również do złożenia dokumentu (§§ 434, 436, 451 powołanego kodksu według noweli III).

Art. 166. Ustęp pierwszy art. 65 będzie stosowany również do tych umów w przedmiocie praw do ciał kopalnych (punkty 1 lub 2 art. 64), które zawarto przed wejściem niniejszej ustawy w życie.

Nie nastąpi zwrot opłat, które uiszczono od umów takich, zgodnie z przepisami dotychczasowemi, przed wejściem niniejszej ustawy w życie.

Art. 167. O ile od pism, wymienionych w punkcie 4 art. 69 lub w punkcie 4 art. 91 (listów handlowych i t. p.), a sporządzonych przed wejściem niniejszej ustawy w życie, nie uiszczono do tego terminu opłaty, należącej się według przepisów dotychczasowych, ani nie wymierzono owej opłaty nakazem płatniczym, wydanym przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, to opłata ulega umorzeniu.

Art. 168. Opłacie, przewidzianej w art. 89, podlega również umowa o najem skrzynki depozytowej, zawarta przed dniem 1 stycznia 1927 r., a mająca jeszcze obowiązywać po tym terminie. Za podstawę wymiaru opłaty od takiej umowy przyjmuje się tylko tę część ceny najmu, która przypada za czas po dniu 31 grudnia 1926 r.

Art. 169. (wygasł na skutek upływu terminów, w nim wymienionych).

Art. 170. Opłata od papierów wartościowych zagranicznych, przewidziana w art. 110 oraz w ustępie przedostatnim art. 114, nie należy się:

1) jeżeli papier wartościowy wypuszczono przed dniem 1 listopada 1918 r. na obszarze Rosji lub monarchji austrjacko-węgierskiej, albo

2) przed dniem 15 lipca 1922 r. na obszarze Rzeszy Niemieckiej;

3) jeżeli papier wartościowy, wydany poza obszarami, wymienionemi w punktach 1 i 2, zaopatrzono przed dniem 1 listopada 1918 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz państwa rosyjskiego lub państw, które wchodziły w skład monarchji austrjacko-węgierskiej albo papier taki zaopatrzono przed dniem 15 lipca 1922 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Rzeszy Niemieckiej;

4) jeżeli przed wejściem ustawy niniejszej w życie papier wartościowy zagraniczny zaopatrzono w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Minister Skarbu władny jest pod warunkiem wzajemności zwolnić od opłaty stemplowej zagraniczne papiery wartościowe, które na skutek zmiany monetarnej wypuszczono:

a) zamiast zagranicznych papierów wartościowych, wymienionych w ustępie poprzednim, lub

b) zamiast zagranicznych papierów wartościowych, zaopatrzonych po wejściu ustawy niniejszej w życie w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Art. 171. Z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie, przestają obowiązywać przepisy następujące:

1) austrjacka ustawa o stemplach i taksach z dnia 27 stycznia 1840 r. (Zb. ust. sąd. Nr. 404);

2) austrjacka ustawa należytościowa z dnia 9 lutego 1850 r. (Dz. P. P. Nr. 50) — o ile art. 172 i 173 nie zawierają postanowień odmiennych;

3) ustęp ostatni § 149 austrjackiej ustawy notarjalnej z dnia 25 lipca 1871 r. (Dz. P. P. Nr. 75);

4) rosyjski zbiór ustaw o opłatach (tom V Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1903 r.);

5) pruska ustawa o podatku stemplowym w brzmieniu obwieszczenia z dnia 30 czerwca 1909 r. (Zb. Pr. str. 535);

6) postanowienia pruskiej ustawy o kosztach sądowych (Zb. Pr. z 1910 r. str. 183), jak również niemieckiej ustawy o kosztach sądowych (Dz. P. Rz. Niem. z 1878 r. str. 141; z 1881 r. str. 178; z 1898 r. str. 659; z 1909 r. str. 475; z 1916 r. str. 1263), dotyczące podatku stemplowego;

7) postanowienia art. 1683 i 1684 rosyjskiego prawa cywilnego (tom X, część I Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1914 r.), o ile dotyczą opłat stemplowych;

8) art. 462, 1162 i 1394[1] oraz uwaga do art. 1439 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1914 r.), jak również te postanowienia art. 1170, 1176 i 1573 tejże ustawy, które dotyczą opłat;

9) rozporządzenia b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dnia 19 lipca 1916 r. o poborze opłat stemplowych (Dz. Rozp. Nr. 40, poz. 126 i 127);

10) niemiecka ustawa stemplowa w brzmieniu

ustalonem ustawą z dnia 26 lipca 1918 r. (Dz. Pr. str. 799);

11) dekret z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 145);

12) ustawa z dnia 8 czerwca 1920 r. o podatku od skrzynek depozytowych (safes) (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 305);

13) ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 509);

14) punkt 13 obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 czerwca 1921 r. (Monitor Polski Nr. 136, poz 192);

15) ustawa z dnia 2 lipca 1921 r. o podatku giełdowym (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 500);

16) ustawa z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 38, poz. 313);

17) ustawa z dnia 28 października 1921 r. o opłatach stemplowych od rachunków i poświadczeń odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 676);

18) dekret Nr. 446 Prezesa Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej z dnia 27 grudnia 1921 r. w przedmiocie podatku stemplowego (Dz. Urz. T. K. Rz. Nr. 1 z r. 1922);

19) ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz U. R. P. Nr. 38, poz. 315) oraz rozporządzenia, wydane na mocy art. 6 tej ustawy;

20) ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807);

21) ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827);

22) ustawa z dnia 11 grudnia 1924 r. w przedmiocie opłat stemplowych, które mają płacić spółdzielnie (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 1, poz. 2);

23) następujące przepisy, obowiązujące na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego:

a) niemiecka ustawa o opłatach stemplowych od weksli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 21 lipca 1909 r. (Dz. Pr. str. 825);

b) niemiecka ustawa o podatku od nabycia nieruchomości z dnia 12 września 1919 r. (Dz. Pr. str. 1617);

c) niemiecka ustawa o podatku od ubezpieczeń z dnia 8 kwietnia 1922 r. (Dz. Pr. str. 400);

d) rozporządzenia, wydane na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1109);

24) wszystkie nowele do przepisów, wyżej przytoczonych, z wyjątkiem wymienionych w art. 172 i 173.

Nadto tracą moc obowiązującą z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie wszelkie inne przepisy dotychczasowe w przedmiotach, unormowanych ustawą niniejszą — z wyjątkiem postanowień o opłatach stemplowych, zawartych w umowach międzypaństwowych, w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu

od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), — w § 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1924 r. o zmianie ustroju Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 967) i w ustawie z dnia 25 listopada 1925 r. o popieraniu polskiej żeglugi morskiej (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 891).

Art. 172. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austrjackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należytościach od przeniesień majątku pod tytułem darmym (Dz. P. P. Nr. 278) w brzmieniu, ustalonem w art. 43 i 44 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299) wraz z §§ 12, 14—16 i 18 ustawy z dnia 18 czerwca 1901 r. (Dz. P. P. Nr. 74) w brzmieniu, ustalonem w art. 45 powołanej ustawy z 1920 r., oraz w § 2 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1114).

Do należytości od przeniesień majątku pod tytułem darmym stosuje się ogólne przepisy o należytościach stemplowych i bezpośrednich (§ 45 ustęp 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia).

W § 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia otrzymuje punkt 3 ustępu 1 brzmienie następujące:

„Nabycie na podstawie kontraktu małżeńskiego, o ile przeniesienie majątku następuje w myśl kon-

traktu małżeńskiego dopiero na skutek śmierci jednego z małżonków; przepis ten nie tyczy się wspólności majątku na wypadek śmierci".

§ 31 powołanego cesarskiego rozporządzenia uzupełnia się następującym punktem 5:

„5) ustanowienie posagu przez żonę (narzeczoną) lub przez inną osobę, nie obowiązaną do ustanowienia posagu".

Uchyla się ustęp 4 § 14 oraz § 18 powołanego cesarskiego rozporządzenia, jak również w § 45 tegoż rozporządzenia:

a) w ustępie 2; w punkcie 1 — zdanie ostatnie (dotyczące pozycji taryfowej 42); w punkcie 6 zdanie ostatnie (dotyczące pozycyj taryfowych z 1862 r.); punkt 9;

b) ustęp 3.

Art. 173. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austrjackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należytościach sądowych (Dz. P. P. Nr. 279) w brzmieniu, ustalonem w art. 1—4 oraz 8 i 10 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 562), ze zmianami, wynikającemi z Przepisów o kosztach sądowych z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 837), tudzież z następującemi zmianami:

1. uchyla się:

a) §§ 13, 19 i 45 powołanego cesarskiego rozporządzenia;

b) następujące postanowienia taryfy, załączonej do tegoż rozporządzenia: uwagę do pozycji 20; uwagę 3 do pozycji 24;

2. uwaga 1 do pozycji 23 powołanej taryfy otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie sprzedaży licytacyjnej należy oprócz należytości w myśl pozycji niniejszej uiścić opłatę stemplową (rozdziały dziesiąty do trzynastego ustawy o opłatach stemplowych)";

3. uwaga 1 do pazycji 24 powołanej taryfy otrzymuje brzmienie następujące:

„Niezależnie od zastosowania niniejszej pozycji taryfowej stosuje się do ugody sądowej postanowienia art. 133 ustawy o opłatach stemplowych";

4. do należytości sądowych, unormowanych powołanem cesarskiem rozporządzeniem, będą stosowane ogólne przepisy o należytościach stemplowych i bezpośrednich (§ 48 ces. rozp.) oraz § 50 tegoż rozporządzenia — z wyjątkiem punktów 3, 10 i 16.

Z przepisów, wymienionych w powołanym § 50 w punkcie 1, będą stosowane do należytości sądowych tylko ustępy 1 i 2 § 13 oraz §§ 20, 33, 47, 92, 93 i 97 austrjackiej ustawy należytościowej z dn. 9 lutego 1850 r. (Dz. P. P. Nr. 50); z wymienionych w punkcie 4 tylko § 14 ustawy z dnia 13 grudnia 1862 r. (Dz. P. P. Nr. 89) oraz § 2 uwag wstępnych do postanowień taryfowych wraz z § 1 rozporządzenia z dnia 26 maja 1875 r. (Dz. P. P. Nr. 83).

Uchyla się punkt 13 § 50 wraz z powołanym w tym punkcie § 9 art. 1 ustawy z dnia 27 lutego 1907 r. (Dz. P. P. Nr. 59).

Art. 11 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U.

R. P. Nr. 56, poz. 562) otrzymuje brzmienie następujące:

„Poświadczenie zgodności z pierwopisem odpisu, przeznaczonego dla zbioru dokumentów księgi wieczystej, jest wolne od opłaty stemplowej".

Art. 174. (uchylony).

Art. 175. Powództwa, oparte na art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827), ulegają umorzeniu z urzędu, o ile nie zostały rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem.

Art. 176. Wykonanie postanowień niniejszej ustawy należy do Ministra Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami. Minister Skarbu wyda również przepisy przejściowe, niezbędne celem usunięcia kolizyj, które mogą powstać w sprawach poszczególnych na skutek wprowadzenia w życie ustawy niniejszej.

Art. 177. Minister Skarbu może zezwolić na odroczenie płatności opłaty, w szczególności na uiszczenie ratami.

Minister Skarbu może przekazać uprawnienia powyższe izbom skarbowym i urzędom skarbowym.

Artykuł niniejszy będzie stosowany również do opłat stemplowych, które stały się wymagalne przed wejściem ustawy niniejszej w życie.

Art. 178. Minister Skarbu władny będzie — o ileby poszczególne przepisy ustawy niniejszej uległy zmianie — ogłosić w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nowy tekst ustawy z kolejną numeracją artykułów, niezależną od użytej w niniejszej ustawie.

Art. 179. Postanowienia rozdziałów pierwszego do dwudziestego dziewiątego ustawy niniejszej będą stosowane (o ile w art. 166—168 nie postanowiono inaczej) w tych przypadkach, w których pismo lub czynność prawną sporządzono po wejściu tej ustawy w życie. Do pism, sporządzonych zagranicą, będzie stosowana ustawa niniejsza, jeżeli po jej wejściu w życie zaszły okoliczności, przewidziane w art. 21, 110 i 114.

Rozdział trzydziesty stosuje się do podań, otrzymanych po wejściu ustawy niniejszej w życie przez urząd państwowy, do którego je adresowano; rozdział trzydziesty pierwszy — do świadectw, wystawionych po wejściu tej ustawy w życie.

Art. 180. Ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807) nie będzie stosowana do spraw, wszczętych na mocy tej ustawy, a nie rozstrzygniętych prawomocnie do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej. Minister Skarbu władny jest na prośbę podatników zezwalać na umorzenie opłat dodatkowych, wymierzonych na mocy powołanej ustawy, a nieuiszczonych do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

Art. 181. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 1927 r. z wyjątkiem punktów 20 i 21 art. 171 oraz art. 175, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy.

Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Przepisy niniejszej ustawy, tyczące się zagranicy, stosuje się również do obszaru Wolnego Miasta Gdańska.

NAJNOWSZE ORZECZNICTWO NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO.

Po ukazaniu się cz. IV mej Ustawy stemplowej dnia 2 maja 1935 orzeczono zasady prawne i tezy, dotąd nigdzie nieogłoszone, które niżej podaję:

1. Zasada prawna.

Wartość użytkowania, przejętego, jako ciężar hipoteczny przy nabyciu nieruchomości, wlicza się do podstawy wymiaru, jako świadczenie uboczne w myśl art. 56 ust. 1. ustawy o opłatach stemplowych.

Wyrok z 16 maja 1934 r. L. Rej. 560/31.

Dr. Abraham Rubinstein w Krośnie p-w Izbie Skarbowej I. we Lwowie w przedmiocie wymiaru opłaty stemplowej.

2. Teza.

Opłacie z art. 114 u.o.s. Dz. Ust. poz. 570/26 nie podlega pismo, z którego treści wynika, że świadczenie strony, przyjmującej nowy dług, jest równocześnie stypulowanem świadczeniem wzajemnem.

Wyrok z 26 października 1934 r. L. Rej. 1085/31.

Firma „Tow. Handlowe „Swea" Sp. Akc. w Warszawie na orzeczenie Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie w przedmiocie opłaty stemplowej.

3. Teza.

W razie określenia sumy opłaty w trybie art. 24 lit. b) u.o.s. ma zastosowanie przepis art. 46 ust. 1 tejże ustawy.

Wyrok z dnia 31 października 1934 r. L. Rej. 8780/31.

Ignacy Wół z Katowic przeciwko Izbie Skarbowej w Krakowie w przedmiocie opłaty stemplowej.

4. Zasada prawna.

Pod pojęcie niewykończonego budynku z art. 54 p. 6 ustawy o opłatach stemplowych nie podpada stan prac około wzniesienia przyszłej budowli, które jeszcze nie wyszły poza czynności jedynie przygotowawcze.

Wyrok z 22 listopada 1934 r. L. Rej. 275/32.

Inż. Stanisław Wołodkiewicz w Warszawie p-w Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie w przedmiocie opłaty stemplowej.

5. Teza.

Wręczony odbiorcy towarów wykaz towarów, zaopatrzony podpisem sprzedawcy, a obejmujący tylko ilość i rodzaj sprzedanego towaru, podpada pod przepis art. 72 u.o.s., jeśli cena sprzedanych towarów wynika z załączonej do wykazu kopji listu, wystosowanego do osoby trzeciej.

Wyrok z dnia 17 grudnia 1934 r. L. Rej. 7529/31.

Firma „Jan Boguszewski i Ska" w Chełmie przeciw Izbie Skarbowej w Lublinie w przedmiocie wymiaru opłaty stemplowej.

6. T e z a.

Okoliczność, że już uprzednio zawarto ważną umowę ustną kupna, czy zamiany, jest z punktu widzenia art. 1 ustawy o opłatach stemplowych nieistotna dla kwalifikacji sporządzonego następnie pisma, stwierdzającego tę umowę i jej warunki, jako przedmiotu opłaty stemplowej.

Wyrok z dnia 3 stycznia 1935 r. L. Rej. 5590/32.

Firma „Brzeskiauto" Sp. Akc. w Poznaniu przeciw Izbie Skarbowej w Poznaniu.

7. T e z a.

Wymogiem uznania uiszczenia opłaty od umowy zawartej z urzędem państwowym, za dokonane na zasadzie wymiaru urzędowego jest stwierdzenie uiszczenia, zaopatrzone datą i podpisem tego urzędu na egzemplarzu umowy, wydanym stronie (art. 32 ust. 2 ustawy o opłatach stemplowych i § 93 lit. h) rozporządzenia wykonawczego).

Wyrok z dnia 18 marca 1935 r. L. Rej. 6460/32.

Firma „Zellstofffabrik Waldhof Tilsit" w Tylży przeciw Izbie Skarbowej w Lublinie w przedmiocie opłaty stemplowej.

8. T e z a.

Nabycie przez małżonka udziału w ogólnej spólności majątkowej, który wskutek śmierci drugiego małżonka przeszedł na ich wspólnych potomków, nie jest działem wspólności w rozumieniu art. 131 ust. 2 lit. a) u.o.s.

Wyrok z 10 kwietnia 1935 r. L. Rej. 2721/32.

Jan Cegielski w Gwoździnach przeciw Izbie Skar-

bowej w Grudziądzu w przedmiocie wymiaru opłaty stemplowej.

9. T e z a.

Budynek, użytkowany w całości na mocy zezwolenia właściwej władzy, chociażby nie posiadał połączenia z istniejącą (w danej miejscowości siecią kanalizacyjną, nie może być uważany za budynek niewykończony w rozumieniu art. 54 p. 6 u.o.s.

Wyrok z dnia 10 kwietnia 1935 r. L. Rej. 4829/32.

Jan Podkowik, adw. w Rybniku przeciw Wydziałowi Skarbowemu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w przedmiocie opłaty stemplowej.

10. T e z a.

Okoliczność, że w umowie najmu lokalu, podlegającego ustawie o ochronie lokatorów, oznaczono wysokość czynszu najmu tylko na pewien okres czasu, nie wyłącza zastosowania art. 10 lit. e) u.o.s., jeśli sama umowa zawarta została na czas nieoznaczony.

Wyrok z dnia 10 kwietnia 1935 r. L. Rej. 6618/32.

Dr. Włodzimierz Dąbrowski w Katowicach na orzeczenie Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w przedmiocie wymiaru opłaty stemplowej.

11. T e z a.

Do umowy najmu lokalu, podlegającego ustawie z 11 kwietnia 1924 o ochronie lokatorów poz. 406. Dz. Ust., zawartej na ściśle oznaczony czas trwania, niema zastosowania przepis art. 10 lit. c) u.o.s.

Wyrok z dnia 10 kwietnia 1935 r. L. Rej. 7139/32.

Stanisław Józefowicz w Warszawie przeciwko Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie w przedmiocie opłaty stemplowej od najmu.

12. T e z a.

Odpowiedzialność jawnej spółki handlowej (art. 114 austr. K. H.) za podwyżkę stemplową, wymierzoną na zasadzie art. 72 w związku z art. 42 i 74 ust. 2. u.o.s. nie gaśnie przez śmierć upoważnionej do zastępstwa spółki osoby, która naruszyła przepisy u.o.s. i spowodowała ten wymiar podwyżki.

Wyrok z dnia 1 maja 1935 r. L. Rej. 5123/33.

Firma „Schex i Stenzel" we Lwowie przeciwko Izbie Skarbowej I. we Lwowie w przedmiocie podwyżki stemplowej.

13. T e z a.

Umowa, zawarta między cukrowniami, mająca za przedmiot odstąpienie udziału w kontygencie cukru (art. 7 ustawy z 22 lipca 1925 r. poz. 630 Dz. Ust.) nie podpada pod przepis art. 67 ust. 1. p. 1 u.o.s.

Wyrok z 22 maja 1935 r. L. Rej. 6478/33, 6479/33.

Firma Two Fabryk Cukru i Rafinerji Łubna i Szreniawa Sp. Akc. w Warszawie oraz Two Karwice-Ozierańskiej Cukrowni i Rafinerji Sp. Akc. w Warszawie przeciw Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie w przedmiocie opłaty stemplowej.

TERMINY
W SPRAWACH OPŁAT STEMPLOWYCH.

Skrót: u. o. s. = ustawa o opłatach stemplowych.

1 tydzień.

a) Ustawowy zastępca lub pełnomocnik w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty od pisma, sporządzonego zagranicą, winien w ciągu tygodnia po upływie terminu złożyć Urzędowi Skarbowemu odpis pisma, podlegającego opłacie, podając adresy osób, obowiązanych do jej uiszczenia (Art. 21 u. o. s.).

b) Remitent lub posiadacz wekslu nieopłaconego lub niedostatecznie opłaconego winien w ciągu tygodnia uiścić opłatę, a to licząc od dnia, w którym weksel otrzymał — w każdym razie przed umieszczeniem swego podpisu, wypełnieniem indosu in blanco, lub wręczeniem weksla i z indosem in blanco innej osobie. (Art. 125 u.o.s.).

c) Podatnik winien w ciągu tygodnia zawiadomić pisemnie lub ustnie Urząd Skarbowy o uiszczeniu raty — licząc od dnia uiszczenia, względnie przesłania przekazem pocztowym (§ 31 rozp. wyk. do u. o. s.).

d) Po doręczeniu orzeczenia karnego (art. 64 Kodeksu postępowania karnego) należy w terminie 7-dniowym żądać rozpatrzenia sprawy przez Sąd przez postawienie wniosku przed władzą skarbową, która wydała orzeczenie karne. (§ 121 rozp. wyk. do Ord. Podatkowej z 19. IX. 1934, Dz. U. R. P. z 23. X. 1934, poz. 821).

2 tygodnie.

a) Opłata od rachunku, wystawionego przez spółdzielnię, a wystosowanego do centrali handlowej ma być uiszczona w ciągu dwóch tygodni — licząc od daty wystawienia. (Art. 74 u.o.s.).

b) W ciągu dwóch tygodni — licząc od dnia doręczenia wezwania należy uiścić opłatę stemplową od podania, jeżeli jej nie uiszczono lub uiszczono w kwocie niedostatecznej, w tych wypadkach, w których urząd załatwia podanie mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty. (Art. 152 u. o. s.).

3 tygodnie.

a) Opłatę od pisma, sporządzonego w Polsce, należy uiścić w ciągu trzech tygodni, a to licząc od dnia, w którym pismo sporządzono — w każdym razie przed wykonaniem umowy, lub złożeniem pisma sądowi albo innemu urzędowi publicznemu, celem dokonania czynności urzędowej. (Art. 20 u. o. s.).

b) Posiadacz pisma, albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, będący prawonabywcą osoby, która zawarła umowę, ma uiścić opłatę, przez poprzednich posiadaczy nieuiszczoną, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma (odpisu, tłumaczenia), — w każdym razie przed wykonaniem umowy lub złożeniem pisma sądowi albo innemu urzędowi publicznemu, celem dokonania czynności urzędowej. (Art. 20 u. o. s.).

c) Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą, należy uiścić w ciągu trzech tygodni, licząc od dnia, w którym osoba, obowiązana do uiszcze-

nia opłaty, albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik pismo lub urzędownie uwierzytelniony odpis bądź z zagranicy do Polski wprowadzili, bądź w Polsce otrzymali. (Art. 21 u. o. s.).

d) Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą, ma uiścić strona, w Polsce zamieszkała, w ciągu trzech tygodni, licząc od dnia otrzymania pisma. (Art. 74 u. o. s.).

e) Posiadacz zagranicznego papieru obiegowego, akcji, świadectwa tymczasowego itd., przeniesionych do Polski, winien w ciągu trzech tygodni uiścić opłatę, licząc od dnia otrzymania papieru, w każdym razie przed wręczeniem papieru przedsiębiorstwu bankowemu. (Art. 110 u. o. s.).

f) Przelew prawa, nabytego przez zaofiarowanie najwyższej ceny na licytacji, sporządzony w ciągu trzech tygodni po licytacji, podlega opłacie zniżonej w wysokości 0,2%. (Art. 58 u. o. s.).

g) Opłatę od wyroku sądu polubownego należy uiścić w ciągu trzech tygodni, licząc od dnia uprawomocnienia się wyroku, oddalającego skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego. (Art. 60 u. o. s.).

h) Opłata stemplowa od postanowienia Sądu o przybiciu na rzecz licytanta lub nadlicytanta ma być uiszczona w ciągu trzech tygodni od daty postanowienia o przybiciu. (Art. 59 u. o. s. i zarządzenie Min. Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, ogłoszone w Dz. Urz. Min. Sprawiedliwości Nr. 19 z 1 października 1934 r.

1 miesiąc.

a) Odwołanie od wymierzenia opłaty lub podwyżki stemplowej przez właściwy organ urzędowy, należy wnieść w ciągu jednego miesiąca, licząc od dnia dokonania wymiaru, względnie od dnia doręczenia nakazu płatniczego. (Art. 46 u. o. s.).

b) Odwołanie od każdej innej decyzji, wydanej przez władzę skarbową pierwszej instancji w zakresie ustawy o opłatach stemplowych, należy wnieść w ciągu miesiąca, licząc od dnia doręczenia decyzji. (Art. 46 u. o. s.).

c) Wniosek o zwrot opłaty, nienależnie uiszczonej od podania, wnieść należy w ciągu miesiąca, licząc od dnia uiszczenia.

d) Opłatę od wyroku sądu polubownego (Art. 52 p. 5 u. o. s.) należy uiścić w ciągu miesiąca, licząc od dnia wydania wyroku. (Art. 60 u. o. s.).

2 miesiące.

Opłatę od ogólnej sumy wpłat na udziały, dokonanych w ciągu roku obrachunkowego, ma spółdzielnia w ciągu dwóch miesięcy uiścić, licząc od dnia zatwierdzenia sprawozdania rocznego przez walne zgromadzenie lub zebranie przedstawicieli, a jeżeli się one nie odbyły w przepisanym terminie, to w ciągu dwóch miesięcy od dnia upływu terminu statutowego. (Art. 103 u. o. s.).

3 miesiące.

a) Wniosek o zwrot opłaty, względnie o uchylenie wymiaru wskutek nieważności czynności prawnej, nieziszczenia się warunku zawieszającego, zmiany

orzeczenia, uchylonego lub zmienionego późniejszem orzeczeniem prawomocnem, odwołania czynności prawnej lub ziszczenia się warunku rozwiązującego, należy w ciągu trzech miesięcy złożyć Izbie Skarbowej a to w tych wypadkach, w których wniosek opiera się na orzeczeniu sądowem, wydanem w postępowaniu, rozpoczętem przed upływem pięciu lat od dnia wymierzenia lub uiszczenia opłaty; — termin zaś trzymiesięczny liczy się od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądowego. (Art. 49 o. u. s.).

4 miesiące.

Opłatę od wyroku sądu polubownego uiścić należy w ciągu czterech miesięcy, jeżeli wniesiono wprawdzie skargę o uchylenie wyroku, lecz postępowanie procesowe zawieszono lub odroczono bez wyznaczenia nowego terminu; — termin ten liczy się od dnia zawieszenia lub odroczenia; jeżeli przed upływem tego terminu czteromiesięcznego ani nie zapadło postanowienie o podjęciu dalszego postępowania, ani nie został złożony wniosek o podjęcie postępowania. (Art. 60 u. o. s.).

1 rok.

Wniosek o zwrot opłaty stemplowej, uiszczonej nienależnie, a bez wymiaru urzędowego (z wyjątkiem opłaty od podania) należy złożyć urzędowi skarbowemu w ciągu jednego roku, licząc od dnia zapłacenia opłaty.

5 lat.

Należy w ciągu pięciu lat złożyć w Izbie Skarbowej wniosek o zwrot opłaty, względnie o uchylenie wymiaru z powodu: 1) nieważności czynności prawnej, 2) nieziszczenia się warunku zawieszającego, 3) uchylenia lub zmiany orzeczenia późniejszem orzeczeniem prawomocnem, 4) odwołania czynności prawnej, 5) ziszczenia się warunku rozwiązującego (z wyjątkiem, gdy wniosek opiera się na orzeczeniu sądowem, wydanem w postępowaniu rozpoczętem przed upływem 5-letniego terminu). Termin ten liczy się od dnia, w którym opłatę urzędownie wymierzono, lub uiszczono bez wymiaru urzędowego. (Art. 49 u. o. s.).

8 lat.

a) Od dnia rozpoczęcia budowy są w ciągu ośmiu lat wolne od opłaty stemplowej pisma, tyczące się przeniesienia własności budynku niewykończonego. (Art. 9 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli).

b) Od dnia, w którym zaczęto budynku używać, są w ciągu ośmiu lat wolne od opłaty stemplowej pisma, stwierdzające pierwszą po ukończeniu budowy umowę o przeniesienie własności budynku wykończonego. (Art. 9 ustawy z dnia 24. marca 1933 dla nowowznoszonych budowli).

Z Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 25 września 1932 r.

o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości państwowych, będących w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(Dz. U. R. P. Nr. 81 z 30 września 1932 r., poz. 714).

Art. 5. Wpisy hipoteczne i deklaracje wolne są od opłat stemplowych i sądowych.

SKOROWIDZ.

A.

Akcje — art. 77, 79 i 110
Akta stanu cyw. — art. 155
Akta notarjalne — art. 27, 28 i 29
Akta sądowe — art. 30 i 31
Alimenta — art. 130
Apteki — art. 73
Asygnacja — art. 128
Asygnaty kasowe — art. 118.

B.

Bank Polski — art. 73, 87, 95, 112, 119, 124, 139 i 144
Bankowe czynności — art. 75, 79, 80, 118, 119, 122, 124 i 137
Bezprocentowa pożyczka — art. 120
Bilet okrętowy — art. 92
Błąd rachunkowy — art. 33
Bractwo górnicze — art. 97.

C.

Całkowita zapłata — art. 122
Cena pierwotna — art. 57
Cena zwiększona — art. 57
Cena nabycia nieruchomości — art. 57
Cedent — art. 66

Cel regulacji wód płynących — art. 54
Centralna Kasa Spółek Rolniczych — art. 108, 118 i 137
Centrala Handlowa Spółdzielni — art. 74
Cesja — art. 52, 53, 58 i 66
Ciała kopalne — art. 64, 65, 68, 70, 88, 106, 133 i 166
Ciężar rzeczowy — art. 81
Czas wykonywania umowy — art. 91
Czasokres — art. 51
Czeki — art. 69, 117, 128, 129 i 137
Część kapitału — art. 107
Częściowa zapłata — art. 122
Członkowie rodzin — art. 134
Czynności bankowe — art. 122
Czynności prawne — art. 49.

D.

Darowizna — art. 54, 58, 63, 66, 67, 81, 87, 130, 131, 132 i 172
Daniny publiczne — art. 137, 142 i 147
Depozyty — art. 95
Depozyt nieprawidłowy — art. 90 i 118
Dług dawny — art. 114
Dług gruntowy, rentowy — art. 84
Dług nowy — art. 114
Dłużnik — art. 30 i 66
Dodatkowy wymiar — art. 33
Dokumenty przewozowe — art. 90
Dopłata — art. 105
Doręczenia — art. 50
Dostawa — art. 66 i 75
Dowody osobiste — art. 154

Dowód ładunkowy — art. 93 i 94
Dowód składowy zastawniczy — art. 115
Dowód uiszczenia opłaty stemplowej — art. 60
Droga licytacji — art. 71
Droga nadlicytacji — art. 66
Dyplomatyczne przedstawicielstwa — art. 55, 88, 141, 144 i 155
Dział majątku wspólnego — art. 53, 68, 131 i 132
Działalność zrzeszenia — art. 120
Dziedziczenie — art. 58, 131 i 132
Dzierżawa — art. 88.

E.

Egzekucja — art. 30 i 71
Egzekucja ze statku — art. 71
Egzekucyjne postępowanie — art. 66
Eksterytorjalny personel — art. 144
Elektryczność — art. 141.

F.

Faktyczne nowe okoliczności — art. 33
Filmy — art. 141
Formy pomocy dla młodzieży szkół wyższych — art. 120
Fundacje — art. 16, 112, 120, 132, 137 i 144
Funkcjonarjusze przedstawicielstw dyplomatycznych — art. 144
Fuzja — art. 77 i 107.

G.

Gminne kasy pożyczkowe — art. 116, 137 i 144
Godzina policyjna — art. 156

Gospodarcze sprawy urzędów państwowych — art. 141
Gospodarstwo wspólne — art. 144
Gotówka — art. 102 i 161
Górnicze sprawy — art. 64, 65, 146, 156 i 166
Grunt — art. 12.

H.

Hipoteka — art. 82, 84, 85, 86 i 87
Hipoteczne zabezpieczenie — art. 2.

I.

Imienne papiery wartościowe — art. 76
Indos — art. 69, 76 i 115
Instytutcja emitująca — art. 120
Instytucje drobnego kredytu — art. 116
Intercyza — art. 130
Istotna treść umowy — art. 101
Izba Skarbowa — art. 59.

K.

Kancelarja sądowa — art. 30, 31, 50, 133 i 138
Kapitał — art. 107
Kapitał zakładowy — art. 105
Kapitał zakładowy spółki — art. 102
Kara umowna — art. 2
Karta umowy — art. 67 i 71
Kara pieniężna — art. 39, 40, 41 i 43
Kaucja — art. 82, 85, 86, 87, 120 i 134
Karłowate gospodarstwo — art. 58
Karta łowiecka — art. 156 p. 8
Kasa skarbowa — art. 24
Kasowanie znaczków stemplowych — art. 18, 23, 29, 74, 116, 124, 128 i 138

Kasy gminne pożyczkowo-oszczędnościowe — art. 116, 137 i 144
Kasy komunalne oszczędności — art. 116, 118 i 144
Kataster — art. 141 p. 9
Kaucja — art. 82, 85, 86, 120 i 134
Kierownictwo służbodawcy — art. 91
Klęska żywiołowa — art. 142
Kodeks cywilny austrjacki — art. 30 i 102
Kodeks cywilny niemiecki — art. 30
Kodeks handlowy — art. 66
Kodeks zobowiązań — art. 52
Koleje — art. 5 Rozp. Prez. z 25 września 1932 r., str. 190
Kolejowa przesyłka — art. 137
Kolejowa księga — art. 165
Kolejowe ulgi — art. 142
Kolejowy przepis — art. 92—94 i 137
Komisowa umowa — art. 73, 75 i 91
Komornicy — art. 30, 31 i 71
Koncert — art. 142
Koncesja — art. 146 i 156
Konsularne przedstawicielstwo — art. 144
Konsulat — art. 55, 88, 141, 152 i 161
Kontrola stemplowa — art. 38
Konwersja — art. 4, 77 i 121
Kontokorrentowy rachunek — art. 19
Kościół — art. 144
Koszt leczenia — art. 91
Koszt sądowy — art. 82 i 86
Kredyt otwarty — art. 82 i 134
Książeczka wkładkowa — art. 118
Księga grzbietowa — art. 26 i 138

Księga górnicza, gruntowa, hipoteczna, kolejowa i naftowa — art. 165
Księga wieczysta — art. 1, 29, 30, 52, 66, 87, 136, 139, i 165
Księga wodna — art. 146
Kuks — art. 64, 65, 75 i 79
Kupon — art. 77, 78 i 120
Kurator — art. 82
Kwota pieniężna — art. 115.

L.

Las — art. 67 i 72
Legat — art. 58, 63, 66, 67, 87, 131 i 132
Licytacja — art. 27, 28, 29, 30, 31, 52, 54—59, 66, 68. 71, 75, 131 i 132
Licytant — art. 30 i 57
List przewozowy — art. 93 i 94
List zastawniczy — art. 77, 114 i 120
Lokal publiczny — art. 156
Lombard — art. 120
Ludowy dom — art. 54.

Ł.

Łowiectwo — art. 156.

M.

Majątki rodowe — art. 30 i 52
Majster (umowa o przyjęcie ucznia) — art. 91
Makler — art. 66, 67 i 71
Makler na giełdzie pieniężnej — art. 75, 79 i 80
Makler na giełdzie towarowej — art. 67 i 71
Małżeńska umowa — art. 130

Meljoracja — art. 120, 137 i 142
Metryka — art. 142 i 155
Miary — art. 141
Mieszkanie — art. 81, 101 i 122
Minerały — art. 64, 65, 68, 70, 88, 106, 133 i 166
Minister Skarbu — art. 71 i 120
Misje zagraniczne — art. 88 i 144
Młodzież szkół wyższych — art. 120
Monety — art. 69
Monopole — art. 69, 73 i 141
Mosty — art. 142.

N.

Nadanie górnicze — art. 156.
Nadlicytacja — art. 57, 59 i 66
Nadlicytant — art. 30, 52 i 57
Nadzór stały — art. 91
Nagroda za wykrycie naruszenia niniejszej ustawy — art. 44
Najem — art. 88 i 141
Najwyższy Trybunał Administracyjny — art. 174
Nakaz płatniczy — art. 30
Należności uboczne — art. 82 i 86
Naruszenia ustawy niniejszej — art. 35, 36, 38, 39—44, 46 i 48
Nauka — art. 16 i 142
Nazwa niezgodna z treścią — art. 6
Nazwisko (zmiana) — art. 156
Nazwisko trasata lub wystawcy — art. 122
Negotiorum gestor — art. 15
Nieoprocentowana pożyczka — art. 120
Nieprawdziwe oświadczenie (w celu uchylenia się od opłaty) — art. 40 i 175

Nieruchomości — art. 12, 52—63, 101, 106, 131—133, i 156
Nieważne czynności prawne — art. 49
Niewydzielona część nieruchomości — art. 52 i 58
Niewydzielona część ruchomości — art. 67
Niewykończone budynki — art. 54
Notarjusze — art. 3, 17, 20, 27, 28, 29, 35, 124, 138, 154, 157—159 i 161
Nowacja — art. 4
Nowe budynki — art. 54.
Nowe faktyczne okoliczności — art. 33.

O.

Obce państwa — art. 55, 88 i 144
Obcokrajowcy — art. 156
Objęcie na własność — art. 59
Obligacje (obligi) — art. 69, 114—121, 130, 133 i 137
Obligacje fundowane — art. 120
Obligi na zlecenie — art. 69 i 115
Obowiązany solidarnie — art. 101
Obowiązek zgłoszenia urzędowi skarbowemu — art. 22
Obowiązek uiszczenia opłaty stemplowej — art. 164
Obywatel państwa wysyłającego — art. 144
Obywatelstwo — art. 156
Ochrona od powodzi — art. 54
Oddalić skargę o uchylenie wyroku — art. 60
Odbudowa — art. 54, 120, 137 i 142
Odkup — art. 52, 55, 58 i 62
Odpisy — art. 3, 15, 20, 27, 35, 37, 72, 101, 111, 122, 142 i 157
Odroczenie opłaty — art. 30
Odroczenie płatności — art. 22, 28, 29, 37 i 177

Odroczenie terminu płatności — art. 60
Odsetki — art. 4, 82 i 86
Odsprzedaż — art. 52, 55, 58 i 62
Odwołanie — art. 33, 45, 46, 47, 48 i 49
Odznaczenie — art. 142
Oferta — art. 53
Oględziny — art. 146 i 150
Okoliczności faktyczne nowe — art. 33
Okrętowy bilet — art. 92
Okrętowy rejestr — art. 30, 66 i 87
Olbora — art. 64 i 65
Opiekun — art. 82
Opłata — art. 101, 107 i 122
Opłata od licytacji — art. 30
Opłata od sprzedaży ruchomości — art. 71
Opłata od świadectwa notarjusza — art. 161
Opłata od wyroku sądu polubownego — art. 52 i 60
Opłaty od weksli — art. 115
Opłata stemplowa — art. 27, 30, 52, 59, 71, 115 i 116
Organ urzędowy — art. 71
Organ wykonawczy — art. 30, 31 i 71
Oryginał — art. 101
Orzeczenia — art. 15, 30, 49, 52, 54—63, 66, 69, 71, 75 i 131
Orzeczenia sądowe — art. 30
Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty — art. 15 i 16
Ospy szczepienie — art. 142
Oświadczenie wierzyciela — art. 71
Oświadczenie zgody — art. 30
Oświata — art. 16 i 142
Otwarcie kredytu — art. 134.

P.

Państwa obce — art. 144
Państwo wysyłające — art. 144
Państwowa renta ziemska — art. 77 i 120
Państwowe stypendja — art. 120
Państwowy Bank Rolny — art. 54 i 77
Papier stemplowy — art. 17, 18, 23, 39 i 45
Papier wartościowy — art. 8, 68, 73, 75—80, 91, 95, 110, 114 i 115
Papier wartościowy — art. 120, 136, 137, 145 i 170
Parcelacja — art. 58
Pełnomocnictwo — art. 3, 29 i 111—113
Pełnomocnik — art. 21 i 40
Perjodyczne świadczenia — art. 10
Personel eksterytorjalny — art. 144
Pieniądz — art. 108
Pieniężna kwota — art. 115
Pierwokup — art. 52, 55, 58 i 62
Pisma — podlegające opłacie — art. 1
Pisma — stwierdzające umowę — art. 1
Pisma — stwierdzające dział majątku wspólnego — art. 131 i 132
Pisma — stwierdzające ugodę — art. 133
Pisma — stwierdzające umowy przygotowawcze — art. 134 i 135
Pisma — stwierdzające punktacje — art. 134 i 135
Pisma — stwierdzające otwarcie kredytu — art. 134 i 135
Pisma — stwierdzające umowę o przechowanie — art. 95
Pisma — stwierdzające prawa rzeczowe na rzeczy cudzej — art. 81—87

Pisma — stwierdzające umowy majątkowe małżeńskie — art. 130
Pisma — stwierdzające przejście własności nieruchomości — art. 52—63
Pisma — stwierdzające umowy o świadczenie usług — art. 90—94
Pisma — stwierdzające umowę o przechowanie — art. 90, 91 i 95
Pisma — stwierdzające umowę o depozyt nieprawidłowy — art. 90 i 118
Pismo — stwierdzające sprzedaż za pośrednictwem maklera — art. 66, 67 i 71
Pismo cedenta — art. 66
Pisma — niewymienione w rozdziałach poprzednich — art. 139
Placowe — art. 65
Płynące wody — art. 54
Pocztowa Kasa Oszczędności — art. 69, 112, 137 i 141
Pocztowa przesyłka — art. 93, 137 i 141
Pocztowe pełnomocnictwo — art. 112
Podania — art. 140—153 i 179
Podatek przemysłowy — art. 67, 69, 72, 90, 91 i 115
Podatnik — art. 30
Podjęcie dalszego postępowania sądowego — art. 60
Podrobione znaki stemplowe — art. 38 i 39
Podstawa wymiaru — art. 6—13 i 144
Podstawa zasiedzenia — art. 52
Podwyżka stemplowa — art. 28, 36, 42, 71, 74, 80 i 109
Podwyższenie kwoty — art. 33
Podział majątku — art. 133
Pokwitowanie — art. 2, 72, 87, 93, 95, 118, 134, 136—138 i 149

Polski rejestr statków — art. 71
Polski sąd — art. 122
Polski Rząd — art. 144
Polubowny sąd — art. 52, 55, 58, 60 i 132
Połączenie spółdzielni — art. 107
Połowa opłaty — art. 71
Pomiarowy aparat — art. 141
Pomoc dla młodzieży szkół wyższych — art. 120
Poręczenie — art. 117
Postanowienie o wykonalności wyroku — art. 60
Postanowienie Sądu — art. 30
Postanowienie Sądu o zawieszeniu postępowania — art. 60
Postępowanie egzekucyjne — art. 66
Powiększenie kapitału zakł. sp. akc. i kom. akc. — art. 102
Powódź — art. 54
Powtórne użycie znaków stemplowych — art. 38 i 39
Powzdanie (przewłaszczenie) — art. 30, 31 i 63
Pożyczka — art. 114—116, 120, 121 i 134
Praca — art. 105 i 142
Pracownicze związki zawodowe —art. 112 i 142
Pracownik (stosunek ze służbodawcą) — art. 82, 91, 97, 112, 137 i 142
Prawo cywilne rosyjskie — art. 30
Prawo na rzeczy cudzej — art. 81
Prawo odkupu, odsprzedaży i pierwokupu — art. 52
Prawo o notarjacie z 27 października 1933 — art. 30
Prawo ubogich — art. 112 i 142
Prawo zabudowy — art. 12
Prawo zastawu — art. 115
Prawonabywca osoby, która zawarła umowę — art. 15 i 20

Procent — art. 4, 82 i 86
Procenty brutto — art. 64 i 65
Prolongacja — art. 4
Protesty — art. 154 i 159
Przechowanie — art. 95
Przedawnienie — art. 34, 42 i 43
Przedłużenie godzin w lokalu publicznym — art. 156
Przedłużenie umowy o najem lub dzierżawę — art. 88
Przedmiot ubezpieczenia — art. 101
Przedmioty już używane — art. 120
Przedmioty majątkowe — art. 30
Przedsiębiorstwa państwowe — art. 120 i 141
Przedstawicielstwa dyplomatyczne — art. 144
Przedstawicielstwa konsularne — art. 144
Przejęcie — art. 107 —
Przejście własności nieruchomości — art. 54
Przekazy — art. 69, 126, 127, 129 i 137
Przelew — art. 52, 53, 58, 66, 68—70, 76 i 88
Przelew wierzytelności — art. 66
Przedmiot licytacji — art. 59
Przejąć na własność ruchomości — art. 71
Przemienne zobowiązanie — art. 7
Przeniesienie majątku spółdzielni — art. 107
Przepisy o nadzorze — art. 35—38
Przepisy wprowadzające prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem — art. 52, 63 i 66
Przepisy wprowadzające kodeks handlowy z dnia 27 czerwca 1934 r. — art. 115
Przepisy wykonawcze rozporządzenia Prezydenta R. P. z 24 października 1934 o pośrednictwie ubezpieczeniowem — art. 142
Przerobione znaki stemplowe — art. 38 i 39

Przewłaszczenie (powzdanie) art. 30, 31 i 63
Przewozowe dokumenty — art. 69, 90, 92—94 i 137
Przybicie (licytacyjne) — art. 30 i 57
Przyjąć dług — art. 114
Przyjęcie przelewu — art. 66
Przygotowawcza umowa — art. 53 i 134
Przymusowe związki — art. 120 i 144
Przynależność nieruchomości — art. 12 i 52
Przysądzenie własności — art. 59 —
Przyznanie wierzycielowi na własność ruchomości — art. 30
Publiczna sprawa — art. 137 i 142
Punktacje — art. 135.

R.

Rachunki — art. 72—74, 90, 91 i 137
Rachunki bieżące — art. 118 i 119
Rachunkowy błąd — art. 33
Raty — art. 177
Reasekuracja — art. 97
Recepis — art. 93 i 94
Reemigranci — art. 142
Reforma rolna — art. 54, 58, 77, 120, 137 i 142
Regulacja struktury gospodarstw rolnych — art. 54 i 141
Regulacja ulic — art. 54
Regulacja rzek — art. 142
Regulacja wód płynących — art. 54
Rejestr handlowy — art. 102 i 105
Rejestr notarjalny — art. 139
Rejestr okrętowy — art. 30—66 i 87
Rejestr polski statków — art. 71

Religijny kult — art. 16
Renta dożywotnia — art. 101
Rentowy dług — art. 10
Restauracja — art. 156
Rewers — art. 69, 114—121, 130, 133 i 137
Rewizyjne związki — art. 73 i 116
Rodziny — art. 144
Rośliny — art. 12
Rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 27 października 1932 — art. 30
Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 — art. 8
Rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 12 czerwca 1934 — art. 8
Rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 24 października 1934 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowem — art. 142
Ruchomości — art. 66, 67, 72 i 88
Rzecz nieruchoma — art. 52
Rzecz ruchoma — art. 66
Rząd polski — art. 144

S.

Samorządowe urzędy — art. 140
Sąd polski — art. 122
Sąd polubowny — art. 52 i 60
Sądy — art. 3, 17, 30, 104, 141, 154, 173 i 174
Scalenia — art. 54, 120, 137 i 141
Sekretarjat sądowy — art. 30, 31, 60, 133 i 138
Serwituty — art. 54 i 141
Siedziba — art. 101
Siedziba zagranicą — art. 122

Skarb Państwa — art. 54, 112, 120, 137 i 144
Skarga o pretensje z wekslu — art. 122
Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego — art. 60
Składowe dowody — art. 69, 95, 115 i 137
Składowy dowód zastawniczy — art. 115
Skrypt dłużny — art. 69, 114—121, 130, 133 i 137
Skrzynka depozytowa (safe) — art. 89 i 168
Służbodawca — art. 82, 91, 97, 137 i 142
Służbowa kaucja — art. 82
Służebność — art. 81
Solidarnie obowiązany — art. 101
Spadek — art. 12 i 58
Spadkowy podatek — art. 54, 81, 130 i 172
Spólnicy — art. 105
Spółdzielnia przejęta — art. 107
Spółdzielnia przejmująca — art. 107
Spółdzielnie — art. 73, 74, 103, 104, 116, 117, 118, 124, 137 i 142
Spółki akcyjne i kom. akc. — art. 27, 30, 77, 102, 106, 107, 156 i 169
Spółki nieakcyjne — art. 53, 105 i 106
Spółki zagraniczne — art. 109 i 110
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością — art. 105
Sposób obliczenia opłaty — art. 6—14
Sporządzenie pism — art. 30
Sprzedaż — art. 30, 52—59, 62, 63, 66—80
Sprzedaż z wolnej ręki — art. 66 i 71
Sprzedaż za pośrednictwem maklera — art. 66, 67 i 71
Srebro — art. 69, 73 i 137
Statek — art. 71
Statek polski — art. 71

Statek zagraniczny — art. 71
Stopa opłaty — art. 13
Stornowanie — art. 49
Statut spółki akc. kom. akc. — art. 156
Studenci — art. 120
Stypendja państwowe — art. 120
Stypendjum zwrotne — art. 120
Stwierdzenie przelewu wierzytelności — art. 66
Suma ubezpieczenia — art. 101
Suma zobowiązania — art. 116
Szacunek prawny — art. 12 i 57
Szefowie przedstawicielstw dyplomatycznych — art. 144
Szefowie przedstawicielstw konsularnych — art. 144
Szkoły — art. 54 i 142
Szkoły wyższe — art. 120
Szpitale — art. 91
Szybowe — art. 65
Substytucja — art. 112
Środki odwoławcze — art. 45—49, 147, 153 i 161
Środki płatnicze zagraniczne — art. 8, 73, 77 i 137
Świadczenia — art. 7, 9, 10, 11, 22, 28, 32, 114 i 142
Świadczenie wzajemne — art. 114
Świadectwa — pochodzenia — art. 75 i 78
Świadectwa — tymczasowe — art. 77 i 110
Świadectwa — urzędowe — art. 154—161
Świadectwo notarjusza — art. 161.

T.

Telefon — art. 141
Telegraf — art. 137, 141, 151
Termin uiszczenia opłaty — art. 19—22, 28—33 i 60

Tłumaczenia — art. 3, 15, 20, 27, 35, 37 i 142
Tok postępowania egzekucyjnego — art. 30 i 66
Towar — art. 115
Trasat — art. 122
Trasowany weksel — art. 123
Treść umowy — art. 101
Tymczasowy Wydział Samorządowy — art. 141.

U.

Ubezpieczający — art. 101
Ubezpieczenia — art. 96—101 i 142
Ubezpieczenie przewozowe — art. 101
Uchylić wymiar — art. 59
Uczeń — art. 91
Ugoda — art. 133
Uiszczenie opłaty — art. 17—33, 60 i 101
Ujawnienie nowych okoliczności faktycznych — art. 33
Układ pojednawczy — art. 133
Ulgi kolejowe — art. 142
Umowa o depozyt nieprawidłowy — art. 90 i 118
Umowa o przechowanie — art. 90 i 95
Umowa o przejście własności rzeczy nieruchomej — art. 52
Umowa ubezpieczenia — art. 101
Umowy — art. 1, 53 i 134
Uprawomocnienie się wyroku — art. 60
Urząd administracyjny — art. 71
Urząd skarbowy — art. 101
Urzędowanie w Polsce — art. 144
Urzędy państwowe — art. 3, 17, 32, 33, 36 i 71

Urzędy Skarbowe — art. 17, 23, 24, 33, 36, 60 i 102
Usługi (umowy o świadczenie usług) — art. 90—94 i 113
Ustawa z dnia 27 października 1920 r. — art. 107
Ustawa z dnia 18 marca 1933 r. o państwowych stypendjach — art. 120
Ustawowy zastępca płatnika — art. 21 i 40
Uwierzytelnienie podpisu — art. 29, 31, 158 i 162
Uwolnienie osobiste od opłat — art. 16, 55, 88 i 144
Uznany personel eksterytorjalny — art. 144
Użytkowanie — art. 7 i 81
Używane już przedmioty — art. 120
Używanie — art. 81.

W.

Warranty — art. 69, 115 i 137
Wartość (podstawa wymiaru) — art. 6—13
Wartość świadczenia — art. 114
Wartość wyższa — art. 114
Weksel płatny zagranicą — art. 122
Weksel trasowany, wystawiony zagranicą — art. 122
Weksle — art. 3, 69, 115, 117, 122—125 i 137
Wekslowy kredyt — art. 82 i 134
Wewnętrzny obrót — art. 137
Widowisko — art. 142
Wieczysta księga — art. 30, 66 i 87
Wierzyciel — art. 71
Wierzyciel nieruchomości — art. 59
Wierzytelność — art. 66
Wkłady spólników — art. 105
Własnoręczność podpisu — art. 29, 31, 158 i 162
Własność dłużnika — art. 30 i 66

Własność nieruchomości — art. 54
Własność ruchomości — art. 30
Własność rzeczy nieruchomej — art. 52
Własność wierzyciela — art. 16 i 30
Właściciel przedmiotu ubezpieczenia — art. 101
Wniosek o podjęcie postępowania — art. 60
Wniosek o wpis w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym — art. 30, 66 i 87
Wniosek wierzyciela — art. 71
Wody płynące — art. 54
Wojskowa służba — art. 142
Wpis w książeczce wkładkowej — art. 118
Wspólne gospodarstwo — art. 144
Wspólność majątkowa małżeńska — art. 130
Wspólnota gruntowa — art. 131 i 141
Wtóropisy — art. 3, 27, 35, 37, 122, 142 i 157
Wybory — art. 142
Wyciągi — art. 157
Wyjaśnienia — art. 38 i 40
Wykład — art. 142
Wykonalność wyroku sądu polubownego — art. 60
Wykonywanie pracy — art. 105
Wykreślenie w księdze wieczystej — art. 29, 136 i 139
Wykup majątku rodowego — art. 30, 52 i 163
Wylosowany papier wartościowy — art. 77
Wymiana znaczków stemplowych — art. 45
Wymiar — art. 102 i 114
Wymiar dodatkowy — art. 33
Wymiar opłaty — art. 17
Wymierzyć opłatę stemplową — art. 27
Wynalazek — art. 141
Wypis — art. 37 i 157

Wyrok — art. 52
Wyrok sądu polubownego — art. 52 i 60
Wyroki, uznające własność nieruchomości — art. 52
Wyroki, zastępujące umowę o przejście własności rzeczy nieruchomej — art. 52
Wystawca weksla własnego — art. 122
Wysyłające państwo — art. 144
Wywłaszczenie — art. 52, 54, 61 i 142
Wyznaniowa gmina — art. 144
Wyższe szkoły — art. 120
Wzajemne świadczenie — art. 114
Wzajemność — art. 144
Wzór — art. 141.

Z.

Zabezpieczenie kwoty pieniężnej — art. 115
Zabudowa — art. 12
Zadatek — art. 134
Zagranica — art. 5, 16, 21, 58, 74, 79, 80, 81, 88, 109, 110, 114, 122, 125, 138, 142, 144, 170, 179 i 181
Zagraniczne misje — art. 144
Zagraniczny zakład ubezpieczeń — art. 101
Zakład ubezpieczeń — art. 101
Zakład zastawniczy, na zysk nieobliczony — art. 120
Zakładowy kapitał — art. 105
Zakłady (zwolnione od opłat) — art. 16, 112, 120, 132, 137 i 144
Załączniki — art. 145 i 147
Zamiana — papierów wartościowych — art. 77 i 78
Zamiana — świadectwa tymczasowego na dowód ostateczny — art. 77

Zamiana — papierów wartościowych przy konwersji — art. 77
Zamiana — akcji — art. 77
Zamiana — nieruchomości na prawo do ciał kopalnych — art. 65
Zamiana — ruchomości — art. 70
Zamiany — inne — art. 52, 54—56, 58, 66, 68, 70, 75—78 i 141
Zaokrąglenie opłaty — art. 14
Zapis — art. 58, 63, 67, 87, 131 i 132
Zapłata całkowita — art. 122
Zapłata częściowa — art. 122
Zasiedzenie — art. 52
Zastaw — art. 115
Zastaw — umowa — art. 82 i 87
Zastaw — ruchomy — art. 83
Zastaw — nieruchomy — art. 84
Zastaw — towarów — art. 115
Zastawy — wolne od opłaty — art. 120
Zastaw — przedmiotów już używanych — art. 120
Zastawne listy — art. 120
Zastawniczy dowód składowy — art. 115
Zastrzeżenie wzajemności — art. 144
Zastępca ustawowy płatnika — art. 21
Zatajenie części ceny — art. 40 i 175
Zatargi zbiorowe — art. 112
Zawieszenie postępowania — art. 60
Zbiorowe umowy — art. 142
Zezwolenie na odroczenie terminu płatności — art. 60
Zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej — art. 139
Zezwolenie na działalność w Polsce — art. 101

Zgoda Rządu Polskiego — art. 144
Zgromadzenia — art. 142
Zlecenie wypłaty — art. 128 i 129
Złote w złocie — art. 8
Złoto — art. 69, 73 i 137
Zmiana stosunku prawnego — art. 4
Znaczki stemplowe — art. 17, 18, 23, 26, 29, 39, 45 i 71
Znaki towarowe — art. 141
Zniesienia wspólności — art. 30
Zobowiązania — art. 121 i 116
Zobowiązania — trwające dłużej niż 5 lat — art. 11
Zobowiązanie do zwrotu stypendjum zwrotnego — art. 120
Zrzeszenia — art. 16, 108, 112, 120, 132, 137 i 144
Zrzeczenie się prawa do ruchomości — art. 66
Związki rewizyjne — art. 73, 104, 116, 137 i 142
Zwolnić od opłat — art. 120
Zwrot opłaty — art. 45, 49 i 59
Zwrot połowy opłaty — art. 71.
Zysk — art. 120

Ż.

Żywice ziemne — art. 64 i 65.

TEGOŻ AUTORA:

1. **Sprawa polis przedwojennych.** Wydanie drugie (wyczerpane).
2. **Kodeks kolejowy.** Tom I. Pragmatyka kolejowa z komentarzem i skorowidzem, wydanie III, cena 3 zł. egz. opr., 2 zł. 50 gr. egz. brosz.
3. **Kodeks kolejowy.** Tom II. Ustawa emerytalna z rozp. wykonawczem Min. Komunikacji, komentarzem, orzeczeniami Najwyższego Trybunału Administracyjnego i skorowidzem. Wydanie III. Cena egz. opr. 3 zł., egz. brosz. 2 zł. 50 gr.
4. **Kodeks kolejowy.** Jednolity tekst pragmatyki kolejowej ze skorowidzem. Wydanie IV. Cena egz. brosz. 1 zł. 50 gr.

Księgarnia S. A. Krzyżanowski w Krakowie.

5. **Nowa ustawa o kosztach sądowych.** Wydanie II (wyczerpane).
6. **Nowa ustawa stemplowa** z komentarzem i skorowidzem. Wydanie IV. zmienione. Cena egz. brosz. 4 zł., egz. opr. w ang. płótno ze złoceniami — 5 zł.
7. **Ustawa stemplowa,** część II szczegółowa. Cena egz. 8 zł.
8. **Ustawa stemplowa,** część III. Cena egz. 5 zł.
9. **Ustawa stemplowa,** część IV. Cena egz. 3 zł.

Do nabycia w Wydawnictwie ustawy stemplowej w Krakowie, ul. św. Jana 18.

Odpis I.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie
dnia 26 czerwca 1932
Prez. 8627/32.
21. B.

Do
Pana Prezesa Sądu Okręgowego wszystkich.
Pana Naczel. Sądu Grodzkiego wszystkich.

Nakładem księgarni L. Frommera w Krakowie wydana została nowa ustawa stemplowa, obowiązująca od 18 maja 1932 r. wraz z komentarzem adw. Dra Bronisława Fellera.

Wydawnictwo to zawiera całkowity tekst ustawy stemplowej w brzmieniu ustalonem obwieszczeniem Ministra Skarbu z 25 kwietnia 1932 (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 413) oraz komunikatu Ministerstwa Skarbu z dnia 26 kwietnia 1932 r., ogłoszonego w Dz. Urz. Min. Sprawiedliwości Nr. 10/1932.

Nadto zostało wydawnictwo zaopatrzone w obszerny wstęp, opracowany przez Dra Bronisława Fellera, a zawierający streszczenie najważniejszych i najczęściej w praktyce zastosowanie znajdujących przepisów ustawy stemplowej, co w znacznej mierze ułatwia zapoznanie się z bardzo szczegółowemi normami tej ustawy.

Wobec powyższego zalecam wydawnictwo to P. P. Sędziom i Urzędnikom sądowym, co zechcą Panowie Prezesi i Naczelnicy podać do wiadomości personelowi podległych Im sądów.

Prezes Sądu Apelacyjnego:
Dr. Parylewicz, m. p.

Odpis II.

Wojewoda Krakowski
L. O. Org. I—15/285/32. Kraków, 13 lipca 1932.

Nowa ustawa stemplowa
w opracowaniu Dr. Bronisława Fellera.

Do

Wszystkich Panów Starostów Powiat. Woj. Krakowsk.,
Pana Prezydenta stoł. król. m. Krakowa,
Pana Komendanta Wojew. Policji Państw. w Krakowie.

W opracowaniu p. Dr. Bronisława Fellera, adwokata w Krakowie, wyszła nakładem Księgarni L. Frommera w Krakowie nowa ustawa stemplowa. Praca ta zawiera komentarz do ustawy, właściwą ustawę, oraz rozporządzenie Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Sprawiedliwości w tym przedmiocie i wypełnia lukę w polskiej literaturze prawniczej, która cierpi dotychczas na szereg dotkliwych braków. Zgóry zakreślił sobie autor cel praktyczny podręcznika. Przedstawia więc wielką wartość dla władz i urzędów administracji ogólnej i samorządowych.

Tę użyteczną książkę zalecam pracownikom rzeczonych władz i urzędów.

Wojewoda:
Dr. Kwaśniewski, m. p.

Odpis III.

Izba Skarbowa w Krakowie.
L. 234/32 P. Kraków, d. 8 lipca 1932 r.

Do
Wydziałów I, II, III, IV, VI: Izby Skarbowej w Krakowie; do Urzędów Skarbowych i do Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych.

Izba Skarbowa podaje do wiadomości, że Dr. Bronisław Feller, adwokat, zam. w Krakowie, ul. św. Jana L. 18, wydał pracę p. t. „Nowa ustawa stemplowa", obowiązująca od 18 maja br. z krótkiem systematycznem zestawieniem.

Izba Skarbowa zaleca powyższą pracę funkcjonarjuszom skarbowym, a to celem zaznajomienia się z przepisami ustawy o opłatach stemplowych, których znajomość w każdym dziale służby skarbowej jest konieczna.

Prezes Izby Skarbowej:
Greger, m. p.

Odpis IV.

Wojewoda Krakowski
L. O. Org. I—15/285/32. Kraków, d. 1 grudnia 1932.

Do
Wszystkich Panów Naczelników Wydziałów i
Pana Dyrektora Robót Publicznych,
Komendanta Wojewódzkiego Policji Państw.,
Panów Starostów Powiatowych,
Pana Prezydenta stoł. król. m. Krakowa
i Pana Starosty Grodzkiego w Krakowie.

Już pismem z dnia 13 lipca 1932 za Nr. O. org. I—15/285/32 zwróciłem uwagę P. T. na wydaną w opracowaniu p. Dr. Bronisława Fellera, adwokata w Krakowie, nową ustawę stemplową, obowiązującą od dnia 10 maja br.

Obecnie opuściło prasę III-cie wydanie. Zawiera ono oprócz jednolitego tekstu znowelizowanej ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. krótkie systematyczne zestawienie, wyjaśniające przepisy tejże ustawy. Nowe III-cie wydanie jest uzupełnione nadto skorowidzem. Wedle tego skorowidza do Urzędów państwowych odnoszą się art. 3, 17, 32, 33, 36 i 71, do akt stanu cywilnego art. 155; do kasowania znaczków stemplowych art. 18, 23, 29, 74, 116, 124, 128 i 138, do lokali publicznych art. 156; do obcokrajowców art. 156; do obywatelstwa — art. 156; do pokwitowań art. 2, 72, 87, 93, 95, 118, 134, 136—138 i 149; do przedłużenia godzin w lokalu publicznym — art. 156, do regulacji ulic — art. 54, do regulacji rzek — art. 42, do religijnego kultu — art. 16; do restauracji — art. 156; do samorządowych urzędów — art. 140; do Tymcza-

sowego Wydziału Samorządowego — art. 141; do wywłaszczeń — art. 52, 54, 61 i 142; do załączników — art. 145 i 147; do zrzeszeń — art. 16, 108, 112, 132, 137 i 144; do podań — art. 140—153 i 179.

„Ustawa stemplowa" w opracowaniu p. Dr. Fellera w praktyce może być przydatna. Ogół pracowników państwowych i samorządowych przez nabycie tej ustawy, może się zapoznać z dziedziną opłat stemplowych, której znajomość w ogólnych zarysach ze strony pracowników państwowych i samorządowych w interesie Skarbu Państwa jest konieczną.

Wojewoda:
Dr. Kwaśniewski m. p.

Odpis V.

Prez. 17308/32.
21 B.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie
dnia 30 listopada 1932.

Do

Panów Prezesów Sądów Okręgowych wszystkich,

Panów Sędziów sprawujących kierownictwo Sądu grodzkiego wszystkich,

Panów Przewodniczących Sądów Pracy wszystkich.

W ślad za moim reskryptem z dnia 26 czerwca 1932 Prez. 8627/32 podaję do wiadomości, że nakładem 21 B.
Wł. Jarosza wydane zostało trzecie wydanie nowej ustawy stemplowej w opracowaniu Dr. Bronisława Fellera, adwokata w Krakowie.

Wydawnictwo to zalecam P. P. Sędziom i Urzędni-

kom sądowym, co zechcą Panowie Prezesi (Kierownicy Sądu gr., Przewodniczący Sądów Pracy) podać do wiadomości personelowi podległych Im sądów.

Prezes Sądu Apelacyjnego:
Dr. Parylewicz, m. p.

Odpis VI.

Urząd Wojewódzki Lwowski
L. O. I—39/33. We Lwowie, d. 27 stycznia 1933.
2.

Nowa ustawa stemplowa
w opracowaniu Dr. Bronisława Fellera.

Do

Do wszystkich Panów Starostów Powiatowych
i Pana Starosty grodzkiego we Lwowie,
Pana Prezydenta król. stoł. miasta Lwowa,
Pana Komendanta Wojewódzkiego Policji Państw.
we Lwowie.

Nakładem Wł. Jarosza w Krakowie ukazało się III-cie uzupełnione wydanie „Nowej ustawy stemplowej", obowiązującej od 18 maja 1932 r. na obszarze całej Rzeczypospolitej z rozporządzeniami Ministerstw: Skarbu i Sprawiedliwości i komentarzem w opracowaniu adwokata w Krakowie Dr. Bronisława Fellera.

Jako praktyczny podręcznik, książka ta posiada wielką wartość dla władz i jako taką zalecam ją prauownikom rzeczonych władz i urzędów.

Wojewoda:
w z. **Dychdalewicz, m. p.**
Wicewojewoda.

Odpis VII.

Wojewoda Krakowski
O. Org. I—15/F/2/34. Kraków, d. 19 kwietnia 1934.

Do

Wszystkich Starostów Powiatowych
na terenie Województwa Krakowskiego,
Pana Prezyd. M. Krakowa i Pana Starosty Grodzk.
w Krakowie.

W nawiązaniu do moich pism z dnia 13 lipca i 1 grudnia 1932 za Nr. O. Org. I—15/285/32 w przedmiocie wydanej w opracowaniu Dr. Bronisława Fellera, adwokata w Krakowie „Nowej Ustawy stemplowej" — komunikuję, że obecnie opuściła prasę II część szczegółowa ustawy stemplowej w opracowaniu wymienionego.

Ta druga część zawiera:

1) Rozporządzenia wykonawcze Min. Skarbu do ustawy o opłatach stemplowych; 2) I. dodatek do ustawy o opłatach stemplowych, obowiązujący od 1 stycznia 1933, 3) II. dodatek o opłatach stemplowych, obowiązujący od 1 lipca 1934 r. (z powodu nowego Kodeksu zobowiązań); 4) instrukcja Min. Sprawiedliwości i Skarbu w sprawach opłat stemplowych dla Sądów, Komorników i Kas; 5) ustawa o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (opłata od wpisów, tyczących się przeniesienia własności rzeczy nieruchomych wedle obwieszczenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 września 1932); 6) rozporządzenie wykonawcze Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopa-

da 1932 (Dz. U. R. P. z dnia 21 grudnia 1932 Nr. 113, poz. 937) do ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych; 7) prawo o notarjacie (zmiana ustawy o opłatach stemplowych, obowiązująca od 1 stycznia 1934); 8) okólnik Min. Skarbu z 1 lipca 1933 w sprawie opłat stemplowych od podań; 9) rozporządzenie Min. Skarbu z 7 lipca 1933 w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych pism, wiążących się z działalnością Banku Akceptacyjnego; 10) układ między Rzeczpospolitą a Wolnem Miastem Gdańskiem celem uchylenia dwukrotnego opodatkowania w zakresie opłat stemplowych od weksli (podatku wekslowego); 11) wykładnia ustawy o opłatach stemplowych Min. Skarbu wedle stanu z dnia 15 grudnia 1933; 12) najnowsze orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego, doprowadzone do 15 grudnia 1933; 13) ustawa o ulgach dla nowowznoszonych budowli z dnia 24 marca 1933 r.; 14) komunikat Min. Sprawiedliwości w sprawie opłaty stemplowej od podania o wydanie zaświadczenia o nienotowaniu petenta w urzędzie rejestrów karnych; 15) opłaty stemplowe od podań i świadectw, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 (Dz. U. Min. Skarbu z 27. X. 1932 r. Nr. 26, poz. 243); 16) ustawa z dnia 2 marca 1932 o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, w brzmieniu rozp. Prez. R. P. z 27 października 1932 i ustawy z 29 marca 1933; 17) ustawa z dnia 28 marca 1933 o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich; 18) okólnik Min. Sprawiedliwości w sprawie opłat stemplowych od pism, wymie-

nionych w art. 220 ustawy notarjalnej z 1866 r.; 19) opłaty za wyciągi hipoteczne na obszarze Małopolski i Śląska cieszyńskiego i 20) uwagi końcowe.

Powyższą pracę zalecam pracownikom władz i urzędów administracji ogólnej i samorządowych.

Wojewoda:
w z. **Walicki, m. p.**
Wicewojewoda.

Odpis VIII.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie
dnia 15 stycznia 1934.
Prez.: 768/34.

Do

Pana Prezesa Sądu Okręgowego

Pana Sędziego sprawującego kierownictwo Sądu Grodzkiego,

Pana Przewodniczącego Sądu Pracy

wszystkich.

W ślad za mym reskryptem z dnia 30 listopada 1932 r. Prez. 17308/32, podaję do wiadomości, że ukazał się drugi tom „Ustawy stemplowej" w układzie Dra Bronisława Fellera, adwokata w Krakowie. Tom ten zawiera zmiany i uzupełnienia, rozporządzenia wykonawcze, okólniki, reskrypty i orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego według stanu z dnia 15. grudnia 1933, a dzięki zebraniu i doprowadzeniu tych wszystkich uzupełnień aż do ostatnich czasów, może

ona oddać duże usługi w praktyce. Wobec tego zalecam ją do użytku Panów Sędziów, Urzędników i Komorników.

Proszę o zawiadomienie o powyższem Panów Sędziów, aplikantów, urzędników i komorników.

Prezes Sądu Apelacyjnego:
Dr. Parylewicz, m. p.

Głosy prasy o części I.:

„Czas" z 29 czerwca 1932 r.:

„Książka winna się znaleźć w ręku nietylko prawnika, ale także kupca, urzędnika, celem zapoznania się w krótkim czasie z zawiłemi opłatami stemplowemi we wszystkich wypadkach administracyjnych, sądowych i codziennego zetknięcia się z wszelkiemi urzędami przy wnoszeniu podań".

„Głos Adwokatów" z 1 czerwca 1932 r.:

„Książka ta jest dla każdego prawnika pożyteczną, a w kancelarji adwokackiej może być przewodnikiem w labiryncie przepisów opłat stemplowych".

„Il. Kuryer Codzienny" z 19 lipca 1932 r.:

„Do ustawy dołączył autor cenny komentarz wyjaśniający to, co każdy wiedzieć winien o nowej ustawie stemplowej oraz przedstawienie wysokości opłat od różnych czynności prawnych. Rzecz ujęto zwięźle a wyczerpująco. Daje informacje dobre i przydatne".

„Przegląd Sądowy". Październik 1933.:

„Wobec nowelizacji ustawy stemplowej okazała się potrzeba nowego wydania znanej pracy Dr. Fellera, obejmującej tę ustawę z przedstawieniem systematycznem zasad ustawy stemplowej, oraz z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych do ustawy nowelą z roku 1932. Szczególnie cenne usługi może oddać skorowidz, ułatwiający bardzo orjentację".

„Gazeta Warszawska" z dnia 19 lipca 1932.:

„W obszernym wstępie, poprzedzającym tekst ustawy, autor daje jasną charakterystykę nowego prawa, mówi o organach wymiaru i poboru, o środkach odwoławczych, o przedawnieniu, wreszcie daje systematyczne streszczenie ustawy, ułatwiające nawet laikowi uchwycenie norm naszej ustawy stemplowej".

„Gazeta Polska" z dnia 20 lipca 1932.:

„Komentarz (36 stron) przeznaczony jest nietylko dla prawników, ale i dla szerokiej publiczności".

„Kupiec Polski" z 1 i 15 sierpnia 1932.:

„Książka niezbędna jest dla każdego kupca, gdyż w labiryncie przepisów opłat stemplowych jest przewodnikiem koniecznym, wobec czego gorąco ją polecamy".

„Głos Adwokatów", Marzec 1933.:

„Po wyczerpaniu dwóch wydań ukazała się obecnie książka powyższa, nader aktualna, w wydaniu III-ciem zupełnie przerobionem, uzupełnionem. W wydaniu trzeciem autor uwzględnił już w tekście zmiany ustawowe,

nowe rozporządzenia, sprostowania urzędowe, dał obszerny i wyczerpujący komentarz, który wszystkie opłaty stemplowe omawia w sposób jasny i zwięzły, a nader dokładny skorowidz ułatwia szybkie zorjentowanie się w zawiłych przepisach stemplowych. Książka ta niezbędna jest dla każdego adwokata, sędziego, notarjusza i t. d.".

Głosy prasy o części II.:

„Kupiec Polski" z 1 lipca 1934 Nr. 3.:

„Książka jest niezbędną dla sfer prawniczych i handlowych".

„Głos Adwokatów". Styczeń 1934.:

„Autor komentarza do ustawy stemplowej obecnie obowiązującej zachęcony uznaniem, z jakiem się praca jego spotkała, oddał ostatnio w ręce zainteresowanych część II szczegółową tejże ustawy. Praca ta jest systematycznem zestawieniem możliwie wszystkich obowiązujących przepisów pozostających w związku z ustawą stemplową, jak np. rozporządzenia wykonawczego Min. Skarbu do tejże ustawy, instrukcji dla Sądów, Komorników, Kas itd. ze szczególnem uwzględnieniem zmian zaszłych w tej materji po 1 stycznia 1933, które to zmiany spowodowane zostały wejściem w życie k.p.c., prawa o notarjacie, kodeksu zobowiązań i innemi ustawami. Praca powyższa ma znaczenie głównie praktyczne i jako taka jest dla prawników pożyteczna".

„Przegląd Sądowy". Maj 1934.:

„Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych doprowadzona do 15 grudnia 1933 wyjaśnia wątpliwości, nasuwające się przy interpretacji ustawy, a opracowanie orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego daje wykładnię autentyczną".

„Lubelski Dziennik Wojewódzki". Nr. 26 z r. 1933.

„Z uwagi, iż autor miał na względzie praktyczny cel, wskazane jest, by wydawnictwo to znalazło się we wszystkich urzędach władz administracji ogólnej, samorządowych, skarbowych i sądowych".

„Palestra". Luty 1934.

„Książka jest nader pożyteczna dla sfer prawniczych, instytucyj i władz".

„Czas" z 10. XI. 1934.

„Książka jest niezbędną dla sfer prawniczych i handlowych. Zaleconą została reskryptami P. P. Wojewody i Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie".

GŁOSY PRASY O CZĘŚCI III.

„Głos Adwokatów". Listopad—Grudzień 1934.

„Orjentowanie się w labiryncie naszych ustaw stemplowych jest bardzo trudnem dla prawnika, a tem więcej dla laika. Różnorodność i wieloraka zbieżność tych przepisów utrudnia też należyte ich stosowanie. Autor licząc się z tą anomalją, normalizuje systematycznie

Swoje wydawnictwo, by w ten sposób dać regulatyw w stosowaniu tego zawiłego prawa stemplowego. W niniejszym zbiorze uwzględnia Autor wszystkie jego działy, a co najważniejsza, wszelkie kolejne zmiany w nich uskutecznione. Wykładnię poszczególnych ustaw o opłatach sądowych i stemplowych ułatwia nam Autor przez podanie zasad prawnych i najnowszego orzecznictwa N. T. A. oraz Ministerstwa Skarbu. Umieszczone tu są również ostatnio ogłoszone ustawy stemplowe, a w szczególności także Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 24. X. 1934. Przepisy o kosztach sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 93 z 27. X. 1934, poz. 837). Zaletą dzieła jest przywiedzenie materjałów i przepisów obecnie obowiązujących we formie i treści każdemu zrozumiałej. Ze względu na płynny stan danego ustawodawstwa, wydawnictwo to jest na czasie i wielce aktualne".

Dr. Goldblatt.

„Palestra". Grudzień 1934.

„Książka znakomicie ułatwia pracę każdej kancelarji adwokackiej, a zawiera zbiór przepisów oraz zasad, przydatny nie tylko dla prawników, ale i dla szerokich rzesz osób zainteresowanych".

„Przegląd Notarjalny". Grudzień I., 1934, Nr. 23.

„Ukazała się część III ustawy stemplowej w opracowaniu Bronisława Fellera. Książka zawiera: zmianę rozporządzenia wykonawczego do ustawy stemplowej, zmianę z powodu nowego kodeksu handlowego, zasady prawne N. T. A., najnowsze orzecznictwo N. T. A., wykładnię ustawy Ministerstwa Skarbu, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27. X. 1933 i wykładnię Ministerstwa Skarbu w sprawie opłat wiążących się

z przejściem własności nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego wraz z rozporządzeniem wykonawczem, ordynację podatkową z rozporządzeniem wykonawczem, rozporządzenie wykonawcze do ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli, opłaty przed N. T. A., orzeczenie karne Sądu Najwyższego w sprawach stemplowych, ustawę o opodatkowaniu spadków i darowizn ze wszystkiemi zmianami, przepisy z prawa padłościowego i o kosztach sądowych, obowiązujące od 1 stycznia 1935, szczegółowe zestawienie terminów stemplowych i t. d.".

„Il. Kuryer Codzienny" Nr. 112 z 24. IV. 1935.

„Zasłużony w zakresie wydawnictw dotyczących ustawodawstwa stemplowego adw. Dr. Feller, wydał nowy zbiór przepisów stemplowych. Wydawnictwo to ukazuje się w porę ze względu na liczne zmiany, jakie nastąpiły po wydaniu części II ustawy stemplowej. W nowem wydawnictwie umieszczono w szczególności zmiany w zakresie przepisów wykonawczych do ustawy o opłatach stemplowych, zmiany z powodu nowego kodeksu handlowego, cenne zestawienia zasad prawnych Najwyższego Trybunału Administracyjnego oraz szereg orzeczeń tegoż Trybunału w przedmiocie przepisów stemplowych, liczne tezy Ministerstwa Skarbu, zawierające wykładnię ustawy o opłatach stemplowych oraz wiele rozporządzeń i ustaw związkowych, o ile one dotyczą opłat stemplowych. W wydawnictwie pomieszczono też ustawę w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn w jej najświeższem brzmieniu, oraz zasady prawne i okólniki Ministerstwa Skarbu, dotyczące tego podatku. Wartościowem jest też

zestawienie terminów, obowiązujących w sprawach opłat stemplowych. Dzieło to może oddać duże usługi dla szerokich warstw społeczeństwa, które w labiryncie przepisów stemplowych nie łatwo się orjentują, a w pierwszym rzędzie dla sfer skarbowych i prawniczych".

GŁOSY PRASY O CZĘŚCI IV.:

„Ilustrowany Kuryer Codzienny" z 21 lipca 1935.

„Część IV obejmuje różnorodne przepisy, nowelizujące dotychczasowe ustawodawstwo stemplowe, a nadto cenne zestawienie okólników, wyjaśnień ministerjalnych, orzecznictwo sądowe itd., dotyczące przepisów stemplowych. Wydawnictwo to ze względu właśnie na zebranie całokształtu ustawodawstwa stemplowego w ostatnim stanie tegoż, w związku z poprzedniemi częściami wydawnictwa będzie niewątpliwie konieczną pomocą dla wszystkich, którym przypadnie obowiązek uiszczania opłat stemplowych".

„Przegląd Sądowy". Sierpień 1935.

„Wydawnictwo to ze względu na zebranie całokształtu ustawodawstwa, stanie się niewątpliwie koniecznem vade mecum dla wszystkich".

„Przegląd Notarjalny". Czerwiec I. i II. 1935.

„Książka zawiera najnowsze orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego, orzecznictwo karne... wogóle wszelkie najnowsze teksty, dotyczące opłat stemplowych".

SPIS RZECZY.

Str.

Przedmowa do III-go wydania 3
Przedmowa do IV-go wydania 4

I. KOMENTARZ.

Historja ustawy, umowy wolne od opłaty 5
Współudział notarjuszów 9
Współudział Sądu, urzędów państwowych 10
Urząd Skarbowy 10
Przedawnienie 11
Wykonanie nadzoru, orzecznictwo Sądów Okręgowych, odwołanie 11
Doręczenia 12
I. Pisma, tyczące się przejścia własności rzeczy nieruchomych 13
II. Pisma, tyczące się praw do ciał kopalnych 14
III. Sprzedaż i zamiana rzeczy ruchomych 15
Rachunki i inne pisma 16
IV. Obrót papierów wartościowych 17
V. Pisma, tyczące się praw rzeczowych na rzeczy cudzej 18
VI. Dzierżawa i najem rzeczy 19

VII. Pisma, tyczące się umów o świadczenie usług .. 20
Bilet okrętowy 20
List przewozowy 21
VIII. Pisma, stwierdzające umowę składu 21
IX. Ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią 22
X. Spółki i inne zrzeszenia 23
XI. Pełnomocnictwa 25
Obligi 26
XII. Weksle 28
XIII. Przekazy, czeki i zlecenia wypłaty 29
XIV. Pisma, tyczące się umów majątkowych małżeńskich 29
XV. Pisma, stwierdzające dział majątku wspólnego .. 30
XVI. Pisma stwierdzające ugodę (układ pojednawczy) 30
XVII. Pisma, stwierdzające umowy przygotowawcze oraz punktacje 30
XVIII. Pokwitowania 31
XIX. Pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich 32
XX. Podania 33
Pokwitowania 34
XXI. Świadectwa 37
XXII. Protesty weksli 39
Orzecznictwo Sądu Najwyższego 41
Zakres obowiązywania ustawy i zakończenie kom. 43

II. USTAWA O OPŁATACH STEMPLOWYCH.

Część I. Postanowienia ogólne.

ROZDZIAŁ PIERWSZY. Przedmioty opłat stemplowych (art. 1—5) 49
ROZDZIAŁ DRUGI. Sposób obliczenia opłaty (art. 6—14) 51
ROZDZIAŁ TRZECI. Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty (art. 15—16) 58
ROZDZIAŁ CZWARTY. Uiszczenie opłaty stemplowej
A. Postanowienia ogólne (art. 17—22) 59
B. Uiszczenie opłaty z inicjatywy podatnika (art. 23—26) 63
C. Współudział notarjuszów (art. 27—29) 64
D. Współudział sądów i komorników (art. 30—31) 66
E. Współudział innych urzędów państwowych (art. 32) ... 68
F. Wymierzenie opłaty przez urząd skarbowy (art. 33) 69
ROZDZIAŁ PIĄTY. Przedawnienie (art. 34) 70
ROZDZIAŁ SZÓSTY. Przepisy o nadzorze (art. 35—38) 70
ROZDZIAŁ SIÓDMY. Naruszenie przepisów o opłatach stemplowych (art. 39—44) 72
ROZDZIAŁ ÓSMY. Środki odwoławcze (art. 45—49) 76
ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY. Doręczenia i czasokresy (art. 50—51) 79

Część II. Postanowienia szczegółowe.

ROZDZIAŁ DZIESIĄTY. Pisma, tyczące się przejścia własności rzeczy nieruchomych (art. 52—63) 80

ROZDZIAŁ JEDENASTY. Pisma, tyczące się praw do ciał kopalnych (art. 64—65) 89

ROZDZIAŁ DWUNASTY. Sprzedaż i zamiana rzeczy ruchomych.

A. Umowy i orzeczenia (art. 66—71) 91

B. Rachunki i inne pisma, stwierdzające wykonanie umowy (art. 72—75) 96

ROZDZIAŁ TRZYNASTY. Obrót papierów wartościowych (art. 75—80) 98

ROZDZIAŁ CZTERNASTY. Pisma, tyczące się praw rzeczowych na rzeczy cudzej (art. 81—87) 104

ROZDZIAŁ PIĘTNASTY. Dzierżawa i najem rzeczy (art. 88—89) 107

ROZDZIAŁ SZESNASTY. Pisma, tyczące się umów o świadczenie usług (art. 90—94) 108

ROZDZIAŁ SIEDEMNASTY. Pisma, stwierdzające umowę o przechowanie (art. 95) 112

ROZDZIAŁ OSIEMNASTY. Ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią (art. 96—101) 112

ROZDZIAŁ DZIEWIĘTNASTY. Spółki i inne zrzeszenia art. 102—110) 118

ROZDZIAŁ DWUDZIESTY. Pełnomocnictwa (art. 111—113) 126

ROZDZIAŁ DWUDZIESTY PIERWSZY. Obligi (art. 114—121) 129

ROZDZIAŁ DWUDZIESTY DRUGI. Weksle (art. 122—125) 135
ROZDZIAŁ DWUDZIESTY TRZECI. Przekazy, czeki i zlecenia wypłaty (art. 126—129) 138
ROZDZIAŁ DWUDZIESTY CZWARTY. Pisma, tyczące się umów majątkowych małżeńskich (art. 130) 142
ROZDZIAŁ DWUDZIESTY PIĄTY. Pisma, stwierdzające dział majątku wspólnego (art. 131—132) 143
ROZDZIAŁ DWUDZIESTY SZÓSTY. Pisma, stwierdzające ugodę (układ pojednawczy) (art. 133) 145
ROZDZIAŁ DWUDZIESTY SIÓDMY. Pisma, stwierdzające umowy przygotowawcze oraz punktacje (art. 134—135) 146
ROZDZIAŁ DWUDZIESTY ÓSMY. Pokwitowania (art. 136—138) 147
ROZDZIAŁ DWUDZIESTY DZIEWIĄTY. Pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich (art. 139) 149
ROZDZIAŁ TRZYDZIESTY. Podania (art. 140—153) 150
ROZDZIAŁ TRZYDZIESTY PIERWSZY. Świadectwa (art. 154—161) 160

Część III.

Przepisy końcowe (art. 162—181) 167
Najnowsze orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego 179
Terminy w sprawach opłat stemplowych 184
Rozp. Prez. R. P. z 25. IX. 1932 r. o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych prawa własności „P.K.P." 190

Skorowidz 191
Reskrypta P. P. Wojewodów i Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie itd. 215
Głosy Prasy o Ustawie stemplowej 224
Spis rzeczy 231

NOWELA DO USTAWY STEMPLOWEJ

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 14 stycznia 1936 r.

w sprawie zmiany niektórych przepisów, dotyczących państwowego podatku przemysłowego i opłat stemplowych *).

(Dz. U. R. P. Nr. 3 z 15 stycznia 1936 r., poz. 15).

W ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 64, poz. 404) wprowadza się zmiany następujące:

ADWOKAT
Aleksander [illegible]owicz
— Warszawa —

7) art. 91 otrzymuje brzmienie:

„Wolne są od opłaty pisma, stwierdzające:

1) umowę między służbodawcą a pracownikiem;

2) umowę z majstrem o przyjęcie ucznia;

3) umowę, którą choćby jeden z kontrahentów zawarł w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku.

Przez umowę w p. 1) wymienioną rozumie się umowę, na mocy której pracownik podlega w czasie wykonywania umowy stałemu nad-

ADWOKAT
Aleksander Lechowicz
— w Zakopanem —

NOWELA DO USTAWY STEMPLOWEJ

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 14 stycznia 1936 r.

w sprawie zmiany niektórych przepisów, dotyczących państwowego podatku przemysłowego i opłat stemplowych *).

(Dz. U. R. P. Nr. 3 z 15 stycznia 1936 r., poz. 15).

W ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 64, poz. 404) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 42 ustęp drugi otrzymuje brzmienie: „W przypadkach, przewidzianych w artykułach 71, 80, 125 i 129, podwyżka stemplowa oblicza się w wysokości 25-krotnej";
2) w tytule przed art. 66 skreśla się wyrazy: „A. Umowy i orzeczenia.";
3) w art 67 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie: „Pismo, stwierdzające umowę o sprzedaż części ułamkowej (idealnej) rzeczy ruchomej, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny, podlega, jeśli kupujący ma udział w tejże rzeczy z tych samych tytułów, opłacie w wysokości 0,5%.";
4) w art. 69 skreśla się punkt 2) oraz w punkcie 4) wyrazy: „jeżeli pismo takie jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest ani sporządzone, ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie";
5) skreśla się tytuł przed art. 72 i artykuły 72, 73 i 74;
6) art. 90 otrzymuje brzmienie: „Pisma, stwierdzające umowę o świadczenie usług — z wyjątkiem dokumentów przewozowych (art. 92 i 93) oraz pism, stwierdzających umowę o przechowanie (art. 95) lub depozyt nieprawidłowy (art. 118) — podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1% od umówionego wynagrodzenia";

*) Zmiany niniejsze drukowano na jednej stronie — celem wlepienia we wydaniu IV. cz. I. Ustawy stemplowej Dr. Bronisława Fellera.

7) art. 91 otrzymuje brzmienie:
„Wolne są od opłaty pisma, stwierdzające:
1) umowę między służbodawcą a pracownikiem;
2) umowę z majstrem o przyjęcie ucznia;
3) umowę, którą choćby jeden z kontrahentów zawarł w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku.
Przez umowę w p. 1) wymienioną rozumie się umowę, na mocy której pracownik podlega w czasie wykonywania umowy stałemu nadzorowi i kierownictwu służbodawcy".;
8) skreśla się art. 119;
9) w art. 120 w pkt. 7) kropkę zastępuje się średnikiem oraz dodaje się nowy punkt o brzmieniu;
„8). uznaie prawidłowości salda przez odbiorcę wyciągu z rachunku bieżącego.";
tykuły 136, 137 i 138);
10) skreśla się rozdział dwudziesty ósmy (artykuły 136, 137 i 138);
11) w art. 139 wyrazy: „dwudziestego ósmego" zastępuje się wyrazami: „dwudziestego siódmego."
Art. 8. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (t.j. 15. I. 1936 przyp. wyd.)

UWAGA: Wobec powyższej noweli należy w komentarzu na str. 15 skreślić rozdział III: Sprzedaż i zamiana rzeczy ruchomych do rozdziału IV na str. 17.

Skreśla się w komentarzu na str. 27 ustęp, zaczynający się od wiersza 12 od góry: „pisma do — 20 gr. od arkusza".

Skreśla się w komentarzu na str. 31 rozdział XVIII.

WPS–5.449

Dr. Bronisław Fe STAWA STEMPLOWA. Wyd. IV.